

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Miért nem magyarul.

Budapest, december 16.

(V.) Szépen kérjük a nagyérdemű monárkiát, ne alázzon meg unos-untalan minket magyarokat. Tessék elhinni, nem okos dolog ez. Mivelhogy mostanában erősen rá vagyunk utalva egymásra: a magyarok a monárkiára és a monárkia a magyarokra. S illendő volna tehát, hogy meg is becsüljük egymást: ne csak mink magyarok a monárkiát, hanem egy kissé a monárkia is minket magyarokat. Talán méltóztatott ugyanis észrevenni, hogy nem rebellis nemzet többé a magyar nemzet. Megokosodtunk mi nagyon, meg is juhászodtunk; alig fér el bennünk a sok bölcsesség meg a temérdek jámborság. Királyunkat kiméljük; gondjait dehogy akarjuk szaporítani. A nagyhatalmi állást respektáljuk; csorbát dehogy akarnánk rajta ejteni. A roskadozó dualizmust megtámogatjuk erős vállainkkal; ezeket az eleven pilléreket e válságos időkben dehogy vonnók ki alóla. Jó fiuk vagyunk; isten szent ugye, olyan jók, hogy párunkat hiába méltóztatnék keresni a világ kerekességén. Mindezeket illedelmesen előreküldve, tisztelettel kérünk valamit a nagyérdemű monárkiától. Nem jutalmat, mivel tisztességes viselkedésünknek nem az önzés a rugója. Borralalót sem, mivel ilyen elfogadnunk tiltja a velünk született gavallérság. Egyebet kérünk mi: — igazságot. Azt a számunkra törvényesen biztosított igazságot, melynek a neve *paritás*.

Sőt még ezt a paritást sem kérjük mi egészen. Hanem csak annyit belőle, hogy éppen pirulnunk ne kelljen lojalitásunk miatt. Annyit, hogy szegyenkezés nélkül tehessek meg azt, amire önnek mostanság olyan nagy szüksége van, mélyen tisztelt monárkia. Egy

csekélyke részletfizetést kérünk arra a paritásra, amelylyel ez a mi országunk harminckét esztendő óta hitelezője a monárkiának. Azt kérjük ugyanis, hogy aki közös konzulja akar lenni Ausztriának és Magyarországnak, az tartozzék a magyar nyelvet is elsajátítani és belőle levizgázní. Nos, elég szerény ez a mi kérésünk, ugy-e bár? Bizony ezt se kérnök, ha történetesen nem mostanság tetszik közzétenni a konzulátusi vizsgarendet. Am ez az *ápropos* kötelességünké teszi, hogy alkalmatlankodjunk a tisztelt monárkiánál ezzel az alázatos instanciával. A *Budapesti Közöny* az oka mindennek; az papolta ki tegnap, hogy milyen tengersok tudományt kell egy közös konzulnak magába szednie s hogy mégis mekkora ordító hézagja van ennek a vizsgával beigazolandó tudásnak. Abból tudtuk meg, hogy az osztrák-magyar monárkia jövődö konzuljainak kitünően kell tudniok németül, ami természetes, franciául, ami előkelő, olaszul, ami fontos, meg angolul, ami hasznos; ellenben nem tartoznak tudni egy árva kukkot sem magyarul, holott ezt épp az a törvényünk rendeli, amely közjogi alapjául szolgál a monárkiának. Alapjában véve tán meg is ütközhetnének ezen a furcsaságon; ám mert okos emberek vagyunk és jó fiuk akarunk maradni, hát csak csodálkozunk rajta. De csodálkozni aztán a legnagyobb mértékben csodálkozunk.

És csodálkozunk sok mindenféle szempontból. Legelső sorban a paritás szempontjából. Ha a konzulnak birnia kell a német nyelvet, amely hivatalos nyelve a monárkia egyik államának, akkor birnia kellene a magyar nyelvet is, amely hivatalos nyelve a monárkia másik államának. Ha ugyan jól fogjuk fel a paritást, ennyi mindenesetre következik belőle ebben a vonatkozás-

ban. Következik másodsorban a célszerűség szempontja. Ez még az előbbinél is jóval egyszerűbb. Mi ugyanis célszerűnek látjuk, hogy az a konzul, akinek a külföldön tartózkodó magyar rá van utalva a jogtalmára, ne legyen kénytelen kidobni azt a magyar honpolgárt, aki a saját hazájának hivatalos államnyelvén kívül egyéb nyelven nem ért. Célszerű ez első sorban a magyar állam polgáira nézve, akik itthon egy nagyhatalom közterheit viselik s tehát joggal várhatják el, hogy idegenben ne járjanak rosszabbul, mint például az uruguayi köztársaság alattvalói. S célszerű ez továbbá a közös konzulurak szempontjából is, akik bohózzati alakokká devalválódnak, ha siketnémák módjára jelbeszéd utján kell értekezniök annak a magyar államnak a polgáival, amelytől fizetésük egy harmadát és hivatalos hatalmuk felét kapják. De célszerű ez végezetül a monárkia szempontjából is, amelynek a szeme közé röhög még San-Marino köztársaság is, ha külföldi képviselőiben az osztrák elemet favorizálja, amely fennállásának létalapjait döngeti, ellenben kirekeszti belőle annak a magyar államnak a hivatalos nyelvét, amely örömet és kifogástalan lojalitással istápolja nagyhatalmi állását.

A kérdés immár csak az, vajjon *lehet-séges-e* is az, amiről ime kimutattuk, hogy törvényes és célszerű. Hát már hogyan az ördögbe nem volna lehetséges? Aki meg tud tanulni négy nyelvet, megtanulja az kétség-telenül az ötödiket is. Vagy nem fér a fejébe a négy sem, vagy belefér az ötödik is. Ha pedig nem akarják ennyi nyelvtanulással túlterhelni a szegény konzulnövendékeket, ám engedjék el nekik az angolt és az olaszt. Inkább legyenek közös konzulokká, igazán közöseké, akik a maguk két államának

T Á R C A.

Vernissage

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Lyka Károly*.

Teljes fegyverdiszben jelentek meg ezuttal a magyar művészek a Műcsarnok kiállításán, amelynek ma volt a vernissage-napja. Ilyen gazdagon talán még sohasem mutatkoztak be, még a millennáris kiállítás sem. A fiatalabb nemzedék, amely akkor még létjogáért küzdött, ma már ura és vezetője a mi művésztünknek. Nem müncheni és párisi földön összegyűjtött emlékekkel álltak ki: magyar talajon, magyar ég alatt termelt ez a sok impressió. Ez a tárlat nagy lépés az eredetiség és az egyéniség teljes erejű kifejtése felé. Még csak röviddel ezelőtt szemünkre vetették az akadémikus táborból, hogy ha a külföldön tanulmányozgató festőknek és szobrászoknak céljait mozdítjuk elő: megöljük művésztünk magyarosságát. Hivatkoztak arra, hogy a fiatal magyar tehetségek Páris, Róma, München erős levegőjében töltönek éveket, tele szívják magukat idegen gondolatokkal és soha magyar jellemvonás meg nem csillan, sem festett, sem faragott munkáikon. Hivatkoztak arra, hogy hiszen van nekünk művészeti iskolánk itt Budapesten, tessék tehát a magyar ifjakból itt, hazai földön, hazai ég alatt művészeket formálni. Ez az érvelés nem volt helyes. Ellenben helyes volt az az ut, amelyet a hivatalos intenciótól eltérőleg évekkal ezelőtt a fiatalabb magyar művészek megtettek. Kimentek a külföld virágzó művészvárosaiba és megtanulták a művészi szabadság kétszerkettőjét. Természetes, hogy hasaérkezve merőn mást követeltek tőlük, mint

amit ők helyesnek és egészségesnek ismertek föl. A harcnak, amely a régieskedő és az új művészet közt folyt, mindnyájan szemtanui voltunk. Ekkor történt meg az, hogy a fiatalok a küzdelem hevében jobban hangsúlyozott egy pár külföldi művészeti specialitást. Minden új gondolatnak apostola tuloz, ez benne van az apostol lélektanában. S tuloz annál erősebben, minél makkasabb ellentállást kell leküzdenie. A makkaság végre megtört. Most már sem oka, sem célja a programfestészetnek. A harc színtere, Budapest, békésre változott: mind odahagyták a festők és széjjelmentek Magyarországra. Kis telepek támadtak, először Nagybányán, aztán Kis-Oroszin, a Kárpátok közt, Szolnokon s másfelé. Ez volt az egészséges megtermékenyülés korszaka: a szemüket megnyitotta, a kezüket hatalmas trainingbe fogta a külföld, — idehaza a lelkiüket, hangulataikat, érzéseiket friss, elemi erővel ragadta meg a magyar föld párolgó, zamatos ösereje. Nincs többé elkülföldieskedés, nincs idegenmajmolás, amitől az akadémikusok oly nagyon féltettek a fiatalokat. Egyetlen művésznék, Fényes Adolfnak pályafutása és változatai bizonyítják, hogy egészséges volt ez az evolúció. Fényes itt kezdte, akadémikus korlátok közt, tovább tanult Weimarban, szabadabb iskolában, végre folytatta a tanulmányait nagyobb művészeti központokban. Ki nem emlékezik arra a fejlődési korára, amikor technikai utánzójává lett a pointilléuróknak? Ebből a harcias és harcból támadt irányból nem maradt meg Fényesben semmi sem. Itt vannak most a tájképei: meglepően erős, szolnokvidéki darabok, amikről ugyan senki sem olvasna le semmit azokból a bojkottált, istentelen külföldi művészeti „irányokból.” Most már magyar munka ez, de vajjon azzá lett volna végig ama bizonyos létra fokait?

Azt cselekszik a fiatal magyar festők, amit egykoron a protestáns diákok cselekedtek, akik Erdélyből s Magyarországból kimentek délre és nyugatra tanulni. Magukba szedtek mindent, ami megtanulható volt, de azután hazajöttek elmaradt városkaikba, itt terjesztették harc és háború közt az új gondolatokat. S abból a harcából és háborúból született meg a leggyönyörűbb magyar nyelv, amelyet valaha csak beszéltek.

Az országhószálásnak nagszerű hatását érezteti ez a kiállítás. Ez az áldott föld a maga törlémszetti magyar hangulataival egyszerre megnyílt előttük. Tán előbb is rabjává tehetett ez a mi világunk valamely művészt. Sőt kísérleteztek sokan, akaratosan, tiszteletreméltó buzgalommal azon, hogy legalább a képek tárgya magyar legyen. Semmi sikert sem értek el. Olyan felemás szülött fejlődött a művésztünkben, amit a Népszínházban „népszínmű” címen szoktunk aggódó szemmel megbámulni. Külsőségek, etnográfia, semmi más. Nem a szívnek, hanem a kombináló észnek és leleményességnek alkotmányai, legesleginkább a müncheni régibb professzor-izlés bélyegével vámmentesítve. Vége, vége mindennek. Rá sem ösmerni a tíz, sőt az öt év előtti magyar művésztetre. Friss bimbók pattantak ki: tessék csak megvárni, minő szép virágot nyit majd ez a fiatal plánta s milyen zamatos lesz a gyümölcse. Itt van már egy sor belőlük: nem ám üvegházban nevelt, beteg növény, hanem erős gyökerű, földszagu, izmos rostu, egészséges. Majd fejlődik még erősebbre, még derekabb rostura: csak szándékos közöny gátolhatja megnövekedését: ellenségeskedés többé nem árthat neki. Mi több, már klasszikus erejű példányokban is gyönyörködhetünk, amelyek azokra az időkre engednek visszaemlékezni, amidőn Corot és Diaz és a barbizoniak az ő súlyos erejű, a föld költészetével teljes munkáikon vezették esetjüket. Van itt néhány, bensőségével tökéletes munka, olyan,

hivatalos nyelvén kívül csupán franciául tudnak, semmint négy nyelven beszélő osztrák konzulok, akik a közös címet, a közös hatalmat s a közös fizetést csak bitorolják.

Kérjük a nagyérdemű monárkiát, ne zárja össze a hadsereg dolgával a külügyi képviselőt. A hadseregről, noha közös, azt rendeli a törvény, hogy egységes legyen a vezérlete, vezénylete és belső szervezete. Ott hát a hivatalos szolgálati nyelvek megvannak a maga jogai még a magyar állammal szemben is. Ellenben a külügyi képviselőt a törvény szerint közös, semmi egyéb, csak közös, nincs számára semmiféle egység rezerválva. Hát tessék ezt valahára *dualizálni*, osztrákból *osztrák-magyar*ra átfőrmálni. Azt sem kívánjuk, hogy rohamosan történjék ez az átalakítás; elfogadjuk mi részletfizetéseken is ennek a bennünket „cselekvőleg megillető” erkölcsi tartozásnak a törlesztését. De már annyit igazán kérünk, hogy amikor új vizsgarend készül a közös konzulok részére, abból a magyar állammal ne legyen kiküszöbölve. Olyan idők járnak mostanság, hogy a monárkia okosan cselekszik, ha mennél jobban becsüli meg Magyarországot. Tessék hát a vizsgarendben kipótolni valahogy azt a ránk nézve megalázó hézagot.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, december 16.

Az obstrukció ma kitört, teljes őszinteséggel. Tipikus obstrukciós nap volt, napirend előtt való felszólalásokkal, házszabályvitával, obstrukciós beszédekkel és obstrukciós műviarokkal.

A napirend előtt *Rátkay* László szólalt fel, aki azt bizonyította, hogy a miniszterelnöknek az ülések meghosszabbításáról szóló indítványa maga is házszabályellenes, bejelentése sem történt a házszabályoknak megfelelően. Ezt akarta bebizonyítani *Pichler Győző* is, de nem volt vele szerencséje sem *Rátkay*nak, sem *Pichler*nek. *Szell* Kálmán miniszterelnök és *Tallian* Béla elnök egész világosan rájuk bizonyították, hogy az indítvány egészen jogosult és az elnök szabályszerűen jelentette be. Ez azonban egy cseppet sem bántotta sem *Rátkay*t, sem *Pichler*t, hiszen mire mindezeket rájuk bizonyították, eltelt körülbelül egy óra és egyebet ők nem is akartak.

Egy csomó bejelentés következett az eleven prológusra — köztük a mentelmi bizottság, amely megfosztja *Sima* Ferencet a mandátumától s ezzel az obstrukciót kiadós szónoklót — azután *Madarász* József „személyeskedett” *Marjay* Péterrel, s végre dél időre megkondult *Marjay* Péter érces, öblös hangja. *Marjay* már a kvótáról be-

szélt, kedves humorral, sok jó magyar borssal. A derék tisztelgetést urat szívesen hallgatták innen is, túl is. Jól esik egy kis biharországi jó magyar beszéd a sok színtelen, magyartalan szürkéség közt. Még *Horánszky*nak sem nagyon fájt, pedig ugyancsak támadta *Marjay* Péter. De hogy is lehetne megharagudni, mikor ilyen tőrülmetezett magyarságokat hall az ember:

— Magyar ember, mikor a bort barátjára köszönti, akkor előbb maga iszik.

Vagyis, hogy aki mást a kvótaemelésre biztat, az emelje maga is...

Hamarosan aztán egy kis vihar is támadt. *Gromon* Dező államtitkár szólalt fel *Marjay* után és egyebek közt azt találta mondani, hogy *Marjay* nincs hivatva arra, hogy katonai dolgokról ítéletet mondjon.

Rettenetesen felbőszült erre *Kubik* Béla, *Hentaller* Lajos, sőt még a máskor szelid *Rátkay* is. Dühösen felugráltak helyükről és a padokat verdesbe kiabálták:

— Hogy mer ilyet mondani?

— Utasítsa rendre az elnök!

— A képviselő mindenről mondhat ítéletet! — harsogta a szellemes és sokoldalú *Leszky*.

Marjay maga nem haragszik nagyon. Szelid humorral vágja vissza, hogy ha ő nem ért a katonai dolgokhoz, viszont *Gromon*nak a papi dolgokról nincs fogalma.

Gromon újra felszólt és igyekezett kimagyarázni magát. Hogy ő nem a képviselői jogát tagadta *Marjay*nak, csak a szaktudását. De csak nagy ügyvel-bajjal mondhatta el ezeket. Előbb néhány percig versenyt lármáztak az elnöki csegetttyével *Kubik*, *Tóth* János, *Leszky*, *Pichler*, meg a szélsőből többi ad hoc vezérei.

A viharra szünetet adott *Tallian*, hogy lecsillapodjanak egy kissé a felzúgult kedélyek.

A szünet után még csak *Tóth* János mondhatta el ügyesen felépített s elegánsul előadott kvóta-beszédét. Két óra elmúlt és a miniszterelnök indítványát tette fel az elnök szavazására.

Ez azonban megint nem ment vihar nélkül.

Barta Ödön tiltakozott az ellen, hogy a tanácskozás megszabott idején túl szavazzanak. *Olay* Lajos még plakátmagyarzatba is bocsátkozott, ha csak hogy kimutassa, hogy már nem lehet szavazni. De ez nem sikerült. Ekkor *Pichler* ellenindítványt tett. Azt mondta, ne üljünk itt háromig, hogy tönkrementjen az ebédünk; inkább keljünk fel korábban: kezdjük az ülést kilenc órakor.

Az elnök ezt az ellenindítványt egyszerre akarja eldönteni a miniszterelnökével. Erre azonban *Pichler* azt mondja, hogy az indítvány csak indítvány, nem ellenindítvány. Mikor ez nem használ, *Hentaller* névszerinti szavazást kér, *Barta* pedig a szavazás elhalasztását. Egészen a tavalyi obstrukciós recept szerint. Csak hogy *Tallian* nem hagyja magát: ez a recept máskorra való, most nem használ. Fölteszi a kérdést:

— Elfogadják a Ház az indítványt?

amilyenek a megméréséhez a *klasszikus* szót használjuk. Könnyen elsétálhat mellettük a közönség: figyelmeztetjük tehát rája. *Ferenczy* Károly pazar gyönyörűséget szerzett nekünk a 164-ik számú képpel. Katalógus nem volt a kezünknel ma, nem tudtuk meg a címét. De úgy ennél, mint ugyanannak a festőnek 161-ik számú képe-nél felesleges a hivatalos cím. Elmondással, a tárgy elrcitalásával ugy sem lehet ezt a két kis vázsnat megközelíteni. Egyik ember a másik emberrel csak éppen azon a nyelven és azzal a formával közölheti, ahogy *Ferenczy* tette. Ez az igaz kép: elmondhatatlan, elmuzsikálhatatlan, véshetetlen, csak meg kell festeni s így kell megfesteni. Kár az ilyesmit a kép-sokadalomba vinni: a piac lerontja azt a mély emberi intimitást, amivel az ilyen munkákhoz férfközhetünk. Ez a két kép a legfinomabb azok között a magyar földön termelt, a magyar televényből kinőtt képek közt, amelyeknek megjelenését benső örömmel jeleztük. Pedig a javából válogathatunk: *Mednyánszky* három, *Fényes* pedig egész gyűjtemény táképpel köszöntött be. Olyan értékes minőségűek, hogy róluk még külön, hosszasan beszélünk. A táképek egyáltalán a legerősebb hangulat- és szinkifejezője annak az újabb nemzedéknek, a legtöbbet veszi ki belőle, a legmélyebben érti meg. *Olgay*, *Ujváry*, *Mihalik*, *Szlányi* husz-harminc-féle hangon szólaltatják meg földanyánkat, olykor jelentékeny erővel, máskor — de ritkábban — finom előhárítóra irt melódiaiban. A magyar földnek köszönjük itt a legtöbb vonzó, lekötő darabot, teljesen értik már leheltét, változó hangulatait, bodor felhőit, fáját-bokrát, homokos vagy televénytalaját s mindent, ami abból kiserked. Nem kávéházi műhangulatok, kigondolt, ravaszul pointezett látványosságok ezek a táképek, hanem olyan poemák, amik odakünn közvetlenül hatással ragadnak meg és amiktől semmi erővel nem szabadulhatunk meg;

amelyek vissza-visszajárnak az emlékezetbe, szemrehányóan, ha nem sikerül egészen a lefőtésük s addig ingerlik, bizárgálják az idegeket, addig vezetik kusza, majdnem öntudatlanul odahuzott vonalakra a kezét, amíg végre készen van a beszivott érzést minden porci-kájában híven és tömören előadó kép. Eppen ezekben a nagybecsű kvalitásokban, amelyek nagy mértékben megvannak a fiatalabb nemzedék javarésztében, látjuk egészséges biztosítékát annak, hogy jó uton járnak.

A kiállítás, bár ebben a futólagos szemlében jóformán csak táképeket említettünk, mégsem táképtárlat. Sőt éppen a figurális elem uralkodik ott. Van e nagy termekben, amelyeket *Karlovsky* kiváló ízléssel rendezett, sok nagy, igen nagy kép is, amelyek közül mint nevezetes művekre *Grünwald* Béla „1sten kardjára” és *Márk* Lajos „Szürnjere” hívjuk fel a figyelmet, mielőtt róluk részletesebben íránk; van kevés, de minőségben nevezetes szobor is, mint a *Róna*, *Weinberger*, *Zala* művei, van grafika és építészeti is. Sőt van a téli szalónak, szomorú, gyászfényes képe is: a tegnapi öngyilkossá lett *Györök* Leóé. A szegény, betegidegű művésznek éppen ez a legjobb munkája, sikerét nem érthette meg, mert éppen a szalón megnyitása napján hull hamvai fölé az első temetőhant...

Gazdag és szép tárlat ez a téli, új embereket és meglepetéseket is tartogat. A közönségen áll, hogy magába vegye azt a sok művészi értéket, ami itt egybe van hordva. Most könnyebben teheti, mint valaha, most már vásárolhat képet az is, akinek nem telik egy sommában kifizetni a kép árát. A művek legtöbbje ugyanis havi részletfizetésre is kapható. Kitűnő gondolat, mely bizonyára jelentékenyen fokozni fogja a vásárlási kedvet.

— Elfogadjuk! — hangzik jobbról és a középben. A szélsőből tombol:

— Törvénytelenség!

— *Kramarkodás!*

— *Excelex!*

Az elnök a többség zajos éljenzése közben lemegy a dobogóról, de a zaj nem szűnik meg. Az ülés után még sokáig lármáznak a vitarendezők és jobbhangu hveik. A folyosó a tavalyi viharokra kezdett emlékeztetni.

Csak egy kicsit gyengébb volt ez a vihar. Egy kicsit csinált. Nagyot szólt, de nem volt magja.

I. A képviselőház ülése december 16-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tallian* Béla.

A kormány részéről jelen vannak: *Szell* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Hegedűs* Sándor, *Wlassics* Gyula, *Plósz* Sándor, *Darányi* Ignác, *Cseh* Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést és felolvastatja a jegyzőkönyvet.

(Napirend előtt.)

Rátkay László a jegyzőkönyv hitelesítéséhez ohajt szólni, de egyéb, a házszabályra vonatkozó kérdést is ohajt érinteni s ezért kéri a Házat, hogy e kérdésekről egyvitt szóljon.

Elnök: A Ház az engedélyt megadja.

Rátkay László: A napirend szerint a Ház csupán két óráig tanácskozik. Az elnök azonban az indítványt két óra után terjesztette be.

Kubik Béla: Igen, két óra nyolc percek!

Rátkay László: Ez az eljárás tehát házszabályellenes volt. De ha bebizonyulna is, hogy a tanácskozási időn belül terjesztették elő az indítványt, az eljárás még sem felelne meg a házszabályoknak, mert az elnök a szabályok szerint a bejegyzett indítványt azonnal előterjeszteni tartozik s nem szabad várniok az ülés végeig. További kifogása az, hogy a miniszterelnök indítványa a *szólesszabadság* kijátszását előzta. Paradoxonnak látszik, de így van. Az öt órai ülésessel ki akarják fázasztani a szélsőből tagjait, hogy kötelességszerűleg hozzá ne szólhassanak a napirend tárgyahoz. A szabályok szerint különben is csupán *törvényjavaslatok* tárgyalása alkalmával van megengedve az ülések meghosszabbítása. Most pedig nem *törvényjavaslatról*, hanem a kvótabizottság *jelentéséről* van szó. Semmiképpen sem látja be végül, miért siettetni egy a miniszterelnök a kvótaemelés megszavazását. Lám az osztrákok nem sietnek annyira. Helyes, okos dolog-e az országot a kvótaemelésben angasztalni, mikor egyáltalán nem valószínű, hogy ez által el leszzen kerülhet a korona döntése?

Mindezek alapján kéri a miniszterelnököt, hogy indítványát vonja vissza.

Elnök: Kettőt ohajt konstatálni. Első sorban is azt, hogy az indítványt neki a miniszterelnök két óra előtt jelentette be. Igaz ugyan, hogy a szabályok ilyen indítványok azonnal való előterjesztését követelik. Ö azonban nem volt abban a helyzetben, hogy a szónokot megszákítsa az indítvány előterjesztése céljából. (Nagy tetszés jöbfeől.)

Hentaller Lajos: Az elnöknek joga van a szónokot megszákítani. (Ellentmondás jöbfeől.)

Szell Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Azokból, amiket az igen tisztelt elnök ur konstatálni méltóztatott, a t. képviselőház látja, hogy én a házszabályokhoz tartottam magamat. Nem adtam be az indítványt az ülés elején azért, mert az ülés végeig még fontolóra akartam venni, hogy erre az indítványra szükség van-e, vagy nincs. Ezért adtam be az ülés vége előtt, de beadtam jó félórával előbb, mint az ülés tartamára kitűzött határidő elérkezett volna, és természetesen nem olvastathatót fel az indítvány a közben, míg az akkori szónokok: *Horánszky*, *Wlassics* miniszter és *Pichler* urak beszéltek, de amint azok előterezték beszédeiket, felolvastattott.

Különbén azt hiszem, hogy az indítvány a házszabályok értelmében van megtéve és az, amit az igen t. képviselő ur mond, nézetem szerint nem helyes és azt nem a házszabályok szoros értelmezésével méltóztatott mondani.

Először is a házszabály sehol sem mondja, hogy az indítványt motíválni kell; én nem motíváltam az indítványt azért, mert nézetem szerint az önmagamot motíválja. Én az indítványt úgy tettem, hogy a hosszabb ülések hétfőn kezdődjenek meg. Mikor már a vita két hétig tart, gondolom, nem lehet azt mondani, hogy a vita és a szólesszabadság megszorítása az, ha a két heti tárgyalás után a Ház üléseit egy órával meghosszabbítja. De nem megszorítása a szólesszabadságnak semmi körülmények közt az üléseknek egy órával való meghosszabbítása, mert hiszen mi igen sok ülést tartunk, de talán Európában nincs parlament, melynek az ülései oly rövid tartamuk lennének, mint a mieink; és nem volt arra precedens, évek hosszu során keresztül alig mult szesszió, hogy hosszabb tárgyalások alkalmával a Ház az ülések tartamának idejét hosszabb időre, mint a szokásos négy óra, ne tette volna. Már most ezen precedensre hivatkozva, azt hiszem, egészen alkotmányos téren állok, amikor az indítványt megtettem.

Nem áll az sem, nézetem szerint, amit a tisztelt

képviselő urnak méltóztatott mondani, hogy én a házszabályokat szorosan meg nem tartottam volna, mert a házszabályok csak törvényjavaslat tárgyalásáról szólnak, ez pedig nem törvényjavaslat. Bocsnát kérek, tisztelt képviselő ur, én nem vagyok abban a nézetben, hogy ez nem törvényjavaslat, mert ez törvényjavaslat, mert hiszen a kvóta-bizottságnak megállapodása törvényjavaslat alakjában fekszik a t. Ház előtt. És nem is feketik másképp, mert, hogy ha az csak egy egyszerű javaslat volna, az a felett hozandó határozat nem válhatnék törvényerőre és így az én igen t. képviselőtársam önönmagával jön ellentétbe, mikor azt mondja, hogy ebből csak akkor lesz törvény, hogy ha a törvényhozás mindkét háza elfogadja és a korona szentesíti.

Mit tesz az, hogy annak folytán igen is törvény lesz, ha elfogadjatik? De tárgyalás alatt olyan javaslat, amelyből törvény lesz, mi is lehetne más, mint törvényjavaslat? (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.) Ez nem egyéb, mint szójáték és ezzel a szójátékkal — én azt gondolom — nem lesz helyes a házszabályok interpretációjánál ezt a precedenst megalkotni, mert szójátékokkal csak veszályossá tesszük a precedensnek megalkotását és akkor ilyen szójátékkal való tágitási tendenciája a házszabályoknak oda is vezethet, hogy azok szójátékkal megszorításnak; de viszont szójátékkal megszorítani valamit oda is vezethet, hogy szójátékkal tágitassék.

Én azt gondolom, hogy betű szerint kell venni a házszabályokat. Éppen a kisebbségnek áll érdekében, hogy a betű szerint való értelmezés szoros tartassék meg. Én is szorosan ehhez tartom magamat. Ez törvényjavaslat és egy törvényjavaslat tárgyalásánál megtehető az indítvány. Különbem mi a szelleme ennek a házszabályszakasznak? Ennek a szakasznak az a szelleme, — és itt hivatkozom mindazokra, akik ennek megalkotásában részt vettek, — hogy ne lehessen ülesmeghosszabbítási indítványt többször megtenni egy-egy javaslat tárgyalásánál, mint egyszer. Ez annak világos szelleme. A t. képviselő ur azt mondja, hogy oportunitási szempontból — és elismerem, ezt vitatni lehet — nem tanácsolható, hogy ez a javaslat, amely tárgyalás alatt van, tárgyalásában siettesék, miután az osztrákok nem fogadták el az átutalási törvényt, amelylyel ez — a tisztelt képviselő ur nézete szerint — összefüggésben van.

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Ez egyezmény természetével bíró törvény. Nem válik törvénygyé — a dolog természeténél fogva — ha ugyanazon törvény, vagyis az ennek megfelelő törvény Ausztriában létre nem jön. Ez a dolog természetében van. Tehát, hogy létrejőjön, — mert hogy létre jön, ez kizárva nincsen, — valamelyiknek meg kell kezdeni; hisz nem lehet úgy tárgyalni két törvényhozásban ugyanazon egyezményt, sohasem is tárgyalni, hogy ugyanazon napon, ugyanabban a percben végezzon mind a kettő vagy hozzon egyforma határozatokat. A garancia, a teljes garancia abban van, hogy ez az egyezmény természeténél fogva ahhoz van kötve, hogy Ausztriában a hasonló és megfelelő törvény megalkotatik; ha meg nem alkottatik, akkor eo ipso törvény nem lesz belőle és így ez a t. képviselőháznak teljes garanciát képez.

Én arra kérem a t. Házat, hogy tekintettel a karácsonyi ünnepekre, tekintettel a december 31-én lejáró határidőre, tekintettel arra, hogy én a vitát megszorítani nem akartam, mert hiszen két heti vita előzi meg a tárgyalási idő meghosszabbításának napját, arra kérem a t. képviselőházat, méltóztatassék elhatározni, illetőleg szavazás útján eldönteni, — mert hisz csak erről van szó, ezt engedik meg a házszabályok, — hogy hétfőtől kezdve a Ház délután 3 óráig tartja üléseit. (Élnék helyeslés a jobboldalon.)

Pichler Győző szintén a jegyzőkönyv hitettségéhez és a házszabályok magyarazásához óhajt szólni.

Elnök: Megadja a Ház az engedelmet? Ugy látom megadja.

Barta Ödön: Nem kell engedelm! A házszabályokhoz mindig lehet szólni!

Elnök: Ne méltóztatassék feleselni az elnökkel! Ha valaki két jogcímen óhajt szólni egyszerre, ehhez engedelm szükséges. (Tetszés jöbbről.)

Pichler Győző! Az indítványt határozottan a szabályszerű tanácskozási időn kívül jelentették be. Nézte tehát az, hogy az indítvány legalább is ma terjesztendő be és hétfőn bocsatandó szavazás alá.

Konstatálja, hogy az átutalás osztrák referense csak azon feltétel alatt vállalta el a referatát, hogy a Reichsrath az átutalást olyan időben tárgyalja, a mikor mar itt a kvótamelelet elfogadják. Ez kijátszás, amelyet az ülések meghosszabbításával elő-

segíteni nem szabad. Az sem érdekünk, hogy a korona döntésének alapját egyetlen dokumentum, a magyar országgyűlés kvótamelelet határozata képezze. A jobboldal részéről senki sem vesz részt a vitában, csak aki személyesen angazsálva van, mint a miniszterelnök és Horánszky. Az ülések meghosszabbítása tehát pressió, mely a függetlenségi párt ellen irányul, amelynek vállam az egész vita nyugszik. A meghosszabbításnak csak az az eredménye lesz, hogy az eddigi magas színvonal mozgó vitában a szenvedélyek fogják dominálni.

Szél Kálmán miniszterelnök: T. Ház! Azt a Ház megítélésére bízom, hogy az egy órai meghosszabbítás kérdéséhez tartozik-e mindaz, amit a t. képviselő ur előhozott. Aki most a kvóta-kérdésről és az azzal — a képviselő ur nézete szerint — összefüggésben levő átutalási törvényről szól, az a vita érdeméhez szól; a képviselő urnak joga lesz arról annak idején bővebben szólni. Én e tárgya most bele nem megyek, én csak azt akarom konstatálni a t. képviselő urnak azon megjegyzésével szemben, hogy itt esetleges kijátszásról lehet szó, hogy ez ellen határozottan állást kell foglalnom, még pedig igen egyszerű és világos hivatkozással azokra, amiket én ebben a Házban nem egyszer fejtettem ki, amiket tegnapelőtt és nem tudom melyik napon elmondott beszédemben is határozottan konstatáltam. Itt kijátszásról szó nem lehet.

A t. képviselő ur azt mondja: ott az átutalási törvényt nem tárgyalják, tehát meglehet, hogy magasabb lesz a kvóta, de nem lesz átutalás. Én kettőt vagyok bátor kijelenteni, a nélkül, hogy a kérdés érdemébe bocsátkozzam, ami szintén nem egyéb, mint annak ismételt konstatálása, amit erről a kérdéssel már annyiszor mondtam. Egy bajszálynival sem mondom most sem többet, sem kevesebbet. A kvótatörvény meglesz, mint kölcsönös, egymást kiegészítő egyezmény, ha odaát is elfogadják; ha odaát el nem fogadják, nem lesz meg. Az átutalás pedig január elsején minden körülmények között meglesz. Ezt vagyok bátor kijelenteni.

Elnök: A jegyzőkönyv ellen kifogás nem tételven, azt hitelesítettnek jelentem ki.

(Megsemmisített mandátum.)

Apáthy Péter, az összeférhetlenségi bizottság elnöke bejelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottság tegnap délután tartott ülésében Sima Ferenc mandátumát megsemmisítettnek jelentette ki.

Elnök indítványára a Ház elhatározta, hogy Sima Ferenc mentelmi ügyeit tárgyalatoloknak nyilvánítja, az általa benyújtott interpellációkat törli és az elnökséget megbizva, hogy a sentesi kerületben az új választás megjelése tárgyában intézkedjék.

A jelentések betérjesztése után következik

a kvótatörvényjavaslat

folytatólagos tárgyalása.

Madarász József személyes kérdésben kijelenti Horánszky Nándornak, hogy az 1843-iki törvényhozásnak egyetlen tagja sem volt, aki hajlandó lett volna más államnak adósságait vállalni. Ez a történelmi igazság.

Marjay Péter: Horánszky Nándor tegnapi beszédét kritizál. Tegnapi Horánszky valóságosan széceszítés kezdetében mutatkozott be. Ilyen ő. Mióta a Szell lefújta róla az ellenzékiesség hipopotámusát. (Derültség.)

Rakovszky István: Milyen költői!

Marjay Péter: Azok a költők, akik a kvótát megszavazzák. Nem járja, úgy támadni, a hogy Horánszky támadott. Azt mondja neki, amit dicsegető emlékü Irányi Dániel mondott Tisza Kálmának, aki körülbelül olyan hangon támadott, mint Horánszky: Több szerénységet kérünk arról a helyről! Igaz ugyan, hogy ő nem Irányi, Horánszky azonban ma mar, majd hogy nem Tisza Kálmán! Nem fogadja el Horánszkynek azt a tanat, hogy a támadás joga csak azt illeti meg, akinek nagy politikai mulja van. Hat a hadvezért a háboruban csak hadvezér lehet le? Bizony lehetni azt az utolsó közkatona is. Nem ismer el semmi arisztokraciát a törvényhozás terében, sem születési, sem szolgálati arisztokraciát. Itt csak egy felsőbbégi van s az a szellem felsőbbége. Horánszky Kossuth Lajos nevet valóságosan prostituálta, amikor Kolonics mooskos nevével egy társaságba tette őt. Ne bantsa Horánszky Kossuth szent nevet! Hadd tündököljön az egyetlen idealunk gyantán, amíg egy magyar ember lesz a föld színén.

Foglalkozva Horánszky tegnapi beszédével, csodálkozik a volt nemzeti párt hirtelen felbuzdulása, amelylyel Horánszky erkölcsi védelmébe veszi. De hat ki tamadta Horánszkyt, mint maganembert? Mint politikai nagymultú férfút széceszítési politikuskának tartja.

A kvótabizottság javaslata egy torzszülött, amelynek keresztapja, Faik Miksa, az alföldi nép szerint már kvóta Miskára magyarosította nevét. (Derültség.) A függetlenségi part elene szavaz ilyen

javaslatnak. Mert ez csak a zsebünket teszi őrösebbé, de hasznot nekünk nem hoz. A magasabb politikai szükségesség okát is csak széceszítési politikuskok találták fel.

A függetlenségi párt most egyedül küzd a javaslat ellen. Pedig volt idő, amidőn együtt küzdöttek a volt nemzeti párttal.

Kubik Béla: Tisza Kálmán is onnan ment át!

Thaly Kálmán: Vigyazz, még visszajön!

Kubik Béla: Isten zents!

Marjay Péter: De most fő funkcionál és a hatalom árnyékába vonultak! Politikai köztelenséggel csak a függetlenségi és 48-as párt dicsekedhetik, mert évtizedek óta teljesíti kötelességét mint ellenzék. A javaslat hoz nem járul hozzá.

(Egy kis vihar.)

Gromon Dezső: Válaszol Marjay ama vádjaira, hogy a hadsereg magyarellenés és hogy a közös hadseregből csak hasznavehetetlen tiszteket helyeznek át a honvédségbe, akik aztán osztrák létékre a magyar honvédségtől huznak nyugdíjat.

Hogy a tisztek magyarok volnának, ha létesítenők az önálló hadsereget, arra kijelenti, hogy magyar érzelműbbek, mint most, nem lehetnének. (Nagy zaj és ellenmondás a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Ez irázis! Hentzi előtt bököltek! Luegert felkösöntötte egy honvédszerecs. Zaj. Elnök csenget.) Egészen határozottan kijelenti, hogy a közös hadseregben hasznavehetetlen egyén nem existál, nincsen s ezt a kifejezést határozottan visszautasítja. (Ellenmondás és nagy zaj a szélső baloldalon.) Nemcsak a közös hadsereg nevében, de a honvédség nevében is visszatartja ezt az állítást, mert lehetetlennek és abszurdumnak tartja, hogy a honvédség hasznavehetetlen egyénnel kiegészítessék. (Nagy zaj a szélső baloldalon.)

Továbbá vissza kell utasítania azt a mondást is, — mert úgy látszik Marjay nem tudja, hogy miképp történik — hogy ez által a honvédség fenntartására fordítandó alapról nyernek az osztrák katonatisztek nyugdíjat. Az a tiszti, ki a hadseregből átvitetik a honvédséghez, az éveket, melyekben a közös hadseregnek teljesített szolgálatot, a közös hadsereg fizeti a nyugdíjat és csak azokra az évekre eső nyugdíj-arányt viseli a honvédség, melyeket ott töltött.

Nagy szerencsének tartja, hogy Marjay nincsen arra hivatva megítélni, hogy a hadseregben ki a hasznavehetetlen. (Hosszantartó, nagy zaj a szélső baloldalon. Felkiáltások: Kikérjük magunknak! Micsoda beszéd ez! Nincs joga így beszélni! Minden képviselőnek joga van kritikát gyakorolni! Zaj. Elnök csenget.)

Marjay Péter: Itt nem Marjay Péter, hanem a nép képviselője szólott. S ha neki nincs is annyi katonai tudása, mint az államtitkárnak, viszont az államtitkárnak sincs annyi papi tudománya, annyi gazdasági tudása, mint neki. Amit mondtott, azt fenntartja. A derék katonatisztek letörlik azok totyakos vitézek, akiket önk oda áthoznak.

Gromon Dezső: Csak egyre vagyok bátor kiterjeszkedni. Azt méltóztatott mondani, hogy vannak a honvédségnél alkalmazott kitudó tisztek, megint oda jöve vissza, hogy hála Isten, nem Marjay Péter képviselő ur az, aki hivatva van ezt megítélni. (Nagy zaj. Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Rendre! Rendre!)

Thaly Kálmán: Minden képviselőnek joga van! (Zajos helyeslés. Felkiáltások a szélső baloldalon: Tessék rendretartani! Nincs joga itt leckéztetni!)

Elnök: Azt hiszem, a képviselő urak... (Folytonos zajok közbeszólások a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Tessék rendretartani!) Az elnököt félbeszakítani nem szabad! (Folytonos zaj a szélsőbaloldalon és felkiáltások: Tessék rendretartani! Első sorban kérem a képviselő urakat, méltóztatassék az elnököt meghallgatni, mert ilyen lármában lehetelenség az elnöknek nyilatkozni. (Zajos felkiáltások a szélső baloldalon: Az elnököt meghallgatjuk!) Tessék rendretartani!) Nekem az a meggyőződés, hogy Gromon képviselő ur Marjay képviselő urnak, mint ilyennek a jogat nem akarta ezzel a kifejezéssel kétségbevonni. (Nagy zaj és közbeszólások a szélsőbaloldalon.)

Fay István: De úgy látszik, a honvédelmi miniszteriumnak tendenciája az, hogy az ellenzéket folyton sértgetesse! Tessék rendretartani! (Zaj.)

Hentaller Lajos: Ez mégis sok! Nem beszélünk, amíg rendre nem utasítják! (Zaj.)

Kubik Béla: Az elnöki székéből mindig őket pártolják. (Zaj.)

Elnök: Ha a képviselő urak egy kissé nyugodtabban volnának, meghallgatnák a képviselő urat és én meg vagyok győződve, hogy ő az én szavaimat igazolni fogja. Kérek nyugalmat.

Gromon Dezső: T. képviselőház! Aki engem ismer — pedig harminc év óta vagyok tagja a képviselőháznak — (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Egy hang: Akár csak a princípális!)

Elnök: Méltóztatassék meghallgatni a képviselő urat! Nyilatkozni akar ebben az ügyben!

Gromon Dezső: ... senki sem mondhatja, hogy bármit is szándékkal képviselőtársamat, vagy bárkit sérteni óhajtottam volna. Azt mondtam, hogy Marjay igen t. képviselőtársam nincsen hivatva megítélni, hogy ki a kitudó, ki a kevésbé használható honvédtiszt. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon.) Marjay képviselő ur joggal felszólalhat, itélet, mondhat bármit meggyőződése szerint, de én csak arra épi-

tellem a szavaimat, hogy éppen előttem azt méltóztattam mondani, hogy neki nincs olyan katonai tudománya és érzéke, mint nekem, az államtitkárnak (Nagy zaj.), lát akkor engedje meg, hogy talán arra sincs hivatva, hogy megítélhesse, hogy ki a kitűnő. Marjay Péter személyes kérdésben kijelenti, hogy neki arra nincs képessége, hogy *Kasszárnyastilusban* beszéljen, de ilyen stílust el sem is tűr.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

(Szünet után.)

Tóth János: Nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem a következő *határozati javaslatot* nyújtja be:

Tekintve, hogy az 1896-iki képviselőválasztás alkalmával a magyar nemzet a kvóta-bizottság jelentéséből, kormánynyilatkozatokból, a sajtó egybehangozó közleményeiből, a képviselők programbeszédéből azon hitelt nyújtotta, hogy Magyarország kvótája felemelteni nem fog; tekintve, hogy a jelenlegi képviselőház tagjainak többsége a választásoknál a kvóta felemelése ellen tett ígéretet és ez alapon nyert a nemzetől megbízatást; tehát a jelenlegi országgyűlés a kvóta felemelését a nemzeti akarat meghamisítása nélkül el nem határozhatja;

s tekintve, hogy ha a legutóbbi képviselőválasztás óta a politikai viszonyok megváltoztak és a kormány ezekre hivatkozva, ajánlja a kvóta felemelését, feltétlenül szükséges, hogy a nemzet akaratának kifejezésére alkalom nyújtsanak a tekintetben: akarja-e tovább fenntartani a közös ügyeket, illetőleg akar-e hozzájárulni anyagi megterheltesének nagyobb fokozásához, ezen oknál fogva, utasítja a képviselőház a miniszterelnök urat, miszerint tegyen ő tetségénél előterjesztést az országgyűlés feloszlására.

Beadja: Tóth János, Hentaller Lajos, Olay Lajos, Justh Gyula, Rátkay László, Baria Ödön, Kossuth Ferenc, Thaly Ferenc, Sturmán György, Pichler Győző, Lakatos Miklós, Barabás Béla, Leszkay Gyula, Mülek Lajos, Papp Elek, Kubik Béla, Thaly Kálmán, Illyés Bálint, Meskó László.

(Az ülések meghosszabbítása.)

Elnök: Következik a napirend második pontja, a szavazás a miniszterelnök tegnapi indítványa felett.

Barta Ödön: A házszabályokhoz kérek szót.

Elnök: A házszabályok alkalmazásához?

Barta Ödön: Igen. Övást emelek a szavazás megejtése ellen; mert a képviselőház tanácskozási ideje már letelt és két óra után már a napirendnek más pontját letárgyalni nem lehet.

Elnök: A házszabályok ily értelmezése ellen tiltakoznom kell. Ekként megakadályozható volna minden napirend, mert az elnök nem szakítja félbe a szónokot beszédének elmondása közben. A házszabályok 154. §-a egyébként imperatíve elrendeli, hogy az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány a következő ülés végén, akár két óra előtt, akár két óra után van az, okvetlen szavazás alá veendő. (Ellenmondások balfelől. Helyeslés jobbfelől.)

Olay Lajos: A házszabályok 207. §-a elrendeli az ülések tartamát. A mindenütt kifüggesztett falragaszok hirdetik, hogy az ülések 10-től 2 óráig tartanak. (Nagy derűltség.)

Bolgár Ferenc: Téved! Azok a színházi cédulák!

Olay Lajos: Két óra utánig semmi esetre sem tarthat az ülés és így a szavazás most nem rendelkezhető el!

Elnök: A képviselő ur alaposan téved. A hirdetmények csak az ülések kezdetét jelzik, nem pedig a végét.

Fáy István: De meg van állapítva, hogy két óra utánig nem tarthat az ülés.

Elnök: A házszabályok kötelezőleg etrennek a szavazás megejtését. Egyébként bejelentem, hogy Pichler Győző egy ellenindítványt adott be, mely szerint az ülések 9—2-ig, ne pedig 10—3-ig tartassanak. Amennyiben a ház elfogadja a miniszterelnök indítványát, Pichler ur indítványát mint tárgyalant szavazás alá sem bocsátom.

Pichler Győző: T. Ház!

Bolgár Ferenc: Ugyan kérem, ne beszéljen már annyit! Ebből akarunk! (Nagy zaj.)

Pichler Győző: Az én indítványom önálló indítvány és nem ellenindítvány. Az a házszabályok 154. §-a szerint a jövő ülésen okvetlenül szavazás alá bocsátandó. Csak abban az esetben vonnám vissza, ha a Ház nem fogadná el a miniszterelnök ur indítványát. (Nagy zaj és ellentmondás.)

Elnök: Csendet kérek. Én a házszabályokhoz ragaszkodom és azok szerint fogok eljárni, ha támogatnak az önök támogatásával, ha nem, az önök támogatása nélkül. Bejelentem, hogy Barta Ödön indítványát adott be a szavazásnak hétfőre való halasztása iránt, Hentaller Lajos és társai pedig névszerinti szavazás elrendelését kéri. Mivel illetéknép-

pen a házszabályok minden intézkedését lehetetlenné lehet tenni, a házszabályok pedig parancsolólag előírják, hogy az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány felett a következő ülésen dönteni kell, föltésem a kérdést: Elfogadja-e a t. Ház a miniszterelnök ur indítványát. (Az egész szabadelpvűpárt feláll.)

A Ház többsége határozott, a miniszterelnök indítványa el van fogadva. A többi indítvány tárgytalan. (Nagy láрма balfelől. A jobboldal tapsol és éljenzi az elnököt.)

Elnök: Az ülést berekesztem. (Nagy láрма. Felkiáltások a jobboldalon: Éljen az elnök!)
Ülés vége 1/3 óraker.

II. A főrendiház ülése.

Déli tizenkét óraker ülés tartott a főrendiház is. Az ülésen báró Vay Béla elnökölt. A kormány részéről jelen voltak: Lukács László, Hegedűs, Darányi és Pócs miniszterek. Minden vita nélkül intézték el: az igazoló-bizottság jelentését báró Baich Milán kérényre tárgyában; a mentelmi bizottság jelentését gróf Esterházy Károly mentelmi ügyében; továbbá a Horvát-Szlavon-Dalmáciai ügyekkel a pénzügyi egyezmény hatályának meghosszabbításáról; a kir. bíróságok és ügyészségek tagjainak az igazságügyminiszteriumban való ideiglenes alkalmazhatásáról; a hazai iparnak nyújtandó állami kezdeményekről; továbbá a szatmár-erdődi és a zágráb-podsusedi helyiérdekű vasutnak engedélyezéséről szóló javaslatokat.

BELFÖLD.

Szell Kálmán Bécsben. Szell Kálmán miniszterelnök ma a délutáni gyorsvonattal Bécsbe utazott, a honnan már hétfőre visszatér a fővárosba. A miniszterelnök ezt az utját már e hét elején terbe vette, értesülésünk szerint azért, hogy tájékozást szerezzen a reichsrath elintézésére váró olyan kérdések iránt, amelyek Magyarországot is igen közelről érdeklik. Első sorban az átutalási törvény sorsa fog szóban, amely nálunk az újévvel minden körülmények közt életbelép ugyan, tekintet nélkül az osztrák viszonyokra, de csak természetes, hogy e törvény végrehajtása előtt tudni akarja a kormány, vajjon az átutalási törvény odaát Ausztriában parlamentáris uton vagy a 14. §. alapján lép-e életbe, vagy életbe lép-e egyáltalán, ha az osztrák pártviszonyok még tovább is téltelenségre kárhoznak a reichsrathot. A beszerzett információktól függ, hogy mi lesz nálunk az átutalási törvény végrehajtásának módja.

A vita. A képviselőház hétfőn délelőtt 10 óraker ülést tart, amelyen folytatják a *kvótatorvényjavaslat* általános tárgyalását. Ez az ülés már három óráig fog tartani. A javaslatához szólásra fel vannak jegyezve Mócsy Antal, Papp Elek, Rakovszky István, Mezőssy Béla. A vitában részt vesznek Ugron Gábor és hir szerint gróf Apponyi Albert és Hódossy Imre is.

A kvótakérdés a vidéken. Szentesről táviratozik: Csongrádvármegye mai közgyűlésén a függetlenségi párt tiltakozó indítványt tett a kvótaemelés ellen. Élénk vita után a törvényhatóság névszerinti szavazással nagy többséggel elvetette az indítványt és a kormányynak, valamint a szabadelvű pártnak bizalmat szavazott. — Miskolcon a függetlenségi párt gyűlést rendezett, amely határozatilag tiltakozott a kvótaemelés ellen és üdvözölte a függetlenségi pártot „az ország érdekeinek védelmében”.

KÜLFÖLD.

Az osztrák zavar. Az osztrák képviselőház mai ülése néhány olyan semleges törvényjavaslatot intézett el, amelyeket a csehek kirekesztettek az obstrukcióból. Főléseges szószopítás azonban így is volt elég, sőt a morvaországi és grasslitzai zavarások dolgában összeszólalkozás is volt, hosszas utólagos magyarázatokkal. Nevezetes mozzanat mind-azban az, hogy Menger, a kiegyezési bizottság helyettes elnöke ma estére ülést hívott egybe, mint-hogy Bilinski elnök akadályoztatása címén nem akart ülést egybehívni. Az ülést aztán határozatkép-telenség miatt nem is tartották meg. A cseh obstrukcióval szemben a német ellenzékiek szorosabbra fűzik egymással a köteléket. Így a német néppárt kibékült a Schönerer-párttal, miután Wolf megfelelő nyilatkozatot tett. A német néppárt elhatározta, hogy a Schönerer-párttal régebben fennál-

lott viszonyát ismét tolytatja, amennyiben a Schönerer-párt indítványait és interpellációit ezental ismét támogatni fogja. — A képviselőház valószínűleg péntekig marad együtt s akkor kezdődik a karácsonyi szünet. Osztrák kormánykörökben az a nézet uralkodik, hogy legalább az átutalási törvényt vagy pedig az indemnityt lehetséges lesz parlament uton új év előtt életbeléptetni.

Bécs, december 16.

A politikai helyzet ismét rosszabbra fordult. Míg tegnap még kilátás volt arra, hogy a katolikus néppárt és a lengyelek a német baloldallal fognak menni és így talán mégis lehetséges lesz az államszükségleteket legalább részben finalizálni, ma ezek a kilátások teljesen elűntek, mert a lengyelek ismét hirtelen elfordultak a németektől. Ma estére ki volt tűzve a kiegyezési bizottság ülése. Már feltűnt az is, hogy az ülése szóló meghívót nem a bizottság elnöke, Bilinski, hanem ennek helyettese, dr. Menger írta alá. Mikor a baloldali képviselők megjelentek a bizottságban, kiderült, hogy az ülést határozatképtelen, mert egy a katolikus néppárt, mint a lengyelek távol maradtak és távolmaradásukat levélben mentették. Kiderült tehát, hogy e két párt ismét a csehekkel tart. A képviselőház folyosón ma azt beszélték, hogy a reichsrathot már a legközelebbi ülések egyikén elnapolják. Gróf Clarynak ilyen körülmények közt nem marad egybe hátra, mint hogy az államszükségleteket a 14. §. alapján léptesse életbe.

Anglia katasztrófája.

Budapest, december 16.

(C.) Az igazi katasztrófa beállt. Az angolok utolsó, még érintetlen hadserege Buller tábornok fővezetése alatt, döntő vereséget szenvedett. Ezzel a ténynel a jelenlegi háboru egy új stádiumba lép. Az angoloknak ez a legujabb kudarcra lényegesen megváltoztatja a helyzetet. Ami tegnap még lehetséges volt, az ma keresztülvihetetlennek látszik. A mig Buller tábornok hadserege még érintetlenül állt szemben a boerok főhad-seregével, az angoloknak még lehetett remélniök, hogy ennek a hadseregnek megerősítése után képesek lesznek a boerok főerejét foglalkoztatni mind addig, mig az ujonnan szervezett többi hadoszlopok is készen lesznek arra, hogy az ellenség által meghiusított hadműveleteiket meg-újult erővel folytassák. Erről most már szó sem lehet. Egészen ujonnan kell az angoloknak kezdeniök a hadműveleteiket az egész határen, még pedig — ha csak tanultak valamit eddigi kudarc-kaikból — csak akkor fognak ezekbe belekezdeni, ha újabb 100.000 katoná, kellő tüzéséggel és lovassággal ellátva, harcra készen áll a határen. Mikor fog az megtörténni? Talán egy-két hónap multán. Es addig hogyan fog a helyzet változni? Mi történik e közben Ladysmithtel, Kimberleyvel, milyen befolyása lesz a boerok ez utolsó, döntő sikerének a még ingadozó afrikanderekre? Valóban a nagy indiai lázadás idejében az angolok helyzete korántsem volt oly válságos, mint ma. Akkor csak India állott kockán, ma ugy az indiai, mint az afrikai birodalom ingadozik, mert az egyik a másik nélkül alig tart-ható meg.

Csodálatos e szörnyű helyzet mellett az angol nép és különösen az angol sajtó magaviselete. A nagy szerencsétlenség megnyilatkoz-tatja e népfaj legszebb, legférfiasabb erőnyeit. Nyoma sincs a kétségbeesésnek, a kishitűségnek. Érzik, hogy a többi európai népek rokonszenvére e háboruban nem számíthatnak és büszkén burkolják magukat higgadt méltóságukba. Bizony, alig tanulhatunk az angol katonáktól vagy leg-alább a vezéreiktől valamit, de az angol néptől annál többet.

A mi magának a colobusoi ütközetnek lefo-lyását illeti, még korai lenne az eddigi fogyaté-kes hírek alapján már kritikát gyakorolni. De két tény mégis már most kitűnik a Buller tábor-nok saját jelentéséből. Folyón való átkelésről volt szó, egy jól megvédett, elszánt ellenséggel

Karácsonyi
ajándéknak a
legkedvesebb,
legolcsóbb

KISS JÓZSEF összes költeményei.

ELSŐ TELJES, OLCSÓ KIADÁS 6. ezer. Tartalmazza: a JEHOVA és a MESE a varrógépről című költeményeket is. — Ára díszes, egész vászonkötésben 1 frt 50 krajcár. 1 frt 60 kr előleges utalványozása esetén bérmentve küldi SINGER és WOLFNER Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

szemben. Ilyen vállalkozás sikeréhez először is az kell, hogy a támadó tetemes tulerővel rendelkezék és hogy az ellenség figyelmét ügyesen intézett cselekményekkel elterelje az ostromlandó pontról, amelyen aztán a támadásnak a főerővel meg kell történnie. Buller tábornok jelenti, hogy az átkelést három dandárral három különféle ponton kísérlette meg, és hogy az egyik dandárnak a másikat támogatni kellett volna. De hogyan lehet egy dandártól, mely egy folyóátkelését forszirozza, követelni, hogy egy másik hadosztályt támogasson? Van annak biz elég dolga a maga feladatával. És hogyan lehetséges elveszteni a tüzéséget olyan ellenséggel szemben, mely a folyó másik partján áll? Ugy kell hát lenni, hogy a harc folyamán az angolok helyett a boerek keltek át a folyó és megtámadták az ágyukat. Különös az is, hogy az angolok csak tíz ágyút vesztek, holott a 14. és a 66. üteg, valamint egy tizenkét fontos gyorstüzelő üteg vett részt az ütközetben, tehát tizen-nyolc ágyu, amelyből Buller tábornok jelentése szerint csak kettőt sikerült megmenteni. *Tehát nem tíz, hanem tizenhat ágyút vesztek.* Vagy talán az angolok ütegeiket a béke-állománnyal — ütegenként négy, ágyu — küldték a háborúba? Ez csak újabb bizonyítéka annak a felületén könyvelésnek, melylyel az angol hadikormány a mostani háborút előkészítette.

A colensoi katasztrófáról a következő távirati tudósítások érkeztek:

(Buller veresége.)

London, december 16.

Egy hivatalos távirat jelenti, hogy Buller tábornok visszaverett és 10 ágyút elvesztett.

London, december 16.

Buller tábornok hivatalosan jelentett veresége következtében intézkedéseket tettek, hogy a hetedik hadosztály elküldését sietessék és a tüzéség veszteségét pótolják.

London, december 16.

Buller tábornoknak egy távirata a tegnapi napról a következőket jelenti a Chieveley mellett lévő táborból:

Sajnálatomra súlyos sorscsapásról kell jelentésem. Reggel 4 órakor az egész haderővel kivonultam a Chieveley mellett lévő táborból. A Tugela folyónak két pontján lehetséges az átkelés. Az volt a szándékom, hogy e két pont egyikén kieroszakolom az átkelést és pedig egy dandárral, amelyet a fődandárnak kellett volna támogatnia. Hart tábornoknak az átkeléstől balra, Hildyard tábornoknak a jobboldalon és Littleton tábornoknak a közepén kellett támadnia. A három csapatnak támogatnia kellett egymást. Korán reggel láttam, hogy Hart tábornok nem lesz képes az átkelést kieroszakolni, tehát utasítottam, hogy vonuljon vissza. Hart azonban a legnagyobb bravúrral támadott és elől levő zászlóalja súlyos veszteséget szenvedett. Brooke ezredes súlyosan megsebesült. Erre megparancsoltam Hildyard tábornoknak, hogy nyomuljon előre, amit az meg is tett. A sergének élén lévő ezred megszállta Colenso-Stationt és a hid közelében lévő épületeket. Ebben a pillanatban hallottam, hogy az egész tüzéség, amelyet a támadás támogatására küldtem ki, tudniillik a 14. és 66. tábori üteg és hat 12 fontos gyorstüzelő-ágyu, egészen a folyóig nyomult előre, amelyet az ellenség erősen megszállott. Az ellenség hathatós tüzelést kezdett kis távolságról és megölte összes lovainkat. A tüzereknek ott kellett maradniuk az ágyúkkal. Késébeesett erőszakkal igyekeztek a tábori ágyukat onnan elvinni, de az ellenség tüzelése nagyon erős volt és csak két ágyút sikerült megmenteni. Minthogy a csapatok a tüzéség támogatása nélkül előreláthatólag csak az ellenség céltábláját szolgálták volna és az átkelés megkísérlésével feláldozták volna életüket, elrendeltem a visszavonulást, amely teljes rendben ment végbe. Tetemes számú ellenséges csapat egész nap szorongatta haderőm jobbszárnyát, de a lovasság Dundonald lord vezetésénél és a dandárnak egy része Barton tábornok vezetésénél elhárította a támadást. Nagyon meleg napunk volt és csapatunkat nagyon kifárasztotta, de azért magatartásuk kitünő volt. Tíz ágyút ott kellett hagynunk az ellenségnek, egyet pedig az ellenség gránátüzze pusztított el. Attól tartok, hogy Hart dandárának veszteségei igen nagyok, de remélem, hogy a súlyosan sebesültek száma aránylag nem lesz nagy.

A 14. és 66. üteg súlyos veszteséget szenvedett. *Visszavonultunk Chieveley mellett táborunkba.*

London, december 16.

A lapok higgadtan tárgyalják Buller tábornok vereségét. Egybehangzón elismerik, hogy az *indiai fölkelés óta nem volt rosszabb a helyzet Angliára nézve*, de bizalommal néznek elébe a háború végső eredményének.

A *Daily Telegraph* nagyon izgatott hangon ír az azt követelőti, hogy a kormány minden rendelkezésre álló csapatot haladéktalanul küldjön el Dél-Afrikába s hogy minden áron bérelje ki a leggyorsabb járatu hajókat. Minden rendes katonának kivétel nélkül a háborúba kell mennie, de és a milicieket is be kell hívni szolgálatra. Nemesak Transvaalt és Oranjét, hanem az egész világot meg kell győzni arról, hogy az angol hadsereg a legelső seregek egyike. Mindenkinél szemmel láthatóan meg kell mutatni, hogy Anglia a legelső nagyhatalmak között is a legelső között van.

A *Times* a következőket írja: Csapatainknak újabb nagy veresége annak a bevállására kényszerít bennünket, hogy az a feladat, amelyet a brit nemzetnek teljesítenie kell, sokkal nehezebb, semmint a háború első pillanatában hittük. Az indiai fölkelés napjai óta nem volt Anglia ily fájdalmas és aggasztó helyzetben. Igen nagy csapás ért bennünket, de a nemzetnek most az a kötelessége, hogy hallgasson és bízzék abban, hogy derék katonáink mindaddig nem fognak nyugodni, míg Angliának a győzelmet nem biztosították.

London, december 16.

A colensoi vészir leirhatlan rémületet és izgalmat keltett. Az a néhány lap, amely még elég jókor megkapta a hírt, föltűnő betűvel közli, ami egészen szokatlan dolog az angol lapokban. Mindenki konsternálva van. Az emberek csak azért hallgattak az eddigi vereségek hallatára, mert mindenki biztosan remélte, hogy Buller okvetlenül ki fogja köszörülni azt a sok csorbát, ami az angol hadseregen eddig esett. Anglia évtizedek óta nem volt oly válságos helyzetben, amelyben most jutott.

Brüsszel, december 16.

Az itteni transvaali ügyvivőség ma délelőtt kilenc órakor kapta meg azt a hírt, hogy a boerek rendkívül fényes győzelmet arattak Buller fölött. Buller hadserege tönkre van téve. Az angolok elvesztették összes tüzéségüket. Egy ezeröttszáz emberből álló dandár egészen megsemmisült. A dandárnak huszonöt tisztje elesett.

London, december 16.

Buller tábornok vereségéről megjelent hírek a londoni börzén óriási árhanatást idéztek elő. Konzolidált 199-re hanyatlottak, bányapapírok, amelyek tegnap 38-on álltak, ma 32-re hanyatlottak.

Pretoria, december 16.

Modder-Riverből egy lovas futár hivatalos jelentést hozott, mely azt mondja, hogy a boerek sok zászmányt ejtettek, közte 200 fegyvert, két láda töltényt, számos töltött löporos gyutaesot és több száz szuronyt. Az angolok a Twee-Rivertől részben visszavonultak Belmont felé. Az angolok vesztesége igen nagy. A halottak rakásszáma hevernek a csataterén. Mi — azt mondja a távirat — sok lovat veszítettünk. Az ütközet fényes győzelem volt ránk nézve, fokozta harcossáink lelkesedését és még nagyobb tettekre ösztönzi őket.

London, december 16.

A lapok jelentése szerint délután sietve egybehitt *minisztertanácsot* tartottak, amelyen *Chamberlain* nem volt jelen.

London, december 16.

Chamberlain távolmaradása a minisztertanácsról arra vezetendő vissza, hogy a miniszter Dublinba utazott, hol az egyetemen hétfőn tiszteletbeli rangot nyert.

London, december 16.

Az esti lapok nyugodt határozottságot mutatnak a Buller szerencsétlensége hallatára. Azt mondják, hogy ez a vereség hamar el lesz felejtve, ha majd a győzelmek követik egymást. Valamennyi lap felhívja a kormányt, hogy küldjön erősítéseket Dél-Afrikába. A *Star*, egy radikális lap, azt írja, hogy bármennyi pénzbe kerüljön is, ki kell bérelni a leggyorsabb tengeri gőzösöket csapatszállításra.

Köln, december 16.

A *Kölnische Zeitung* Buller vereségére vonatkozólag azt írja, hogy Buller és Methuen seregei nagy veszedelmeben forognak, mert attól félhetnek, hogy elvágják és kiéheztetik őket. Ezt a veszélyt fokozza a fokföldi gyarmatok és Natal politikai helyzete, mert az angol uralom alatt lévő boerek lázadása minden órában várható.

Hogy ezt a veszedelmet további hadiszerelesekkel el lehet hárítani, az Buller veresége után kétséges. A jelenlegi háború Anglia egyik leg-súlyosabb megpróbáltatása és ha nem állja meg a próbát, akkor ennek következményei előre nem láthatók.

Brüsszel, december 16.

A transvaali követség jelentése szerint a Tugela-csatában 20.000 angol és 12.000 boer állt egymással szemben. Az angolok ezer halottat és sebesülteket vesztek, köztük 40 tisztet. Az angolok szöke vonultak vissza. A boerek 11 ágyún kívül számos fegyvert is ejtettek zsákmányul, melyeket a menekülő angolok elhanyagoltak.

(Methuen ismét győz.)

London, december 16.

Az esti lapok jelentik Fokvárosból tegnapi kelettel: Methuen tábornok *Magersfontein*-nél újabb cselekményt intézett a boerek ellen és *habár leverte őket, visszavonult.*

London, december 16.

A *Times* jelenti Modder-Riverből tegnapi kelettel: Methuen tábornok reggel ágyútüzelést kezdett, amelyet a boerek csak akkor viszonzottak, mikor az angolok visszavonultak. A boerek új sáncokat ástak és, úgy látszik, Gibraltárhoz hasonló erődöt akarnak létesíteni, mely a vasutat dominálja.

HIREK.

Bródy Sándor: Fehér Könyv.

Nagyon érdekes, nagyon furcsa, nagyon szép és bizonyos tekintetben páratlan könyv viseli ezt a címet. A magyar szellemi életben ez a mai nap szenzációja. Könyvnek könyv, mert olyan az alakja, a terjedelme. Folyóiratnak folyóirat, mert megjelenik minden hónap elején. Irja Bródy Sándor, egyesgyedül, elejétől végig. Van benne regényfolytatás, színházi cikk, novella, interjú, apró értesülés, irodalmi és társadalmi tanulmány, krónika, kritika — minden, ami csak a nagy revuekben helyet szokott foglalni. Tíz ilyen, tehát százhatvan oldalon mondja el a mondanivalóját minden hónapban Bródy Sándor. Senki más egy árva betűt nem ír ebbe a folyóiratba, minden, ami benne van, a Bródy Sándor lelkén szűrődött át.

„Izgat és tüzel, — mondja az előszóban — hogy magam legyek, hogy meglegyen a külön kis házam, ahol egészen az erkölcsöimnek vagy gyengéimnek, bűneimnek vagy érényeimnek élhessek. Ezért építem a Fehér Könyvet, amelybe most minden erőmmel, egész ambíciómmal telefeleksem, olyan módon, hogy még soha semmibe, azzal az elszántsággal, amelyet nem zavar a balszerencse veszedelme sem.“

Hogy érdekes, szép és furcsa tizenkét kötet lesz az év végén a Fehér Könyv, erről Bródy Sándor neve kezeskedik. A maga nemében páratlan, és nemesak nálunk, hanem az egész világirodalomban az első, ilyfajta vállalkozás, amelynek nagy súlyát szerzője érdekes egyénisége adja meg. Ez a hatalmas tehetség, amely idestova tizenhét esztendő óta nyilatkozik meg időről-időre a magyar közönségnek, nagy fejlődésében egyre érdekesebb lett. Amíg csak novellistának és regényíróként ismertük, csodáltuk benne a nagy mesélőt, a különálló, rokontalan gondolkodót, a Szép fanatikus imádóját, a meleg, intim érzések komoly költőjét. Aztán beleszólt a napi kérdésekbe is: ekkor ismerkedtünk meg igazában az ő csudaéles szemével, mélyenjáró gondolkodásával, biztos kritikájával — és talán mindez kellett is ahhoz, hogy tőkéletesen megismerjük Bródy Sándort. Most itt van előtünk könyve, az ő múlt és jövő életének egész tartalma és ebben benne van Bródy a költő, Bródy a publicista, Bródy a kritikus, Bródy a riporter, Bródy az essay-író, a természetűdős, a csevegő, a filozófus, — az egész Bródy.

Nyár végén, sárguló lombok közt egy nyitott kocsiban, künn a népligetben olvasta el Bródy könyve előszavát e sorok írójának. Tűzelt az arca, égett a szeme, reszketett a hangja — érzett rajta, hogy mindent, mindent ettől a munkájától remél. Beszéljünk őszintén: nemcsak dicsőséget, népszerűséget és tapsot, hanem kenyeret is. A magyar íróról emiatt mindig kell beszélni. Itt van egy íróművész, aki csodálatosan szép pályájának közepén megállapodott fölvel, az ő biztosan látó szemével, a viszonyoknak azzal a kitűnő ismeretével, amelyben kevés vetélytársa lehet — nekiáll és eldob magától mindent, ami csak biztosíthatja egy író életét: a kiadók meleg, angolbutoros irodáit, a szerkesztőség forrót, de fixfizetéses levegőjét, és megcsinálja a maga házáat, ahol ő lesz az ur — vagy a koldus, mint maga mondja. Nekünk, az ő kollégáinak a betűvetésben tartozó kötelességünk felhívni a magyar közönség figyelmét az ő szép vállalkozására. Maradjunk őszinték: aki csak teheti, fizessen el a Fehér Könyvre. A Fehér Könyv megérdemli a magyar olvasóközönség szeretetét, mert ez a közönség máris tartozik a Fehér Könyvnek. Aki ezeket a drága, szép, finom könyveket kiadja, az feltette a magyar közönségre, hogy pártolni fogja. Nagy bök ez a könyv. Gratulálunk hozzá a magyar irodalomnak — és a közönségnek. Szép fiúk született.

*

A Fehér Könyv megjelenik minden hó 1-jén. Egy kötet ára diszkótésben 1 forint, fizetve 80 krajcár. Előfizetni legcélszerűbb negyedévre három kötetre, kötve 3 forinttal, fizetve 2 frt 40 krajcár. Különböző kapható minden egyes kötet külön is, a kiadóhivatalban és minden könyves boltban.

Budapest, december 16.

— BUDAPESTI NAPLÓ. December 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtti jelenik meg.

— Előléptetés. A képviselőház elnöke a főrendiház elnökével egyetértőleg dr. Komor Gyula és dr. Ujlaki József országgyűlési gyorsíró-segédet országgyűlési gyorsírókká nevezte ki.

— Arany-Petőfi ereklyék. Rendkívül becses emléktárgyak birtokába jutott a napokban a Petőfi Társaság. Az emléktárgyak azt a szeretetteljes bensőséget tüntetik föl, amelylyel a két nagy költő családja viseltette egymás iránt. Arany László fenkőlt lelkű özvegye ajándékozta oda a Petőfi Társaságnak, és szavakkal kísérve az értékes emléktárgyakat:

Van néhány jelentéktelen tárgy a birtokomban, melyeket boldogult ímam Arany János házában mégis mint féltett kincsot őriztek — mert azok Petőfióli származtak. Szeretném, ha etárgyak lehetőleg hosszú ideig becsben maradnának ezután is, — ezért ajánlom fel őket a Petőfi-Társaság ereklyetára számára. Az egyik egy selyemkendő, melyet Petőfi viselt, és mert anyósom megszerette rajta, neki ajándékozta. A másik: pléhdoboz, Arany Jánosné kezeirésével van feljegyezve rajta, hogy az Petőfiének a forradalom alatt szolgált pénzszekrényül; és végül a kis ezüstkanál A. J. betűkkel bélyegezve, olyan huszaból készült, melyet Petőfi ípmnak mint első magyar pénzt, egyenesen a pénzverdeből hozott ajándékkul 1848-ban. Kérem a tisztelt Társaságot, fogadja szívesen tőlem ez emlékeket, — és vegye egyuttal hálaomat a részvétért, melyen vigasztalan bánatomban felkeresni kegyes volt, köszönetemet a babéért, melyet kedves halottam ravatalára helyezett. Kérem a tisztelt Társaságot, vegye fel áldott emlékü férjem nevét alapítói sorába, e célra van szerencsém száz forintot mellékelni. Kiváló tisztelet kifejezésével Budapest, 1899. december hó. Özv. Arany Lászlóné.

— A hiteles dátum. A párisi világkiállítás igazgatósága, mint az Echo de Paris jelenti, véglegesen döntött a kiállítás megnyitása napjának ügyében. E szerint a kiállítás 1900. április 15-ikén nyílik meg.

— Talált kincs. A Lánchid-utca tizenegyedik számú házában a házmestere tegnapelőtt két hölgyet látott a ház kapuja előtt valamit keresgélőn a hóban. A házmester mellesleg hordár is, tehát tisztában van a nyugoteurópai illendőségi formákkal s megemlítve a sapkáját, megkérdezte a hölgyeket, hogy ugyan mi után járnak. Ő nagyságai erre kipirosodtak kissé és nagy zavarba jöttek aztán hirtelen, lehetőleg minden feltűnés nélkül hirtelen eltávoztak. A hordár ezzel befejezettnek tekintette az ügyet, s bement lefeküdni. Reggel aztán megtalálta, amit a hölgyek kerestek. Négy hamis fogat talált a hóban, ami mind aranyba volt befoglalva. Hogy hogyan hullatták el a hölgyek a fogait és melyik volt közülök a káros, azt nem lehet tudni. A házmester különben következetes a gavallérságban. Őrzi a fogakat s aki igazolja, hogy ő a káros, annak szívesen vissza is adja. De hát ugyan ki árulná el pár hitvány fogért, hogy — nincs foga...

— Hercegnő a csatamezőn. Brüsszelbe érkezett ma a brit követségi titkár felesége, Heneage Károlyné, a volt Salm-Tahn hercegnő Londonból, hogy az utolsó egészségügyi csapattal mint betegápolónő Transvaalba menjen. A bator szamaritánus hölgyet Brüsszelben nagyon előzékenyen fogadták. A Petit Bleu írja, hogy Pétervárra megy, onnan az orosz egészségügyi csapattal Pretoria és nemsokára elérni reméli a harcmezőt. Heneage asszony jelenleg 59 éves. 1862-ben Salm-Salm herceg felesége lett, ennek 1870-ben bekövetkezett halála után pedig 1876-ban, Mr. Heneage vezette oltárhoz. Csapatának főhadiszállása Pretória lesz. A főgondjukat a boerokra helyezik, de azért minden nemzetiségű sebesülteket ápolni fognak. A nemesszivű hölgy által szerződött orvosok már a helyszínen vannak és a szükséges pénzüsszeg készenlétben van a transvaali diplomáciai képviselő dr. Leyds kezében. Dr. Leyds a hölgynek levelet írt, melyben önzetlenségéért és odaadásáért köszönetet fejez ki, de figyelmezteti a veszélyekre, melyek rá a délafrikai harcövezetben várnak. Heneage asszony nem fél semmi veszélytől, mert a mexikói háborúban, melyben férje is résztvett, és az 1870-iki német-francia háborúban is ott volt, mely utóbbiban oly elismerésemelőt szolgáltattól teljesített, hogy I. Vilmos császár a vaskeresztet adományozta neki.

— Ováció. Az 1899-iki nemzetközi acetylenkongresszus végrehajtó-bizottsága ma este Gelléri Mór királyi tanácsos tiszteletre díszülést tartott. A teljes számmal egybegyűlt bizottság üléset Zólyomi Wagner Jenő királyi tanácsos, a kongresszus és a kiállítási jury elnöke nyitotta meg és előadta az ülés célját, hogy elismerését nyilvánítsa a kongresszus Gellériének, az ez évi budapesti acetylenkongresszus és kiállítás jelentékeny sikeréért, amely legfőképpen az ügyvezető elnök érdeme volt. Gelléri Mór, akit háromtagú bizottság hívott meg az ülésbe, lelkes éljenekkel fogadták. Klemm Gusztáv tanár, a bizottság egyik alelnöke, az ünnepelhez hosszabb üdvözlő beszédet intézett, amelyben előadta, hogy a nehéz vállalatot csakis Gelléri nagy tapasztalata, lelkesedése, munkakerje és tekintélye tudta sikerre vezetni. Gelléri Mór szíves szavakkal köszönte meg az ovációt és a siker nagy részét a bizottság és a jury összes tagjainak tudja be. Azután Klemm átadta Gellérinek a bizottság részéről felajánlott díszes aranyérmét. Berdenich Győző, a kiállítás volt igazgatója bemutatja a nagy számban érkezett üdvözlő táviratokat. Gelléri ezután bemutatja a kitüntetett kiállítóknak megküldendő arany-, ezüst- és bronzérmeket és okmányokat, valamint a husz ívre terjedő Jelenlést, amelyet Sasváry Armin, a bizottság jejezője szerkesztett és amely magyar, francia és német szövegben készült. A végrehajtó-bizottság jövő évi január 30-ikán tartja meg a zárulást.

— Zola atyjának rágalmazója. Párisból táviratozzák, hogy a Figaro szerint a hadügyminisztérium konstatalta, hogy Henry eredes volt a szerzője azoknak a közleményeknek, amelyeket Judet Zola atyjáról közölt. Galliflet hadügyminiszter a vizsgálat eredményét közölte Zolával, de Henry nem nevezte meg, hanem csak megjegyezte, hogy a bűnös tiszt már meghalt.

— Telegramm. Tegnap megint sürgönyöztek Afrikába.

Krüger elnök.

Transvaal.

A kolozsvári iparosok üdvözlők önt az elért sikerekért.

Ma — amint transvaali tudósítók táviratozza — a boer főhadiszálláson a következő sürgönyt adták fel.

A magyar iparosoknak

Kolozsvár.

A magyar ipar fellendítésére irányuló politikát szívből üdvözljük. Mihelyt ráérünk, bővebben írunk.

Krüger.

— Pestishalál. Bernhardt Sarah három havi művészi körútjáról tegnap érkezett vissza Párisba. A vasutnál egész sereg riportert várta, valamennyi új hírekre éhesen. Bernhardt Sarah ki sem fogyott élményeinek elbeszéléséből s különösen érdekes dolgokat mesélt el Amélie portugál királyné kedvence orvosának, Pestának haláláról, aki pestisben halt meg. Sarah Bernhardt az elbeszélést a királyné előadásából merítette:

— A szerencsétlen orvos csodálatos bátorságot tanusított. Óráról-órára ismertette a betegség fázisait és jelenségeit, mely halálát okozta. Még husz perccel van hátra; jegyezze a következő jelenséget... Én ezt meg ezt érzem... És egy fiatal orvosnak diktálta, ki a meghatározottól szinte sirva ült a beteg-egység szélén. Dacára irtóztatós fájdalomnak, nem vesztette el hidegvérét. „Még tíz perc. Irja a következőket”... és diktálta, amit érzett...

Midőn az orvos a halál közeledését érezte, megfordult s így szólt a királynéhoz: Isten velem asszonyom, nagyon hálás vagyok önnek felség, hogy betegágyammal megjelent! Áldja meg az ég mindazokat, kik itt vannak körülöttem! Doktor ur, jegyezze-e mindent? Irja meg kérem a vonaglás is pontosan, rögtön be fog következni!

Öt perccel később a fiatal hős lelke elhagyta porhüvelyét. Meghalt és még alig volt 35 éves, hasonlóan bécsi kollégájához, mint egy hősi áldozata hivatásának. Halála egész Portugáliában nagy részvétet keített.

— Háromszáz árverés. Ennyit tüztek ki a pénzügyigazgatóság rendeletére arra a tizenhárom napra, ameddig ez az esztendő még tart — Aradon. Nagyon keserves állapotokat bizonyít ez az intézkedés. És bizony ebben a csufságos gazdasági állapotban baj, hogy legalább az új esztendőig sem adnak halasztást. Nagy is az elégtelenség odalenn a Maros mentén. És háromszáz család szomoruan fogja köszönteni az új esztendőt. No meg az új századot.

— Újítás a táviró szolgálatban. Ertesülésünk szerint a magyar táviró- és telefonszolgálatnál olyan újítások léptek életbe, amelyek hivatva vannak nemcsak a táviró- és telefonforgalom lebonyolítását gyorsítani, hanem a magyar posta- és táviróintézmény jó hírnevét külföldön is emelni. Már régen foglalkoznak a szakemberek a táviró- és távbeszélővezetékek üzemképességének oly értelmű fokozásával, hogy egy és ugyanazon vezeték egyidejűleg több beszélgetés lebonyolítására, illetőleg egyidejűleg több távirat továbbítására legyen felhasználható. Az ez irányban eddig végzett kísérletek azonban részben műszaki, részben kezelési szempontból nem feleltek meg a gyakorlat igényeinek. A magyar táviró és telefon fejlődése arra indította Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert, hogy a kérdést önálló tanulmány tárgyává tesse oly célból, hogy az a gyakorlat minden igényének megfelelően megoldassék. A nyolc hónap óta folytatott nagyterjedelmű kísérletek a legkedvezőbb eredményre vezettek és az újítás már több üzemben életbe is lépett. Terveben van, hogy e találmányokat nemcsak a belföldi, hanem a nemzetközi berendezések forgalmának lebonyolításánál is alkalmazni fogják. Ez szintén hozzá fog járulni a magyar posta- és táviróintézet jó hírnevének emeléséhez.

— Disztlakom. A Nemzeti Torna-Egylet f. hó 16-án este 7 órakor tartott évi disztornáját, amelyen előkelő közönség jelent meg. Az ünnepet a honvédeknek mellett a tornázók felvonulása nyitotta meg, kiknek sorai között a huszonnégy főtő-egyenruhába öltözött torna-tanfolyam haligató nők keltett különösen élénk tetszést és érdeklődést. A felvonulást szabad gyakorlatok követték, amelyeket 70 egyleti tag mutatott be, Maurer művezető vezetése mellett. Az ügyesen összeállított és összehangoltan végzett gyakorlatok lelkes taps és éljenzés jutalmazta. Ezután csapatornázás következett tíz csapattal különféle szívesen. Az est legérdekesebb mutatványa kétségek nélkül a nők vasbot gyakorlata. A kecses tornatanítónő jelöltek szívesen végzett gyakorlataikkal már most kellő garanciát nyújtottak arra, hogy egykor hasonló ügyes nemzedéket nevelnek. Az egyleti főverseny után magasugrás volt, amelyen Molitörzs József és Pukler Henrik tüntek ki. Ezt az evangélikus gimnázium tanulóinak gyűrűhinta mutatványai követték. A hibátlanul végzett produkciók sikere Maurer művezető dícséri. Ezután a mintacsapat tornázás következett lovon Kampis vezetése alatt; utána bakugrás rugódeszkával. Mindkét szám fényesen sikerült. A program utolsó pontja volt a győztesek kihirdetése, kiknek dr. Berzevics Albert egyleti elnök dícsérő szavakkal adta át a nemzeti színű szalagos dícsérő koszorúkat. A közönség sorai között láttuk dr. Wlassics minisztert, Gromon Dezső és Zsilinszky államtitkárokat, Havós Károly kirali bírót stb.

Maager Vilmos-féle valódi tisztított DORSCH májolóaj

gyári raktárban: MAAGER VILMOS-nál Bécs III/3., Henmarkt 3. és minden gyógyszerárban.

— **Az angolok vesztesége.** A háborus telegramok most csupa angol kudarcról szólnak. Különösen ez a hét volt igen szomorú kimenetelű az angolokra nézve. Pedig a múlt héttig már éppen elegendő veszteség érte őket. A *Daily Graphic* legutóbbi száma a 11-ikén Londonba érkezett hírek alapján, a transvaali háború folyamán az angolokat ért veszteségeket a következőkben állította össze. Az angolok 11-ikéig elvesztettek 4570 embert. Ezek közül a halottak száma az angol hadseregben 31 tiszttel és 313 közlegény és altiszt, a gyarmathadseregben 9 tiszttel és 116 katonára. A sebesültek száma 2027, amely számban az ulmai ütököt sebesülteik nincsenek beleértve. A hiányzók száma 1977.

— **Győrök Leo öngyilkossága.** Győrök Leo fővárosi tanárnak és főtömjűvészek öngyilkossága a fővárosban mindenfelé őszinte részvételt keltett. A rendőrség — mint említettük — az öngyilkosság hírére táviratilag közölte Győrök tanár fiával, aki ma megérkezett a fővárosba, hogy a temetésről gondoskodjék. A temetés holnap délután lesz, az órája azonban még nincs meghatározva. A haláleset alkalmából a belvárosi főreáliskola tanári kara külön gyászjelentést adott ki, az intézet ormára kitűztette a gyászlobogót, s a temetésen az ifjúsággal testületileg vesz részt. A bucsuztatót dr. *Wesely Ödön* tanár tartja.

— **A tözsdepalota pályázata.** Az új tözsdepalota terveinek bírálóbizottsága ma kezdte meg működését *Kornfeld Zsigmond* elnöke alatt. A zsűriben két külföldi szakértő van: *Wallott*, a berlini új országház alkotója és *König*, a bécsi gabonátözsde elnöke. A kitűzött határidőig összesen 33 pályamű érkezett be és mindenik pályázó tíz-tizenöt tervrajzot adott be, úgy, hogy közel 500 tervrajzot kell a zsűri tagjainak megbírálni. Ennek az óriási anyagnak az átvizsgálása és megbírálása körülbelül nyolc napig fog tartani. A bírálat eredményét a jövő hét vége felé kihirdetik és az eredmény közzététele után a pályaterveket közszemlére állítják. A bíráló bizottság a hét pályadíj (az első 5000 forint) odaítéléséről határoz, míg a megbízás ügyében a tözsdepalota később fog dönteni.

— **Sártenger.** A korcsolyázók legszebb reményeivel együtt uszok el a hó és sártengerré változtatja az utakat. A hőmérő aggasztóan emelkedik fölfelé, nagy bánatára a jégport hűveinek és nagy örömére a szegény világnak. Az egész országból enyhe időt jelentenek. *Zágrábban*, ahol tegnap még erős fagy volt, ma már szintén olvadóra vált az idő. *Erdélyben* pedig olyan enyhe az idő, mint a tengerparton. *Nagy-Szebenben* és *Cirkvenicában* is 9 fok a hőmérséklet. Az enyhe időjárás következtében az olvadás nagyon birtelen állott be. A folyók azonban mindenütt olyan alacsonyok, hogy a vízállás emelkedése semmi veszedelemmel sem jár. A folyók jégkérgé természetesen igen meggyöngyült és a jégzajlás is sokkal kisebb, mint azelőtt.

— **Egyesben** állandó a havazás, mely az osztrák főváros forgalmának lebonyolítása elé nagy akadályokat gördít. A lóvasutak, társaskocsik csak nehezen közlekednek, nehéz fuvarokosi egyáltalán nem is látható. Az élelmiszerek már kezdenek drágulni, mert a benzolát megakadt.

— **Házasság.** Dr. *Steiger* Lajos fővárosi ügyvéd, a pesti izraelita hitközség titkár-helyettese, eljegyezte *Komlós Melánia* kisasszonyt, *Komlós Ignác* leányát. *Auer* Henrik, az *Auer* és *Kisfalvi* fővárosi nagykereskedő cég beltagja, eljegyezte *Hfeifer Ilona* kisasszonyt, *Pfeifer Jakab* leányát Budapesten.

— *Köln* Gyula *Bustyaházáról* eljegyezte *Sternberg Zelma* kisasszonyt Huszton.

— **Szerencsétlenség a színházban.** Az aradi színházban ma igen súlyos baleset fordult elő. A *Mária* opera előadása alatt a felvonásközben a díszletet leeresztő 14 méter hosszú lánc leszakadt és a gép lezuhant a rajta levő két munkással együtt. Az egyik kibukott és súlyosabban megsérült. A lánc szerencsére a színészek közül nem sebesített meg senkit. A közönség nem tudván a történetekről, nyugodtan hallgatta az előadást.

— **Halalozás.** *Temesvárról* telegrafálják: *Özv. Pálffy Jánosné* született *Laczovich Anna*, *Pálffy Elemér* versei főispán édes anyja ma reggel *Temesvárról* 60 éves korában, hosszas betegség után meghalt. Az elhunytat 6 fia és nagyszáma előkelő rokonság gyászolja. Holttestét holnap reggel szenteltek be, mire *Altrinzenbe* viszik, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

— **Jogászbál.** A rendezőség ma ülést tartott, amelyen a bábizottság megalakult. Elnök: *ifj. Ugron Gábor* és *ifj. Wekerle Sándor*. Alelnökök: *Mutschbacher Emil*, *ifj. Pósch Gyula*, *gróf Teleki Pál*. Főtitkár: *Stojanovic Vazul*. Pénztáros: *Várdy László*. Főjegyző: *Brukler Elemér*. Titkárok: *Szell József* és *ifj. Miklós Ödön*. Ellenőr: *Valkó Lajos*. Jegyzők: *ifj. Dániel Gábor*, *gróf Khuen-Hédervány Sándor*, *Schmidt Imre*, *Szabó Andor*, *Vasváry Imre*. Háznagy: *Perczel Miklós*.

— **A mafia.** A milánói törvényszék előtt folytatják a Notarbartolo-per tárgyalását. *Mirri* hadügyminiszter, aki a gyilkosság idején szicíliai kormánybiztos volt és bő alkalma volt a mafia üzemeinek megfigyelésére, elmondta, hogy a Banca di Siciliának érdekében állott, hogy Notarbartolot eltegye láb alól s mivel *Palizzolo* volt az, aki a mafiával legbizalmasabb viszonyban volt, legalaposabb gyanuja van arra, hogy *Palizzolo* volt a gyilkosság értelmi szerzője. A többi igazgatósági tagot, *Figliát*, *Muvariot*, vagy *Della Verduza* herceget nem tartja képesnek ilyen bűnre. *Mirri* azt is elmondta, hogy mikor *Palizzolo* megátogatta őt a gyilkosság után s ő megkérdezte tőle, hogy mi járásban van, *Palizzolo* sápadtan hebegte:

— *Semmi!* — azzal távozott. *Mirri*re azt a benyomást tette, hogy kérdezni akar tőle valamit, de cserben hagyta bátorsága. *Mirri* aztán elmondta, hogy a gyilkosságot *Garufi* és *Carolo* segítségével *Fontana* követte el, mert biztos tudomása van róla, hogy *Fontana* akkor a vonaton volt. *Garufi* és *Carolo* a jegyet kérték Notarbartolótól s mialatt az a jegyet kereste, *Fontana* leszúrta. A holttestet azután kidobták a kupéból. Mikor a vonat *Palermóba* érkezett, a kupé már fel volt mosva, ami kétségtelenül bizonyítja, hogy a személyzet, azaz *Garufi* és *Carolo* is bűnös.

A hadügyminiszter vallomása után *Ortolini* csendőrszázados hallgatta ki a törvényszék, aki beismeri, hogy *Lamonica* bárónál véres harisnyákat és véres törülközőket találtak. Mikor az elnök szeméretelt a tanúnak, hogy ezekről a dolgokról jelentésében említést sem tett, *Ortolini* olyan ellentmondásokba keveredett, hogy a védők a tanu letartóztatását követelték.

A törvényszék azonban nem adott helyt ennek a kérelemnek, hanem függőben tartotta a kérdést. *Trabia* herceg, *Palermo* második képviselője azt vallja, hogy *Palizzolo* nem egyedül értelmi szerzője a bűnténynek s annak a gyanújának ad kifejezést, hogy ebben a gyilkosságban más magas állású emberek is résztvettek.

Rómából táviratozók tudósítók: A kamara elhatározta, hogy *Demartino* indítványához képest a titkos szövetségek fölött parlamentáris ankétát fog tartani. Hogy ez az indítvány csak csekély számú többséget kapott, abban találja magyarázatát, hogy az ilyen ankéták haszontalanságát már több ízben tapasztalták és attól is tartanak, hogy az igazság szabad menetét ez anketát által megakadályozzák. A pártok azonban teljesen egyetértenek abban, hogy Dél-Olaszország állapotát végre szanalni kell.

A *palermói* rendőrfőnök ma hosszabb ideig értekezett *Merlo* lovaggal, Notarbartolo rokonával. Ugy hírlik, hogy ennek következtében szenzációs letartóztatások fognak történni. Egy szenátor közeli letartóztatásáról is beszélnek.

A nép körében nem adnak hitelt *Palizzolo* letartóztatásának. Sehogy sem fér a fejükbe, hogy olyan hatalmas urat, mint *Palizzolo*, börtönbe lehessen vetni. Azt beszélik, hogy egy *Palizzolóhoz* hasonló embert fogtak el, aki az utóbbi napokban *Palizzolo* szerepét játszotta, míg az igazi *Palizzolo* már régen megszökött. Mások ismét azt rebesgetik, hogy *Palizzolo* maga a rendőrség szöktette meg.

A hatóságok erőlyesen hozzáláttak a mafia kiirtásához. A *Vera* községbeli karabiniérik megtudták, hogy a mafia egy ottani orvos és más tekintélyes polgár meggyilkolására három csavargót fogadott fel. A karabiniérik felfegyverkezve lesbe álltak az orvos háza körül és az egyik felbérelt gyilkost lelőtték, a másik kettőt pedig elfogták.

— **Főzőiskola.** Az országos nőképző-egyesület főzőiskolájában most ért véget az első tanfolyam, melynek befejezését vizsgálóképpen december 21-én, csütörtökön próbabéd lesz a nőképző-intézetben.

— **A nyomor halottja.** *Bognár László* debreceni születésű 67 éves kereskedősegéd ma reggel kilenc órakor a gróf *Károlyi-utca* 12. szám alatt lévő lakásán fölélőtte magát. A fegyverdőrmérsére a házbellek berohantak és ott találták az életunt aglegyent nagy vértócsában a szoba közepén. A mentőket hívták, akik a boldogtalant hadokolva a Rókus-kórházba vitték. *Bognár* levelet nem hagyott hátra, de valószínű, hogy nagy nyomorúsága miatt lett öngyilkossá, mert már hosszabb idő nem volt állása.

— **Életunt karmester.** *Bécsből* jelenti tudósítók, hogy *Kosztel* *Károly* karmester ma a Burg-színház iradáiban fölakasztotta magát. Még élt, amikor levágták, de már nem lehetett rajta segíteni és néhány perc múlva meghalt. *Kosztel* hosszabb idő óta ideges volt és ezért fölszöktötték, hogy kérje fölmentését. Ez a felszólítás keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett.

— **Gyilkos adóvégrehajtás.** Szentesen egy szegény asztalosmester megölte magát az adóvégrehajtás miatt. Százkilencven forint volt a hátraléka. Kilencvenet lefizetett rá s a százza már nem akartak tovább várni. Kitűzték a licitációt s a kétségbeesett familia várta, hogy hogyan hordják ki a műhelyből a szerszámot s a lakásból a butort. Idáig azonban nem jutott a dolog, mert akik odagyűltek az árverésre, semmiért se igérték semmit. Látták, hogy a család mennyire kétségbe van esve, tehát senki se vállalkozott arra, hogy megfoszsa kis holmijától a szegény asztalos. S ez az aktus mégis a legdrágábbtól, a család fenntartójától fosztotta meg a szegény embereket. *Vass Lajos*, az asztalos annyira elszégyenlétte magát a miatt, hogy a portájára gyűlte licitálni, hogy öngyilkos lett. Ezt a levelet hagyta maga után:

Elhagyott minden: az egészséget, az üzlet. Semmi jövedelem sincs 1894 óta; amim eladó volt, senkinek sem kellett. Jó remény fejében próbáltam eddig, de látom, hasztalan. Megtörttem, tovább nem bírom, bocsászatok meg. — Akiknek rosszat tettem, pótolja vissza a jó Isten, aki családomat megsegíti, csak bizzanak benne.

És hét gyermeke is maradt. Ki ad majd azoknak enni? ...

— **Előkelő nős emberek** roppant türelmetlen éjszakákat élnék most át. S pedig a legmorálisabb okoknál fogva. Lidércnyomáshoz hasonló módon nehezedik meg a legszegényebbre is az aggodalmas kérdés: mit vásárolnak a feleségemnek karácsonyra? Ugyan, tisztelt uram, ne törje tovább a fejét s engedje át a gondot a sorsnak! Tegye lehetővé kedves nejenek minden óhaja teljesítését s hogy többet megkaphasson, vásároljon neki egy sorsjegyet! Vagy többet is. *Természetesen a budapesti politikánka nagy jótékonyági sorsjegyből*, melyek által kedves nejét azon helyzetbe juttatja, hogy egy és ugyanazon sorsjeggyel 6 főnyereményt 200.000 korona összértékben, szóval kétszáz ezer koronát nyerhet. S mily olcsón szabadul meg a gondjától. Hisz' egy sorsjegyek ára, mely mind a 6 húzason utánfizetés nélkül jártsik s mindenütt kapható, csak egy korona. Még egyet jegyünk meg. Ha eme örömteljes ajándéknapokon udvarias férjes asszonyok is léteznének, tanácsunk jó, a tisztelt hölgyeknek sem szolgálhatunk jobbal.

(x) **A Zoltán-féle csukamajolaját** gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be, mert teljesen szag és íz nélküli. Üregje 1 forint. *Zoltán B.* gyógyszerárban Budapest, Hold- és Nagy-Korona-utca sarkán.

(x) **Dr. Kovács kézpasztája**, (csakis a félhold-alaku védjeggyel valódi) 3 nap alatt a kezét gyengéddé és fehérré varázsolja. Egy téglai 60 kr. Kapható minden gyógyszerárban s droguériában. Főraktár: dr. *Kovács Ernő* gyógyszerára Budapest, Gyár-utca 17.

(x) **Saját érdekében** ne vegyen más, mint a birneves *Fiumei csokoládét* és cacao-t. Kapható mindenütt.

(x) **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzugasból dr. *Nicholson* mesterséges dobhartájának alkalmazása által kigyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. *Nicholson* intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhartájt, ingyen megkapják azt. Levelek *Institut Nicholson Longcott, Gundersbury, London, W. England* címére küldendők.

(x) **Kertész Tódornál vasárnap délután zárva lesz.** *Karácsonyfadísz* ajánlatos tehát idejekorán beszerezni.

(x) **Egger mellaspasztillája gyorsan és biztosan hat köhögéssnél, rekedéssnél, elnyálkásodásnál.** Kapható minden gyógyszerárban s droguériában. Doboza 50 kr. és 1 frt (próbadozoz 25 kr.). Fő- és szétküldési raktár: *Nádor-gyógytár Budapest, Váci-kört 7. sz.*

(x) **Belák István** kávénagykereskedő, értesíti a t. közönséget, hogy a *Berenice* tengeri gőzösön, melyen a pestises megbetegedés történt, semmiféle árja nem jött s most is teljesen tiszta, dezinfekciósmentes kávé küld 4 1/2 kg-t 6 frt 50 kr-ért.

(x) **A legalkalmasabb karácsonyi ajándék.** Most, amikor mindenki azon töri a fejét, hogy mivel lépje meg szeretteit Karácsony szent ünnepére, a legpraktikusabb ajándék gyánant tünik fel a *Telefon Hírmondó*. Ennek az épp oly hasznos, mint szókratizott intézménynek egy-egy állomása bizonyára nagyobb örömet okoz a megajándékozottnak, mint akárhány cifra, csillag, de praktikus hasznos nélkülözhető ajándék.

Beszélgetés Wekerlével.

— Bródy Sándor Fehér Könyvéből. —

Budapest, december 16.

... Az elmúlt héten föltment hozzám. Damjanich-utcai kis palotájában kerestem föl és minden idővesztegetés nélkül rátértünk a tárgyra:

— Kegyelmes uram eltűnt a magyar politika színteréről, a nemzet ezt érzi, ha nem is hangosan konstatálja és idegeskedik. Minden bók nélkül szólva, méltán, mert a kínálózó gondolat ez: mi dolog, hogy éppen Wekerle Sándornak, aki a polgári társadalom véréből sarjadzott és nem nexusok, hanem a maga tehetsége és ereje segítségével emelkedett az ország miniszterelnöki székébe, az első vezető államférfiunk, akiről bizonyos, hogy demokrata: félre kellett állania? És ennek a lépésnek a belső történetéről még mindig csak pletykákat tudunk, mi az igazság?

— Igen egyszerű: el kellett mennem, mert a korona bizalmát — különösen apróbb napi kérdésekben — az utolsó időkben nem bírtam. Nem kutatom, hogy a bizalom az elvesztésén kik munkálkodtak, érdekből vagy pusztán szenvedélyből és hagyományból? Ha az ember meg is találja a nyomokat, minden hiába. A fődolog ebben az, hogy nem volt szabad kockára tennem a nemzet és a felség között való jó viszonyt, amelynek okvetetlenül szenvednie kellett volna kettőtől: az egyik az én személyem, mint közvetítő faktor, a másik: az én terveim.

— Vonjuk le a következtetést: bizony, ha kegyelmes uram terveit végrehajtja, tényleg a nemzet javára, ez nem tetszett volna a felségnek?

— Ez a kérdés rabulisztikus, erre nem felelek. Nem is helyes, nem is érdekes, nem is tartozik rám. Ami engem illet, az, hogy miniszterelnökségem utolsó idejében politikai barátaim, mint ellenfeleim azzal a váddal illettek, hogy nem fektetek elég súlyt a korona és a nemzet között szükséges jó viszony fenntartására. Ez a vád magában foglalja az ítéletet és tisztázza a történeteket.

— Kegyelmes uram, engedjen meg egy közbevettelt kérdést, amelyet polgári módon politikai kothurnus nélkül szeretnék feltenni. Azt tudniillik, hogy alkotmányos országban van rá eset elég, hogy a kormány vezetőjének és a koronának a felfogása szemben áll egymással és a végén az első győz. A példák őshazájában, Angliában volt rá elég példa, hogy a kormányok addig buktak, míg az uralkodók ezeket a csökönys bukásokat meguntá és elejtette a maga felfogását, nyilván alkotmányos szükségéből, mert nem kapott embert és pártot a maga álláspontjának érvényesítésére. Nem lehet ez nálunk?

Válasz — egy mosoly.

— Gyerünk tovább — mondá Wekerle Sándor — és vizsgáljuk meg az én kormányzati tervedesimet. Hiszem, hogy nem volt velem könnyű politizálni. Bizonyos elveket nem lehetett kiverni a fejemből, például a magam részéről semmiképpen nem akartam megkezdeni a kiegyezési tárgyalásokat addig, amíg a főbb elvekkel tisztában nem voltunk magunk között. Gondolom, a nagy nyilvános hercehurca egyik államnak sem használt, főképpen nem a monarkhiának, a világ előtt, amely látta a spektakulumot, a hangos, a kicsiny, a ravaszkodó alkut. Végre is, kell valamit tenni a tisztességgért és ennek elmellőzése nekünk — mellesleg — pénzünkbe is került. Az időelőtti tárgyalások és a nyilvános hercehurca nélkül a kvóta 1897-ben kevesebb lett volna. A mostani kormányzat természetesen már semmit sem tehetett. Hanem ez már friss politika, hagyjuk és menjünk vissza az én antiquált korszakomhoz. Visszagondolok végre nem hajtott terveimre: az adóreformra — amelyhez nekem már akkor volt elég adat — az adminisztráció reformjára, más egyéb gazdasági dolgokra, mint a szeszmonopólium reformja, a cukorkontingentálás és egyéb ipari dolgok. Ha maradhatok, azt hiszem, régen túl vagyunk mind ezeken és minden geniestreik nélkül olyan dolgokat ütöttünk nyélbe, amelyek az állam jövedelmeinek felhasználást többet fejében újabb pluszokra nyújtanak állandó alapot. A közigazgatás álamosítása behozza a költségeit, hiszen még a bíróságok álamosítása is behozza. Nekem ez a dolog igen sürögő volt, ma is türelmetlen vagyok, mert rettegek a jövődől, attól, hogy Magyarország belefutjon egy szörnyű burokráciába. Elöttem van folyton a rémkép, hogy az államnak végre annyi szerve lesz, hogy maga sem ismeri ki magát, nem tudja mi, mire jó. Egyszerűsíteni és unifikálni kell az egész gépezetet, különben elülyedünk a zavarban és — a helyhatósági költségekben.

Nem csudálatos, hogy Wekerle Sándor minduntalan visszatér pénzügyi kérdésekre és ugyan- csak élére veri a nemzet garasát. Temérdek

mondani valója van e téren, de azért csak — némi rezignációval — érintette a valuta fontoskodó vagy gonosz akadályait és némi idegességgel szólt arról a politikusról, aki Bécsben „saupollak” néven lett ismeretessé. Nem értek ezekhez a dolgokhoz, de úgy vélem, hogy terve, a szeszmonopólium reformja osztrák politikuskok magánérdek és magyar politikusok ügyetlen lágységán tört meg és hogy némely magyar ipar, mint például a petroleum-finomítás is, azon ment tönkre, hogy lengyel tehetőségek Galicia — és birtokaik — felé irányították a monarchia súlypontját. Megloptak bennünket tudtukkal és nekünk ezt mosolyogva kellett letagadnunk, nehogy a korona és a nemzet közötti jó viszony megzavartassék. Az összefüggés nem eléggé világos, de sem az idő, sem a hely nem alkalmas arra, hogy firtassam. Az államférfiu folytatta hangos gondolatait:

— Bizony nehéz nem politizálni, ha az ember megszokta. A szenvedély nagy és nehéz dolgokat csinálni: szinte emésztő. De vajon lehet-e? Ma — más, akkor, amikor én visszavonultam: nem lehetett. Mit tettem volna? — kértem most önnel magamtól. — Az utánam következő politikának sem a céljaival, sem a módjaival — különösen ezekkel — nem érthetem egyet. A vezetés egyrészt dilettánsnak, másrészt félelmesnek tetszett. Hogy mindkettő volt, gondolom, azóta be is bizonyult. Mit tettem volna. Ellenzékbe menni? Egymagamban. Követett volna-e valaki? De elmentem volna egy magam, ha ennek a nemzetre nézve valamelyest haszna remélhető lett volna. A kormány-elnöki székből az ellenzékbe, nálunk ez bizarr, másutt a parlamenti kormányrendszerből folyó, természetes és szükséges. Nálunk mindjárt a korona és a nemzet közötti jó viszony elrontásának vádját zudítják az ember fejére...

Elhallgatott. Kevés vártatva folytatta:

— Az igaz, hogy a király rendkívüli elme, állami szempontból maga a megbízhatóság, vele még egy kis egészséges abszolutizmusba is inkább bele lehet menni, mint egy dilettáns kormányzat kisbírószertű alkotmányosságába. Őh a király —

Maradtunk az „Oh”-nál és hiába volt minden, a Wekerle Sándor hatalmas egyéniségén át nem sikerült I-ó Ferenc József igazi egyéniségéhez eljutnom. Én csak kérdeztem:

— Igaz-e, hogy a felségre kicsinyrendű házi papok befolyással vannak... Igaz-e, hogy Neki egy katona özevgye szászor fontosabb, mint egy más, polgári tisztviselő özevgye és hogy miatta nem lehet a tisztviselők fizetésének rendezésébe bele se fogni igazán, hanem elebb föl kell emelni és végképpen rendezni a katonatisztek fizetését? Ez az, hogy a polgári társadalom iránt semmi érzéke, vajjon igaz-e?

— Nem hallottam, nem tudom! És nem szeretem, hogy Ön erről velem akar beszélni.

— És mit mond, kegyelmes uram ahhoz, hogy mindennek, amit tőle a magyar, mint magyarság kap, oly borzalmas ára van?

— Ne kérdezzen, nem tudom, nem látom. A Kossuth...

— Igen, Kossuth és a király, hogyan függ az össze?

— A titkolódzás az ilyesmben: rokelti a gyanakodást. Hitem szerint sem államérdek, sem géne nem parancsolja ebben azt, hogy ne gondolkodjunk róla. Ugyan beszélni nincs mit, különösen nekem. Magától értetődik, hogy ebben a kérdésben az én helyzetemet igyekeztek odafent könnyűvé tenni, a nemzetnek pedig hinnie kell, hogy ebben a dologban a felségnek nincsen külön napi politikája.

— Amely napról-napra változék?

— Hagyjuk el. A felség következetes, erélyes, szigorú, de filosofus! És hál' istennek szerencsése is van, például Széll Kálmánnal, aki valóságos önfeláldozással vette kezébe az összekuszált és elvadult ügyeket. Nincs politikus, aki jobban tudná a mesterséget, mint ő, az elméje — éppogy mint a keze — erős és tiszta. Boldog vagyok abban a reményben, hogy látni fogom az én ideáimat is az ő egyéni kivételében. Mellette van az ország, a király és önök, a sajtó, még pedig hallatlan mértékben.

— Némelyikünk öt Napoleonnak és az állam-tudomány Shakespearéjének nevezi és mondják, ő ezt nem találja tulzottnak. Félős, hogy az ujkormányel-nök nagyon hiu. Nagyság nincs hiúság nélkül, ez benne szép és szükséges tulajdonság. De a sok hiúság, nem ért-e neki meg, nem fogja-e meg egyszer magát az aranyos hálóban?

— Övé a jövő!

És a kegyelmes uram jövedője?

— Dolgozom és végzem azt a munkát, amire

íteltettem. Ön azt mondja, székélat faragok a phalansterben. Hát azt teszem, ha azt vállaltam.

— Amig valami nagy baj következik be és szükség lesz egy szakminiszterre, akinek van tekintélye Európában, pozitív tudása és még mindig nagy népszerűsége itthon?!

Nagyuri élet.

Budapest, december 16.

Csörgő szánkók, szijra fűzött korcsolyák, hó, jég, hamisítatlan karácsonyi hangulat domináltak a hét elején. Fehér karácsonyról álmodozott mindenki. Olyanról, aminőben már évek óta nem volt részünk. És tagadhatatlan, hogy a puhán hullott hó, a gallyakon csillámló zuzmara legstilszerűbb fóliája a Paz hominibusnak.

Mire azonban vége lett a hétnek, hazugsággá vált a hó, a sok karácsonyi hangulat elfoszlott és evickelve az aszfalt pocsolójában, Heine nyomán sóhajtuk:

— dass ist das Loos, das Menschenloos,
Was schön und gross —
Das nimmt ein schlechtes Ende.

De legbánnatosabbak a jégsporthívek. Sok édes óra, kellemetes találkozó reménysége vált vízzé. Hát azok a *brilliáns, ekrazáns* toltettek, amelyekkel egymást akarták tulcizálni iringálól hölgyeink.

Persze a Faubourg St. Leopold, a haute finance lányai, menyecskéi csupán!

Mert tudni való dolog, hogy az arisztokrácia nőnemen lévő tagjai már néhány év óta nem járnak a nagy jégre. Legfőlebb délelőtt megy oda néhány fecske, akik azonban nem csinálnak — *telet*, vagyis propagandát a nagy jégre való járásnak.

A mágások zöme a nemzeti torna-csarnok mesterséges jégpályáján iringál, ide délután is jönnek és egészen maguk közt szórakoznak.

Pedig milyen divat volt valamikor a nagy jég! Akkor, mikor a korcsolya-egyesület megalakult és még sokáig utána.

Az idea pedig nem is főrangú gavalléroktól származott. Jogászok, orvosnövendékek társultak a hatvanas évek végén s az első értekezletet a Korona kávéház ugynevezett nasi-vasi szobájában tartották meg. Egy hétig korcsolyázott már a kis társaság, amikor dr. Keresz Géza — akkor orvosnövendék — észrevette, hogy a városligeti tó partján, báró Eötvös József kultuszminiszter leányaival megállva, hosszasan gyönyörködik a korcsolyások fürge, ügyes mozdulataiban.

Másnap, két főrangú jogász nem volt rest és beállított Eötvösökhöz. Beszéd közben előhozakodtak a korcsolyázással, kapacitálva a bárónét, engedné leányait korcsolyázni.

Eötvös Józsefné persze hallani sem akart erről Micsoda gondolat, hogy az ő lányait ott csuszkaljanak a jégen, száz meg száz sétáló szemelattára!

Most már magát a kegyelmes urat vették elő a fiuk, aki aztán engedett is. Hiszen a friss levegőn való, egészséges testmozgás csak jót tehet a lányoknak; így kapacitálta feleségét, aki végül szintén nem ellenkezett, és az Eötvös bárónők már másnap megjelentek az egyleti jégen.

Nem telt belé két hét, zsufova volt a városligeti pálya. Hogy vigabban menjen az iringálás, gróf Andrássy Manoné egy óriási verklit is ajándékozott, s a muzsika nagyban emelte a vidám hangulatot.

Egy kéve zsupot dobtak a földre, az volt a pamlag, amelyen a hölgyek helyét foglaltak, míg korcsolyáikat fölcsatolták. A korcsolya-egyesület első elnöke gróf Andrássy Manó lett, aki se pénz, se fáradságot nem kimélve, csakhamar virágözásra emelte ezt a testedző sportot. Évek hosszu során kedvelt téli szórakozás volt arisztokráciánk hölgyeinek az egyesületi jég s a hetvenes évek leghíresebb nőkorcsolyásai Koburg Fülöp herceg neje, Türr generálisné, Edelsheim-Gyulay báróné és Lipthay Béla báróné voltak.

A nagy *jégapostol*, Rohonczy Gida, akkor rendezte a pazar fényű jégünnepeket, amelyek érdekességükből még a nyolcvanas években sem vesztettek, amikor a bájos két Szechenyi-lány, Hanna és Alice, Andrássy Natalie meg Irma, a gentry-lányok közül pedig Bogdán Margit voltak a jégkirálynők.

Arisztokrata hölgyeinknél azonban ma éppen ugy kiment divatból a nyilvános korcsolyázás, mint a városerdei lovaglás is. Sőt az urak is mind inkább kottériákat alkotnak s így hódolnak a mindenféle sportnak.

Nagyon eleven most a vívó-szezon. A napokban rendezett a régi híres Keresztessy-féle Sas-Klub gróf Vay Lajosnál remek mérközésekben gazdag vívó-akadémiát. A híres Barbasetti egyik tanítványa

oktatta át a gavallérokat, akik között voltak Gyürky László és István grófok és még számosan.

A mérközésnél nagyon érdekes volt itt a régi Keresztessy-féle magyar vivás, komplikálva az olasz fogásokkal, amelyek egy idő óta annyira divatba jöttek.

A század huszas, harmincas éveiben a leghíresebb vívómester Biasini Gaetano volt, elkényeztetett kedvence különösen az erdélyrészi arisztokráciának. A Tivoli-ban mérközött az urfiakkal, s aki Kolozsvárról csak uri ember számba akart menni, az mind Biasinihez járt. Nem is mestere, igazi pajtása volt a királyhágtólúli gavalléroknak az öreg olasz, mint a hogy családja későbbben teljesen belé is olvadt az erdélyországi high-life-ba. A nagy Wesselényi különösen szívesen mérközött Biasinival, így egy havas, decemberi napon is szemben álltak egymással. Biasini már kétszer érintette Wesselényit, de a báró mind a kétszer elmulasztotta ezt a szokásos toccoval jelezni, ahogy ez az olasz módszernél divatos.

A vívómester dühbe jött, kapta a vitort és lábával hegyére gázolva, *letörte*. Így támadta újra Wesselényit s jól megbökte oldalát mondá;

— *Ecco la*, de most már csak remélem báró ur, hogy *tocco*.

Wesselényi mint a haragos oroszian morgott valamit, aztán szó nélkül otthagya Biasinét . . .

Hetekig feleje sem nézett a Tivolinak Wesselényi Miklós, míg egyszer aztán farsang vége felé, kap egy levelet Zsibórlól Biasini, amelyben vadászatra hívja meg a báró. Jobb vivó-cimborája ugye se volt Biasininek, örült, hogy így elsmul a kényes ügy és legényével együtt sietett Zsibóra. Alig volt ott azonban néhány óráig, inasa egyszerre csak félre hívja Biasinét és tudtára adja, hogy a báró nem felejtette el a *tocco* és most bosszút áll majd érte. Négy markos bajdunak utasítása van, hogy ahogy szeret éjtheti, csipje el Biasinét, kapja le a husz körmeről és vágjon rá huszonötöt.

Az agyalurt olasz legény kitudva ezt, a Wesselényi-istálló legfutósabb paripáját kötötte a kert végére, s azt mondta gazdájának, hogy meg se álljon Kolozsvárig.

Igaz, hogy nehéz volt egérutat kapni. A hajduk mindig Biasini körül állokodtak, de miután az utolsó alkalmatlankodónak egy bunkós botban mindig magánál viselt széles kardal rajzolta ábrázatjára a manupropriáját, felpattant a lóra, és meg se állt a Tivoliig.

A lovat aztán hazaküldte, de a kölcsonös rossz tréfából örökös harag lett. Hiába akarta a harmadik champion, Kendeffy Ádám békítgetni őket, Erdély két leghíresebb vivója nem békült ki többé ez életben.

A hét clouja különben az országos kaszinó hölgyestéje volt. Ragyogtak a termék — ez egyszer nemcsak a raffiniált izlésű berendezéstől, de az eszprítől, a szép asszonyoktól is. A gentry *fine fleurje* adott egymásnak találkozt.

Különben a gentry szó maga nagyon téves. Az ósanyák abroszairól, nehéz ezüsttel evő rendek magyar nemes urak és *nagyasszonyok*. A gentry Angliában gyalog-árendást jelent, és ha valamikor kimondottuk volna a magyar nemes ember típusa, Öreg Becsky Bandi előtt ezt a szót, ugyan lehurrogott volna érte.

A dolognak sommázata különben az, hogy urak és asszonyok mulattak. Még hangverseny is volt, s a gazdag programot részben dilettánsok, részben egy kicsit céhbéliek töltötték be.

Bakonyi Károly az *igazi művészetéről* olvasott föl. Lossonczy Antalné Liszt egy dalával, meg a Massenét-féle *Elégia*val ragadta el a publikumot. A szép szöke asszony valamikor primadonnai babérokra álmodott, és akik hallották énekelni, a hetvenes évek kitűnő lírai énekesnőjéhez, Paulinéhoz hasonlították hangját, sőt külön megjelenésének gráciáját is. Hymenért azonban hűtelen lett Thaliához, aztán beállt gentry-asszonyoknak. Tizenhárom próbás régi bácskai nemessegrévén, különben is volt jussa hozzá. Rakovszky Tónival *Hamlet* meg *Mignon* operájából énekelte egy-egy duettot. A művész-mükedvelést részben Frits Kálmán miniszteri fogalmazó, de többnyire Tarnay Lejzi, az előkelő körök enfant gâtéja végezte. Ugy rebesgetik, hogy a tél folyamán majdnem minden héten ilyen hölgyeste lesz az országos kaszinóban.

D'Artagnan.

FŐVÁROS.

(*) **Jelölések.** A II. kerület bizottsági tagjai tegnap este tartott értekezletükön az üresedésben lévő kerületi előjárói állásra *Herein* Károlyt, az ügyészi állásra dr. *Zuna* Béla ügyvédet jelölték. Ugyancsak az értekezlet az igazoló választmányba dr. *Rácz* Károlyt, a közigazgatási bizottsághoz *Kollár* Lajost, a katonasorozó bizottsághoz *Eberling* Józsefet, *Depold* Lajost és *Schüller* Györgyöt, a közlekedési bizottsághoz *Rupp* Zsigmondot, *Kollár* Lajost és *Mihalovics* Antalt jelölték.

** **Pályázat hivatali állásokra.** Ma délbén járt le a pályázat a fővárosnál hirdettet több állásra; ezek közt van négy számtanácsosi, öt számvizsgálói, tizenegyet első osztályú számtiszt, ugyanannyi másodosztályú számtiszt, hat számszerzési, öt számgyakornoki, tíz adóvéghajótói, egy adópénztári tiszt és egy kántori állásra. Ma délig ez állásokra 126 kérvény érkezett be.

(*) **A budaiak víze.** A budai területek részére mintegy 114,200 köbméter víz szükséges. Ez egyelőre biztosítva van, de gondoskodni kell arra az időre, amikor az újlaki vízmű már nem lesz fűntartható. Szükséges tehát, hogy új vízművet létesítsenek a budai oldal felsőbb részeiben. Az idevonatkozó előzetes terveket, valamint a csőhálózat elrendezésére készített tervet a középítési bizottság és a közmunkák tanácsa is elfogadta. Mindezeknek a költsége 2,756,000 forintba kerülne. Egyelőre a Szép Honnal és az Óra-villánál kell egy-egy vízátemelő telepet létesíteni 500,000 forint költséggel. A vívezeték állandó bizottság ma ezekhez a tervekhez hozzájárult s előterjesztést tesz — a tanács útján — a közgyűléshez, a szükséges munkálatok elrendelése végett.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Nemzeti Színház.** A *Szegény ifjú története* még abból a korból való, a mikor a romantizmus mégleg áramlata vonult végig az egész európai irodalmon és nemcsak a dramáiról, hanem a színész volt romantikus, hanem a közönség is. A közönség a nézőtérén *hítte* azt, ha fűn a színpadon valami nagyszerű alkotás, briliáns lovagiaság történt. Sirt, ujjongott és tapsolt a szegény marquisnak, aki fenséges karakterével lépésről-lepésre legyőzi a gazdag, kevély kisasszonyt és kész titokban elégetni azt a fontos okiratot, amivel visszavehetné a kisasszony összes vagyonát, kész elégetni, nehogy szegénynek és megaláztattnak érezze magát az a nő, akinek a részéről csak gögött és megvetést tapasztalt. Persze akárhogy dühöng önmaga ellen a nagylelkű marquis, akárhogy tiporja lábával az anyagi érdekeit: a szerencse annál hevesebben támogatja és mindent úgy intéz, hogy a marquis diadala tökéletes legyen, hogy Odíot Maxime, alias Champsy-marquis, kolosszalis idealizmusához méltó jutalomban részesüljön. Ó szép az ilyen diadal, szép az ilyen megoldás, szép az ilyen párhuzamosság a legnagyobb önzéstelenség és a legfényesebb megjutalmazás közt. Ne kicsinyeljük *Feuillet* nemes költészetét. Ha van is benne pöz, mint minden romantikusban: a férfias, szép jellemmel pözöl és ennek a látványa megkapó. Azután *Feuillet* mestere az ötletes, szépen csiszolt dialógnak; okosan, természetesen viszi előre a cselekvényt és változatos alakokat visz a színpadra, akikől a valószínűséget sem lehet elvitatni. *Bevallan* például, a szalonok strébere, csupa élet és egészségség. A főalakok sem követnek el olyat, amit abszurdnak vagy gorbomba izléstelenségnek mondhatnánk. Csak a nagylelkűségük, az ideális gondolkodásuk és az ideális *cselekvéseik* szokatlanok. Nem ismerünk bennük a mai társadalom alakjaira és érzületére. De azért olyan élkelőben, annyi finomsággal képviselik az exaltációt, hogy inkább tiszteljük őket, semmint nevetünk rajtuk. Ime, a Nemzeti Színház nézőtere ma egészen tele volt. A közönség tehát érdeklődik a *Szegény ifjú története* iránt, pedig hány nemzedéket megrikatott már ez a régi történet! Hány generáció és hány divatos darab tünt el azóta nyomtalanul. Ha nem volna ebben a darabban valami nagy szépség, nem tudna így dacolni az idővel. A mai előadást különben az is érdekessé tette, hogy nagyobb és kisebb szerepekben új alakokat láttunk. A főszerepet, a marquist, ma *Császár* játszotta. Mindenütt kitűnő volt, ahol a férfias önrulmat és a büszkeséget mutatta be; mindenütt, a hol tompított és fékezett. De Maxime a világ egyik legnemesebb idealistája, akinek az idealizmusa meleg és rajongó szívből fakad. Ezt a meleg, rajongó szívet nem éreztük azokban a jelenetekben, (főleg a harmadik felvonásban) ahol Maximeből kitör a vissza-

fojtott érzés; ahol minden hangnak lobogni és szárnyalni kell. — *Bevallan* *Zilahi* játszotta, szinte meglepő diskreccióval. Pajkos, tulhabzó temperamentuma persze néha kicsapott az elegáns szaloniaságs medréből, de nem az izlés rovására. Legteljebb egy-két fokkal kedélyesebbé tette a cinikus gavallért, ami végre is megengedhető. — Az intrikus guvernante szerepében új volt *Keczeri* Irén is, akinek ez a zsáner kevésbé konvencionális, mint a szabadszájú, szókimondó komornák szerepe. Két apró epizód alakban nagyon jól festett *Fabián* Kornélia és *Csendes* Adrienne. Az előbbi a babonas pásztorfiut, az utóbbi a kis Krisztinát játszotta. Kedves és ügyes volt mind a kettő. (A. e.)

** **Opera.** Beethoven születésének százhuszonkilencedik évfordulóját ma este *Fidelio*val ünnepelte az Operaszínház. Hogy nálunk az igazán klasszikus zenének nincs törzközönsége, ma este is kitűnt. A nézőtér félig üresen maradt. Multkor egészen megtelt a színház, mert akkor *Vasquez* grófné iránt érdeklődtek, aki először lépett fel — nadrágsepreben. Ma csak magáért Beethovenért kellett volna bemenni az Operába és a nézőtér félig üres volt. A mai előadásnak az adta meg az ünneplő jellegét, hogy a zenekart *Erkel* Sándor vezette. Nemcsak azért ünnep, mert ritkán látjuk, hanem azért is, mert *Erkel* Sándor ma az egész világon a legelső Beethoven-irigens, mélység, komolyság, imponáns erő dolgában utólréhetetlen. A rabok kórusa és a Leonóra-nyitány csodaszépen hangzott. A műértőnek több élvezetet ad Beethoven zenéjének illetően interpretálása, mint husz bravuros tenoristának a magas C-je.

** **Hírek a Nemzeti Színházról.** A holnap, vasárnapra hirdetett *Cimzeles feleség* előadása *Török* Irma betegsége miatt elmarad, s helyette *Sardou* *Agglegények* című vígjátékát adják.

Kedden, e hó 19-én *Shakespeare* *Romeo és Juliája* kerül színpadra, amely alkalommal *Romeo* szerepét *Beregi* fogja játszani, — *Julia* — *P. Márkus* *Emilia* lesz.

Racine *Britannicus*át pénteken, e hó 22-én adják először *Iván* Jenő fordításában, a következő szereposztással: *Nero* császár — *Iván*fi, *Britannicus* — *Beregi*, *Agrippina* — *Jászai* M., *Junia* — *Os. Alszegi* I., *Burhus*, *Nero* nevelője — *Szacsavay*, *Narciss*, *Britannicus* nevelője — *Gyenes*, *Albina* — *Paulayné*.

Vasárnap, e hó 24-én karácsony előestéjén a színház zárva marad. Hétfőn, 25-én, karácsony első ünnepén *As Ember tragédiája* kerül színpadra általános bérlétszűnetben a Nemzeti Színház nyugdíjintézeté javára. Karácsony második ünnepén kedden pedig *Szigligeti* énekes bohózatát, *Liliomfi*t adják.

** **P. Lukács** *Juliska* vendégszerelése. *P. Lukács* *Juliska*, a *Népszínház* drámai művésznője a héten zajos ovációk mellett vendégszerelést kezdett helyen, Halasos és Kecskeméten a *Fedora*, *Bagdadi hercegnő*, *Magdolna*, *Cigány és Ezer év* főszerepeiben. Kecskeméten a színügyi bizottság banketet rendezett, melyen a város nevében a polgármester üdvözölte a művésznőt; különös tetszést aratott a művésznő poetikuss ötlete, hogy a kapott virágokat a *Bank-bán* szerzőjének *Katona* Józsefnek sirján helyezte el.

** **A Vigaszínház látványos tündérréjéje.** A *Vigaszínházban* kedden, 19-én kerül bemutatásra *Benedek Elek* látványos tündérréjéje, a *Többszincs királyfi*. A tündérréje szereposztása a következő:

Mirkó, napkeleti király — *Balassa*. Napkeleti királyné — *Hunyadi* M. *Többszincs* királyfi — *Tapolczai*. Habakuk — *Gyöngyi*. Bakarasnya, *Többszincs* szolgálója — *Szeremi*. Ráki, a feleség — *Haraszthy* H. *Világész* Miklós, a napkeleti király juhásza — *Fenyvesi*. Absolon, napnyugoti király — *Mátrai*. *Világész* Gyöngyvirág, Absolon leánya — *Nógrády* J. *Hájháj*, a fekete király — *Kazaliczky*. Szélike, a leánya — *B. Lenkei* H. *Drunó*, ördög — *Rónaszéki*. *Villámgyors*, a fekete király hírvivője — *Varsányi* I.

A tündérréjéhez *Kun* László, az *Országos Zeneakadémia* és a *Vigaszínház* karnagya írta a zenét, mely 15 számból áll, köztük: *Ballada a királyfiról*, *Hájháj* bevonulási indulója, *Ez a szemem*, ez ez . . . (Székely népdal), *Többszincs* megebesülése, *Gyöngyvirág* buja, *A pokol*, *Gyermekek* üdvözölő kara, *Vég-tánc* (*Palotás*). A *Többszincs királyfi* főpróbáját hétfőn délelőtt feltizenegyor tartják meg. A látványos tündérréje a *Vigaszínház* egész jövő heti műsorát betölti. A darab főpróbáját hétfőn délelőtt feltizenegyor tartják meg.

** **Bohéme.** Az Operaházban holnap vasárnap ez időnyen először kerül színpadra *Leonavalló* operája, a *Bohéme*. A főbb szerepeket *Abrányiné*, *Kacér*, *Valent*, *Larizza*, *Takáts*, *Beck*, *Várady* és *Kornay* éneklék.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financiairoz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

A kétszemes színházi vasárnap. Megirtuk, hogy a fővárosi magán-színház igazgatója a héten értekezletet tartanak, amelyen eldöntik, vajjon tartanak-e december huszonegyedikén, vasárnap, előadást vagy sem. A megtartott értekezletről a magán-színházak a következő értesítést adták ki:

A fővárosi magán-színház igazgatója a hét folyamán tartott közös értekezletükön elhatározta, hogy az idén karácsonyestén, noha a szent este vasárnapra esik, előadást a színházi hagyományokhoz híven nem tartanak, s aznap csak a *vendég vasárnap* délutáni előadás megtartására szorítkoznak.

Vendégszereplés. K. Maróthy Margit, a Nemzeti Színház fiatal művésznője holnap Szatmárra utazik, hol *Rakodczay* társulatánál hétfőn *Romeo és Júlia*, kedden *Egy szegény ifjú története* és szordán *Rafaelben* fog vendégszereplni.

Miss Halton — utóljára. Azaz hogy csak a *gésákban* utóljára. A *Magyar Színház* arról értesít bennünket, hogy Miss *Halton* még háromszor fog fellépni a *gésák* Mimózájában s azután nem is fogja többé ezt a szerepét játszani. Ez a három előadás hétfőn, kedden és szordán lesz. Ha az angol szubrett a jövőben még vendége lenne a *Magyar Színház*-nak, akkor a *Rodope* című operettben játszanék, amelyre a bécsi *Carl-Theater* most készül, vagy pedig valami más operettben lépne fel.

Uránia Színház. Ötvenedszer adták ma az Urániában *Küzelem az északi polusért* című nagy látványos darabot. A szokatlan eredmény a fővárosi közönség élénk érdeklődéséről tett tanúságot. A jubileus előadás is nagy közönség volt jelen. Vasárnap három előadás lesz. Kétszer a *Küzelem* az északi polusért, ezt megelőzi *Transvaal*.

Premier Kolossvárért. *Kolossvárról* táviratozza tudósítónk, hogy a *Nemzeti Színházban* ma este nagy sikerrel mutatták be *Korody Péter Lányok anyja* című pályanyertes népszínházját. A szerzőt a közönség a szereplőkkel együtt többször a lámpák elé hívta.

Színházak műsora. *Nemzeti Színház.* Vasárnap délután: *Nóra*. Este: *Az agglégények*. Hétfőn: *A kamélas hölgy*. Kedden: *Romeo és Júlia*. Szordán: délután *Liliomfi*. Este: *Címzetes feleség*. Csütörtökön: *Folt, amely tisztít*. Pénteken: először *Britannicus*. Szombaton: másodszor *Britannicus*. Vasárnap: *Zárva*.

Magyar királyi Opera. Hétfőn: *Nincs előadás*. Kedden: *Bánk bán*. (Bianchi felléptével.) Szordán: *Nincs előadás*. Csütörtökön: *Figaro lakodalma*. Pénteken: *Hópehely*. *Sylvia*. Szombaton: *Lamermoori Lucia*. (Bianchi felléptével.) Vasárnap: *Nincs előadás*.

Víg-színház. Vasárnap délután: *Osztrigás Mici*. Este: *Viztonlatás*. Hétfőn: *Osztrigás Mici*. Kedden: *Többsincs királyfi* (először.) Szordán: *Többsincs királyfi* (másodszor.) Csütörtökön: *Többsincs királyfi* (harmadszor.) Pénteken: *Többsincs királyfi*. Szombaton: *Többsincs királyfi*. Vasárnap délután: *Többsincs királyfi*. Este: *Nincs előadás*.

Népszínház. Vasárnap délután: *A görög rabszolga*. Este: *Kuruczifurfang*. Hétfőn: *Toledad*. Kedden: *Székimentő asszonygy*. Szordán: *Kis szökevény*. Csütörtökön: *Kuruczifurfang*. Pénteken: *Kis szökevény*. Szombaton: *Kuruczifurfang*. Vasárnap délután: *Lili*. Este: *Nincs előadás*. Hétfőn délután: *Gyimesi vadtrágy*. Este: *Kis szökevény*. Kedden délután: *Görög rabszolga*. Este: *Kuruczifurfang*.

Magyar Színház. Vasárnap délután: *Szulamit*. Este: *Az asszonyregement*. Hétfőn: *A gésák*. (Miss *Mary Halton* mint vendég.) Kedden: *A gésák*. (Miss *Mary Halton* mint vendég.) Szordán: *A gésák*. (Miss *Mary Halton* mint vendég.) Csütörtökön: *Szulamit*. Pénteken: *Asszonyregement*. Szombaton: *Szulamit*. Vasárnap délután: *Szulamit*. Este: *Nincs előadás*. Hétfőn délután: *Szulamit*. Este: *Asszonyregement*. Kedden délután: *Szulamit*. Este: *Gyurkovics leányok* (hetvenötödöszer).

Uránia Magyar Tudományos Színház. Vasárnap délután fél 3 órakor: *Transvaal és Magyarország*. Délután fél 5 órakor: *Transvaal és Küzelem*. Este fél 8 órakor: *Transvaal és Küzelem*. Hétfőn este fél 8 órakor: *Transvaal és Küzelem*. Kedden este fél 8 órakor: *Transvaal és Küzelem*. Szordán este fél 8 órakor: *Utazás a szentföldön* (először.) és *Hogy terem a népdal*. Csütörtökön este fél 8 órakor: *Transvaal és Utazás a szentföldön*. Pénteken este fél 8 órakor: *Hogy terem a népdal és Utazás a szentföldön*. Szombaton este fél 8 órakor: *Transvaal és Utazás a szentföldön*.

Uj zeneművek. *Bárd Ferenc* és testvére zeneműkereskedésében, Kossuth Lajos-utca 17. szám. *Monkton és Caryl* A kis szökevény operett teljes zenéje 2 füzetben magyar szöveggel, füzete 1 forint 50 krajcár. *Sztojanovits Jenő* *Krizantém-kerिंग* 1 frt 20 kr. *Századvégi Karácsonyi Album*, tartalmazza az idén népszerűvé lett ujdonságokat, u. m. *Szulamit*, *Leslie-induló*, *Volnék* csak angol lady stb. 2 frt. *Palotásy Legszébb* 101 magyar népdal diszkótesében 2 frt 50 kr. *Schubert-dalok* diszkótesében 8 frt. *Mendelssohn Lieder* ohne Worte diszkótesében 2 frt 40 kr. *Szulamit cimbalomra* szöveggel 1 frt 20 kr. *A Bárd-féle cimbalom-gyűjtemény* IV. füze, tartalmaz tíz legújabb magyar dalt, u. m. 1. *Csendes éjjel ezer csillag*, 2. *Ha az isten nem egymásnak teremtet, 3. Mondja meg annak a kis lánynak* (Reppölj feckém), 4. *Magas a kaszárnya* stb. 1 frt 50 kr. *D'Amant* Ki engem akar feleségül a *Görög rabszolgából*, cimbalomra 75 kr.

A Bohémek a Hírdombban. *Leonavallo* dalművét, a *Bohémeket* hozzák színre holnap (vasárnap) a M. Kir. Operaházban. A *Telefon Hírdomb* az előadás közvetlenül fogja s így az előfizetők otthon is végighallgatják. Opera után 11 óráig felváltva *katonaszene* és *cigánymuzsika* lesz hallható a kagylókon.

Ujtások és ujdonságok

a Nemzeti Színháznál és az Operánál.

Budapest, december 16.

Gróf Keglevich István intendáns — amint ez alábbi értesülésünkben kiténik — erős kézzel és okos értekel reformált néhány régi bajt két legnagyobb színházunknál. Részben leszállította a helyárat, változtos új programot mutat be, érdekes vendégszereplésekről gondoskodik. Hogy a helyárat leszállítása ebben a két színházban mily fontos volt, azt a budapesti közönség nagyon is érzi. Az operai vendégek vagy kipróbált világhírű művészek, vagy szerződni akaró tenoristák; az ujdonságok európai nivón állanak s a hat közül négy magyar szerző műve.

A színházak minden igaz barátja csak elismeréssel adózhatik az intendánsnak alább részletesen ismertetett intézkedéseiről.

Az Operaháznál és a Nemzeti Színháznál már régóta érezhető volt, hogy kivált a földszinten kevés az olesó hely, s a helyek osztályai közt sincs meg a kellő arány; kívánatosnak mutatkozott onnéfogyva a helyárat leszállítása s a helyek arányosabb beosztása.

Az intendáns a közönség méltányos óhaját, valamint a két színház pénzügyi érdekét szem előtt tartva elrendelte a helyárat részleges leszállítását, s egyszersmind a helyeket arányosabban osztályoztatta. Ez intézkedések folytán természetesen a bérlet feltételei is jórészt kedvezőbb alakulást nyertek. Különösen oszkerői ez az intézkedés az Operaháznál, mert itt néhány évvel ezelőtt a helyek egy részének árát tetemesen felemelték, a páholyok bérletét pedig a kilencvenes évek elején a korábbi évekéhez képest megdrágították, mely intézkedések célszerűtlensége azóta bebizonyult.

(A helyárat.)

Az operaházi helyáratban a következő változások történtek:

a) a támlásszékeknel:

Az I.	sorbéli ár 4 frtről 3 frt 50 krra
A II.—III.	" " 4 " 3 frtra
Az V.—X.	" " 3 " 2 frt 50 krra

b) a II. emeleti kőrszékeknel:

Az I.	sorbéli ár 2 frtről 1 frt 50 krra
A II.	" " 1 frt 50 krról 1 frt 20 krra

c) a III. emeleti erkélyszékeknel:

Az I.	sorbéli ár 1 frt 50 krról 1 frt 20 krra szállítattott le.
-------	---

Az operaházi bérletnél a kedvezmények, illetve a napi árból való engedmények ezentul a következők lesznek:

A földszinti páholyoknál	5%
Az I. emeleti páholyoknál	10%
A II. emeleti I. sz. páholyoknál	10%
A II. emeleti 2—5. sz. páholyoknál	30%
A támlásszékek I.—X. sorainál	30%
A támlásszékek XI.—XIX. sorainál	20%
A II. és III. em. összes ülőhelyeknél	30%

Ekképp a páholybérlet méltányos óhaját s a magasabb kedvezmény visszaállításával teljesült.

A Nemzeti Színháznál a helyek áraban hasonlóképp történt több renbeli leszállítás a helyek megfelelő arányos osztályozásával, melyben a legelső sorbeli székek árának mérsékelt (50 krajcárral való) felemelése természetesen jelentkezett.

A Nemzeti Színházi helyáratban a következő változtatások történtek:

a) a támlásszékeknel

Az I.	sorbéli ár 2 frt 50 krról 3 frtra emeltetett,
a VIII.—X.	" " 2 frt 50 krról 2 frtra, és
a XIV.—XIX.	" " 2 frtről 1 frt 50 krra szállítattott le.

b) a páholyüléseknél

a I.	sorbéli ár 2 frt 50 krról 1 frt 50 krra,
a II.—III.	" " 2 frtről 1 frt 20 krra.

c) az erkélyszékeknel

a III.	sorbéli ár 1 frt 50 krról 1 frt 20 krra.
--------	--

d) a II. emeleti zártaszékeknel

a III.	sorbéli ár 1 frtről 80 krra szállítattott le.
--------	---

(A bérlet.)

A nemzeti színházi bérletnél a napi árból való engedmény maradt a régi, mégis a bérlet feltételei a helyárat leszállítása folytán egyes helyeknél megfelelően kedvezőbbek lettek.

Időszaki, vagyis fél éves és havi bérlet ezentul egyik színháznál sem lesz, de kiki bármikor helyet biztosíthat magának, ha az Operaháznál legalább 10 egymásután következő (páros, vagy páratlan, vagy váltakozva vegyes) bérletfolyamos előadást, illetve a Nemzeti Színháznál legalább 12 egymásután következő bármiféle előadást, vagy szintén egymásután következő páros vagy páratlan bérletfolyamos előadást előjegyez, s az előjegyzett 10, illetve 12, vagy több előadásra a napi helyár szerint eső egész összeget egyszerre s előzetesen lefizeti. Ezzel az elő-

jegyzéssel az Operaházban a földszinti és I. emeleti páholyok, valamint a XI.—XIX. sorbeli támlásszékek kivételével minden más helynél, a Nemzeti Színházban pedig bármely helynél 10% engedmény jár. Az előjegyzést a jegyáruló pénztár eszközli.

Az említett intézkedések az 1900. évi január 1-vel lépnek életbe.

A bérletre az intendáns nagy súlyt fektet, azért intézkedett, hogy mind a két színház különös figyelemmel legyen ezután is a bérlet közönségre. Minden ujdonság két első előadása s rendszerint a vendégek két első fellépése is bérletfolyamban (egy páros és egy páratlan előadásban) fog történni, csak az Operaház oly ritka vendégeinek felléptetése lesz hérlészetben, akik nem szerződöttes előjából vendégszerepelnek s e mellett igen magas díjért énekelnek, miert is főleglet helyárat mellett tartandók az illető előadások; az Operaház bérleti azonban a bérletészetes előadásoknál abban a kedvezményben részesülnek, hogy helyüket a pénztár az előadást megelőző nap déli 12 órájáig fenntartja, s ez időpontig a bérletőknek joguk van helyüket a napi helyáron 10% engedmény leszállításával megváltani.

(Vendégszereplések.)

A jövő évben az Operaháznál nagyobb számú vendégszereplés lesz, egyrészt azért, hogy a színház a közönségnek ezzel is műlvezetet nyújtson, másrészt, mert Perotti és Hilgermann Laura távozása következtében is több művészt és művésznőt kell szerződöttes céljából vendégszerepeltetni.

December 19-tól január végéig *Bianchi Bianka* vendégszerepel. Megállapodás történt *Pennarini* Lajos hőstenorral, ki márciusban, és *Sigrid* Arnoldsonnal, ki májusban fog fellépni. Vendégszerepeltetést előző tárgyalásokat indítottak: *Dr. Brisemeister* Ottó (Boroszló), *Gerhäuser* Emil (Karlsruhe), *Burgstaller* Alajos (Frankfurt), *Birkenhofen* (Hamburg), *Dippel* András (Bécs, Amerika) és *Paoli* (Páris) tenoristákkal, kik valamennyien a hős szerepkörben működnek. Tárgyalás folyik még *Bellincioni* Gemma, *Lehmann* Lili és *Storchio* Rosina vendégszereplése végett is.

(Operai ujdonságok.)

Az Operaházban a jövő év első felére a következő ujdonságok vannak tervbe véve:

1. *A medvebőrös ember*. (Der *Bärenhäuter*.) Opera 3 felvonásban Wagner *Siegfried*től.
2. *Parti szálmány*. Opera 2 felvonásban *Wóber Ottokár* hazánkfiától.
3. *A csempészek*. Opera 2 felvonásban *Bahnert József*től.
4. *Tetemre hívás*. Opera 1 felvonásban *Farkas Ödön*től.
5. *Szulejka*. Ballet 2 felvonásban *Stern Ármin* magyar szerzőtől.
6. *Jéla*. Ballet 1 felvonásban *Adamovics Bélától*.

Az új Paganini.

— Beszélgetés a kis Kubelik Jánnal. —

Budapest, december 16.

A *Budapesti Ujságírók Egyesületének* e heti hangversenyén a hegedűművészet egy ujkori csodája tünt fel. Akkor este, mikor a kis *Kubelik Ján* a *Royal* hangversenyteremben hegedült, a véletlen ennek a szállónak az éttermébe vitt. A hangversenynek főn az első emeleten éppen vége volt s asszonyok és urak vegyest jöttek le a földszinten lévő terembe.

Extázisban volt valamennyi. Az urak élénken gesztikuláltak s a hölgyek szemearca csupa tűz volt. S egy név járta át asztalról-asztalra a termet:

— Kubelik... Kubelik... Kubelik...

Nagy szenzációk idején tapasztalt ilyet az ember a nagy városokban. Az embereket egy eseménynek a láza kapja meg s ez a láz emberről emberre ragad át, ugy hogy bizonyos percőt fogva ezen az egy dolgon kívül nem észíttál többé senki és semmi. Emberek, akik soha az életben nem látták egymást, elfogják egymást az utcán és kérdezik egymástól:

— Hallotta már...

Egy ilyen szenzáció-hangulatnak a képe volt pár perc múlva az egész terem és újabb pár perc múlva, — a nélkül, hogy tudtam volna, miről van szó, — magam is egy *Kubelik*-láz voltam.

Robbantam egy asztalhoz, amelyen egy pár zenekritikus barátomat láttam. S az asztalnál ott ül még *Lindh* Marcella, a híres hangversenyénekesnő, *Dióssy-Handel* Berta, a M. kir. Opera drámai primadonnája s még néhány szép asszony.

— Az isten szerelmért, — rimánkodtam nekik, — de hát mondják meg, ki az a Kubelik?

— Kubelik!!!

Igy kiáltottak fel egyszerre valamennyien

erre a pathetikus felkiáltásra következtek az elragadtatásnak, a csodálatnak, a rajongásnak a kifejezései: szóval az extázis.

— Kubelik, — mondta az egyik szép asszony, — egy ujkori csoda! . . . Egy modern Paganini. . . Talán még az ördögös Paganini sem hegedült így! S az asszonyok felkiáltottak:
— Ott jön! Ott jön! . . .

Ez volt a pillanatnyi impresszió:

— Hát egy művész, aki az asszonyokat hipnotizálja! A hegedű egy Svengalija, csak hogy nem visszatartó külsővel, mint a *Du Maurier-Potter* drámájának a hőse, hanem ellenkezőleg: babonás férfiszépséggel megáldva. Magas, karosu, spádat arcu, tüzesszemű . . . Ebben a rajongásban tehát valószínűleg több valamivel a szuggesztió, mint az igazi művészetnek a csodálása . . .

És az ajtó felé fordultam, amelyen át Kubelik jött. Meg voltam lepetve. Egy kis gnóm-arcu, cingár, alacsony-termetű fucska volt, amelyen csak a hullámos nagy, fekete haja mutatta, hogy a művészvilághoz tartozik. Alberti Werner, az Opera vendégtenoristája vezetett egy asztalhoz, amelyenél hölgyek ültek lángoló szemekkel és kipirult arcokkal.

A kis Kubelik, amint a tenorista bemutatta, félénken meghajolt és megcsókolta a hölgyek kezét. . . A kis fekete hajú gnóm kíséretében észrevettem Dunkel Norbertet, a *Rózsavirág és Társa* cég főnökét. Odamentem hozzá:

— Ön a nagy hangversenyrendező otthon van a művész-közletársaságban . . . Mondja meg őszintén, csakugyan olyan csodaszzerű művész ez a Kubelik, vagy pedig van a dologban egy kis . . .

Sejtette, hogy mit akarok mondani és a szavamba vágott:

— Ne vétezzék egy lángész ellen. Ez a fiú olyan művész, amelyen századok óta nem volt. Én a bécsi kritikák után hoztam le Budapestre, amelyek a legnagyobb magasztalással írtak róla s mikor meg láttam, megvalom, bennem is egy kis kétség támadt, de mikor ma este elkezdett játszani, nyitva maradt a szemem és szájam . . . Csoda, amilyen századok óta nem volt!

A kis Kubelik kicsike gyerekfrakkjában ez alatt nagyszerűen hajlongott az asztalnál egy ur előtt . . .

— Nem ismertette meg engem ezzel a fenomenéval, — fordultam újra Dunkel urhoz.

— Nagyon szívesen; bent vacsorazunk egy kis művész-társaságban egy szeparéban, legyen szerencsém . . .

Negyedóra mulva beléptem a szeparéba. A kis társaság — egy csomó muzsik, — az asztalnál ült s az asztalfőn a kis fekete hajú gnóm: Kubelik Ján. Vacsorázott. Az angol etikett legszigorúbb szabályai szerint szedegette tányéráról az angol falatkákat, míg körülötte néhány szép asszony leste volna ajkáról a szót, ha — beszélt volna.

Egy fejedelmi szépségű szőke asszony, — Dunkel ur felesége, — mutatott be a kis Kubeliknek. A fiú nagy szemekkel nézett rá, mikor azt mondták neki, hogy én a „legveszedelmesebb” ujságírók fajtájából való vagyok. Meg akartam felelni a mondásnak és fogtam keztem az — ujkor Paganiniját.

— Hány éves ön?

— Tizenkilenc.

— Nem lenne szíves megmondani, hogy miképpen jutott ahhoz, hogy hegedüljön?

A kis Kubelik egyszerre beszédes lett. Monoton hangon, tört németiséggel beszél a cseheknek ismeretes akcentusával, amelyet az osztrák-németek annyira szeretnek különösen a színpadon kifigurázni:

— Az apám, — mesélte a kis Kubelik, — dilettáns muzsik volt. Hegedült, zongorázott, fuvolázott, trombitált, gordonkázott, de mindezt nagyon gyöngén. Egy kis bátyám volt, hét esztendő, akit az apám tanított hegedülni. Én akkor öt és fél esztendő voltam . . . Hallgattam, amint az apám tanította a bátyámat és sokszor kértem, hogy vegyen nekem is egy hegedűt. Az apám nem akart. Egyszer leterdepeltem előtte és sirva kértem rá . . . ekkor meghallgatta a könyörgésemet. Vett egy kis gyerekek játék-hegedűt. Ezen tanultam magam és két hónap mulva többet tudtam a bátyámmal, aki már két év óta tanult. Ez felkeltette az apám figyelmét és tanítani kezdett. Egy pár hónap mulva többet tudtam, mint ő és erre sorra jöttek a hegedűtanítóm, de csak nagyon rövid ideig tanulhattam egynél-egynél, mert pár nap, vagy legfeljebb pár hét mulva nem tudtak többet tanítani: többet tudtam, mint ők. Így kerültem aztán be a prágai konzervatóriumba, hol *Sefcsik* tanárnak lettem a tanítványa. Neki sokat, nagyon sokat köszönhetek.

Kubelik Jan aztán elmonda, hogy kilenc éves

korában játszott először hangversenyben s hogy tizenötezer forintos hegedűje van, amelyet egy mecénástól kapott ajándékba.

— Megenged nekem egy különös kérdést? — kérdeztem tőle.

A fekete hajú kis gnóm kiváncsian mosolygott:

— Mi az a kérdés?

— Van-e önnek valami tudata arról, hogy ön eltér az ember normális mértékétől s hogy ön rendkívül nagy művész?

Kubelik Jan a világ legegyszerűbb és legtermészetesebb hangján felelte:

— Van.

— És miből tudja ön ezt?

Kubelik ezt felelte:

— Paganininek van egy szerzeménye: *Variációk a God save the Queen* fölött. A nagy mesternek ezt a szerzeményét századok óta senki sem merde, mert nem tudta eljátszani. Én ezt a Paganini-szerzeményt eljátszom.

Itt meg kell egyet jegyezni. Ebben a Paganini-szerzeményben van egy tétel, amely fölé azt írta oda ördögösség hírében álló szerzője, hogy *flageoletben*, vagyis üveghangon játszandó. Paganini egyik életrajzírója erre megjegyzi, hogy ez az előírás nem lehetett Paganini részéről egyéb tévedésnél, mert ezt a variációt így is lehetetlen eljátszani, de *flageoletben* meg teljes lehetetlenség.

. . . És Kubelik Jan, a tizenkilenc esztendőes fekete hajú kis gnóm ezt a Paganini-tételt flageoletben játszsza.

(M—s.)

MŰVÉSZET.

□ **Művásárlás részletfizetésre.** *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter holnap, vasárnap délután öt órákor nyitja meg a Műcsarnok téli kiállítását, meghívott közönség jelenlétében. Az idei téli tarlat több érdekes újítással szolgál a látogató közönségnek. A kiállítási termek újonnan vannak kárpitozva és diszítve s ehhez képest a műtárgyak is másként vannak elhelyezve. Az izléses diszítés csak *fourak* vagy *Karlovsky* Bertalan műve. Egy másik nevezetes újítás, melyet ez alkalommal honosit meg a Közönművészeti Társulat választánya, — a részletfizetésre való művásárlás. Eddig ugyanis jobbára csak *fourak* vagy *tokepenzesek* vásárolhattak képeket, mivel azoknak az árát egyszerre le kellett fizetni a titkári hivatalban. A választmány most meg akarja könnyíteni a közönségnek a szobor és képvásárlást s ezért a kiállító művészekkel megállapodott, hogy a katalógusban kitüntetett áron bárki megveheti a művet és annak árát kisebb havi részletekben fizetheti le. Így a szerényebb viszonyok közt levő középosztály is vásárolhat műbecselel bíró szobrokat, vagy festményeket. Ez az újítás remélhetőleg nagyban elő fogja mozdítani a művásárlást.

□ **Művész előadások.** Az Országos Képtár a múlt év áprilisában négy művészi előadást rendezett, amelyen ismert szakemberek a képtárban képviselt nagy mesterek életét és műveit ismertették. A képtár az idén tíz ilyen előadást fog rendezni a művelt közönség számára. Az előadásokat már február elején megkezdik.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A magyar pedagógiai társaság** má délután 5 órákor ülést tartott az Akadémia heti üléstermében, *Heinrich* Gusztáv előnölete alatt. Dr. *Juba* Adolf iskolaorvos és egészségtanár a *gyengelethegek oktatásáról* tartott előadást, utána pedig *Schön* József olvasta fel a *Művészet a népscholakban* című értekezését, hangoztatva az ének- és rajztanítás felhasználásának szükségét.

□ **Fővárosi Lapok.** A *Fővárosi Lapok* e heti száma érdekes cikkekkal, szép versekkel és csinos illusztrációkkal jelent meg. Írtak bele többek között *Thury* Zoltán, *Balkay* Béla, *Szabóné* Nögáll Janka és *Róna* Béla. A krónika, irodalom és színház-rovatok változatosak és minden sorukban újat, eredetit mondanak.

□ **A kis makrancos.** Nálunk, az utóbbi időben, sok kiváló ifjúsági könyv jelenik meg, saját-lattal nélkülözöttik azonban azokat a könyveket, amelyek a serdülő leányok számára valók, amelyek a regény és a mese közt olyan közepes válfaját alkotnak, és amelyek ugyan pedagógiai, mint a szellemi szórakozás szempontjából egyformán ajánlatosak. Eredeti termelésünk mellett, amely évről-évre szebben fejlődik, akaratlanul is rászorultunk a külföldre, itt pedig a legjobb anyagot a nemet irodalomban találjuk. Ebből a szempontból dicséretes vállalkozása a *Sachs* és *Pollák* könyvkereskedő céznek, hogy *Rhoden* Emma híres „*Trotzkopf*”-ját most magyar nyelven is megjelentette. A kis makrancos élettörténete minden leányt a története, minden ifjú olvasónője tehát saját tükrképét látja benne. Ifj. *Lóczy* Sandorné, aki a könyvet fordította, úgy ültette át, hogy igazi

magyar könyvnek is beválik. A könyv megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában is.

□ **A Közegészségügyi Hírlap**, amelyet dr. *Nagy* Albert és *Lukács* István szerkesztenek, a napokban indul meg. Az orvosi és gyógyszerészeti kar erkölcsi és anyagi érdekeit megvilágosítani és elismertetni — ez a célja az új heti közlönynek.

□ **A könyv. Sebestyén** Ede kitűnően szerkesztett bibliografiai lapjának e heti száma közli többek között *Tóth* Bélaék egy a szerkesztőhöz intézett levelét a könyvvásárlásról. A lapra a kiadóhivatalban (Üllő-ut 18.) egész évre 6 forintért lehet előfizetni.

Nyiltér.

LEGJOBB EGYENRUHÁK

legszebb díszöltönyök, legelősebb líbériák, valódi olasz vivőszerek és fegyverek

Tiller Mór és Társa,

cs. és kir. udvari szállítóknál,
Budapest, Károly-laktanya.
Arjegyzéket díjmentesen küldenek.

Egy jól bevezetett külföldi élet-biztosító-társaság magyarországi vezérképviselője befolyásos, töképpénzel rendelkező személyiséggel betöltendő. Ajánlatok referenciákkal melléklésével „A. R.” jelű lap alatt e lap kiadójába kéretnek. Névtelen ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kleinoscheg-Elysée

a Segjobb Szegő

BRONCE D'ART levelpapír
A karácsonyi vásár legkiválóbb ajándéka
Egyedülálló kiállításban jelent meg s az erős kötet ára 3 korona.

Most jelent meg Kabos Ede új regénye
A verebek.

Akarácsonyi könyvpiacon egyik legérdekesebb ajándéka.
A regény közel 300 oldalon, gyönyörű kiállításban jelent meg s az erős kötet ára 3 korona.

Megrendelhető:
a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
József-körút 18. szám.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A Törvényszéki és Rendőri Újság** (szerkeszti dr. *Guthi* Soma) hetedik száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Az érdekes igazságügyi hírek, ajándékokon, rendőrségi közleményeken kívül dr. *Vargha* Ferenc királyi ítélőtábla bíró „Az új korszak küszöbén” címmel, *Leuk* Gyula kir. ítélőtáblai bíró „A főtárgyalásról”, *Drul* Béla vizsgálóbíró „A vizsgálóbírói hatáskör”-ről, *Zékely* Wladimir, a rendőrségi sajtóiroda főnöke, „Individualitás a tolvajvilágban” címmel írtak magas színvonalon álló cikkeket.

§§ **Freystädter Flóra** póré. A büntetőjárás-bírószék mára tüzte ki a tárgyalást abban a becsület-sértési pörben, melyet báró Splényi Árpád indított a volt felesége, Freystädter Flóra asszony ellen. Dr. *Wellisz* Vilmos védő orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy a báróné beteg s ezért a tárgyalást elhalasztották.

§§ **A holt eszezonban.** *Pohl Kreicsik* Ferenc, egy alig tizenkét éves csavargó, a városligeti színházak téli eszenjét arra használta fel, hogy nagy óvatosan kilopkodta belőlük a különböző rekvizitumokat. Működésének a rendőrség vetett véget. Büntényét má tárgyalta a törvényszék s a fiatal tolvajt az enyhítő körülmények számbavételével hat havi fogságra ítélte.

§§ **Tekozló fiú.** *Stein* Imre jól ismert alakja volt a főváros éjjeli mulatóhelyeinek. A vigaságokhoz való pénz tartott, a meddig tartott, de végre is más pénzforrásokhoz kellett nyúlnia a fiatal embernek. A rendelkezésre álló pénzforrások közül ilyenkor a sikkasztás a legközelebb fekvő s így Stein is ehhez folyamodott. Több ékszereszt rászedett, *Kiss* Rezső-nétől ezeröttszáz forint értékű zálogcédlut esalt ki, amit *Böhm* Bernát pozsonyi pénzügynök eladott kétszáz forintért, de Steinnek csak harminc forintot adott belőle. A budapesti törvényszék mára tüzte ki ebben az ügyben a végtárgyalást. A vádlottak közül csak *Böhm* jelent meg. Stein Imre Zágrábban a katonai börtönben van, ahová mint dezertor került. Stein Imre védőügyvédje a tárgyalás elhalasztását kérte, mert bemutatta dr. *Moravcsik* bizonyítványát, amely igazolja, hogy Stein Imre elmebajos s hogy most is a katonai kórház megfigyelőosztályán van.

A törvényszék helyt adott a kérelemnek s elhatározta, hogy főkéri a zágrábi hadtestparancsnokságot, két katonai orvosszakértővel figyeltesse meg Stein Imre állapotát s véleményüket terjessze be a törvényszékhez.

TÁVIRATOK

Pétervár, december 16. A cári pár Carsooje-Zeloba utazott téli tartózkodásra.

London, december 16. A Reuter-ügynökség jelenté Maltából: A ma innen elindult osztrák-magyar hajóraj tisztjei igen megelégedetten nyilatkoznak az angol közép-tengeri hajóraj tisztjei által, számukra rendezett fogadtatásról.

Szell Kálmán utja.

Bécs, december 16. A *Neue Wiener Tagblatt*nak jelentik Budapestról, hogy Szell Kálmán a közös indemnitásról is tárgyalni fog az illetékes körökkel Bécsben. Minthogy a magyar kormány ragaszkodik ahhoz, hogy az átutalási eljárás január 1-én Magyarországon minden körülmények közt életbe lépjen, felmerült az az eszme, hogy nem volna-e lehetséges az osztrák részről fennfőrdő nehézségeket akkép elhárítani, hogy Ausztriában az átutalásokat már most előírják ugyan, de az elszámolást későbbi időpontra hagyják.

Fiume és a horvátok.

Zágráb, december 16. A tartománygyűlés mai ülésén dr. *Pliverics*, aki az egész ülést kibeszélte, Bresztyenszkyvel polemizálva azt mondta, hogy Fiume Magyarország és Horvátország kondominiuma és hogy Horvátország soha sem mondott le virtuális jogairól, amelyeket mindig gyakorolt is úgy, ahogy a tartománygyűlés és a tartománygyűlés 1870-ik határozata megszabja. A jövőt illetően türelmet ajánl és egy ismert államférfiúnak a mondására hivatkozik, hogy *Fiume ölebe fog hullani Horvátországnak*, mint az érett alma. A beszédet nagy tetszéssel hallgatták.

Az orléans herceg kritikája.

Bécs, december 16. A *Wiener Allgemeine Zeitung* holnapi száma érdekes táviratot közöl, melyet Fülöp orléans herceg *Lucy* herceghöz intézett december 6-án *Kis-Jenő*ről. A távirat szövege, melyet a bécsi lapnak Budapestról igen jól értesült helyről küldtek be, így hangzik:

Olvastam az újságokban távirátát. Nagyon sajnálom, hogy ezt a jelentéktelen incidenst választotta arra, hogy azt a nyomorult zsidót üdvözölje és rokon-szenvét fejezze ki neki. Azt hittem, hogy ismeri véleményemet erről az emberről, akinek rojalizusa nem más mint manőver, a Dreyfus-ügyben tanúsított magatartása pedig nem egyéb, mint fajához méltó üzlet. Még ő mer párbajról és becsületről beszélni és egészen elfelejté hihetett parádéját! Azt tartom, hogy legfőbb ideje volna, ha vele végképp szakítanának és remélem, hogy ez meg is történik.

Fülöp.

Az a személy, akit az orléans herceg itt oly ékes jelzővel illel, Arthur Meyer, a *Gaulois* főszerkesztője, az a jelentéktelen incidens pedig, melyről említést tesz, a *Figaroban* már régebben megjelent cikk, mely a *Gaulois* főszerkesztőjét karekterizálja. A hírhedt parádé célzás Meyernek *Drummondal* vitt párbajára.

Visszahívott attasék.

Páris, december 16. A *Soir* jelentése szerint Vilmos császárnak *Süsskind* báró katonai attaséhoz intézett visszahívó távirata így hangzott:

Szívesen kifejezem önnek legteljesebb megelégedésemet működése felett, amelyet a helyzet ama nehézségei mellett is kifejtett, amelyek egy porosz tisztre nézve állandóan nem voltak elviselhetők.

Páris, december 16. Kormánykörökben azt hiszik, hogy Olaszország és Ausztria-Magyarország Németország példájára szintén megszünteti a párisi katonai attasék állását. A harmas szövetséget egyelőre tehát nem fogja képviselni katonai attasé. A *Figaro* lehetségesnek mondja, hogy a francia kormány szintén visszahívja attaséit a hármasszövetség államsából.

Elfogott sikkasztó.

Bécs, december 16. Ma délután egy itteni elköltő szállodában elfogták az Eszékről megszökött Najer László földbirtokost és bankárt. Najer ez évi október 3-án tűnt el Eszékről. Szökése után kiderült, hogy vagy 150.000 ft erejéig csalásokat és sikkasztásokat követelt el. Bár külsőleg megváltoztatta, hogy fel ne ismerjék, lordnak mondta magát és mindig angolul beszélt, a detektívek kivomozták, felismerték és letartóztatták. Hír szerint jelentékeny pénzüsszeget találtak nála.

Románia és a Vaskapu.

Bukarest, december 16. A szenátus mai ülésén a felirati vita folyamán *Aurelian* volt miniszterelnök a kormánynak a Vaskapu ügyében tanúsított magatartását bírálja.

Lahovary külügyminiszter kijelenti, hogy a mostani (konzervatív) kormány nevében vissza kell utasítania minden felelősséget. A mai helyzet, amelyet az előbbi kormány késedelmes beavatkozása még megnéhezített, már meg volt az ő kormányralépésekor, de ő megteszi kötelességét. Ez a kérdés egész Európát érdekli s azért egész Európa foglalkozik vele.

A francia összeesküvők pöre.

Páris, december 16. Az állami törvényszék ma kihallgatta Thiebaud-t, aki részletes felvilágosítást adott a hazafiak ligájának szervezőteréről és kijelenti, hogy az nem konspirált a royalistákkal és hogy Doroulde barátai nem tudták, hogy ő a reully-i kaszárnyában tünnetést fog rendezni. Ezután Guérin tanuit hallgatták ki. Többen közülök dicsérik Guérin. Ezután az ülést félbeszakították.

Halálos ítélet.

Laibach, december 16. A Zvan földbirtokos meggyilkolásával vádolt Rawnik Balázst ma az esküdtek egyhangilag bűnösnek mondták és halálra ítélték. Rawnik, aki az ítélet kihirdetéseig makacsul tagadott, végül megvallotta a bűnt. Híre jár, hogy Rawnik azt is megvallotta, hogy ő gyilkolta meg tavaly Stedrey ügynököt is.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, december 16. (*Gabonapiac.*) Az enyhe időjárás és Amerika bágyadt irányzata kedvtelenséget okozott. Buza körülbelül egy márkával alacsonyabb, rozs decemberre 1 márkát, májusra 1¼ márkát vesztett árából. Zab vonatolt. Az időjárás enyhe.

London, december 16. A *Standard*nak jelentik New Yorkból tegnapi kelettel, hogy a *Lucania* két millió dollár értékű aranyat visz Londonba. Ezt az összeget talán még föl is emelik, mert a hajó elindulásáig elég idő van arra, hogy a hajó még több aranyat is fölvegyen. Májig azonban még nem történt döntés erre nézve.

Bécs, december 16. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzősek: Tavasz buza 8.11. Tavasz rozs 6.79. Tavasz zab 5.40. Tengeri május-juniusra 5.30. Repece augusztus-szeptemberre 11.85-11.95. forint.

Bécs, december 16. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 273.— Magyar hitelrészvény 374.— Angol-Osztrák bank 149.25 Eulen bank 271.75, Ländlerbank 308.—, bankgyűlés: 233.75, osztrák-magyar államvasut részvény 323.—, északnyugati vasut részv. 246.50, elbavölgyi vasut 236.—, dunagőzhajós részv.—, alpesi bányarészvény 133.—, májusi járadék 332.75, osztrák koronajáradék 265.25, magyar arany. 98.70, magyar koronajáradék 94.85, német birodalmi márká készpénz 62.75 ultimóra 59.07, török sorsjegyek —, rimaurányi vasút —, déli vasut —, dohányrészvény —, Napoleon d'or 9.61½ Lombard —.

Berlin, dec. 16. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyezszázalékos magyar aranyjáradék —.—, Magyar koronajáradék —.—, Osztrák hitelrészvény 233.10, Osztrák-magyar államvasut 137.50, Déli vasut 31.10, Északnyugati vasut —.—, Elbavölgyi vasut 216.15, Orosz bankjegy készpénz —.—, Buschtiehradi —.—, Orosz bankjegy —.—, (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, december 16. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Árfolyamok decemberre. *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 234.60, Osztrák-magyar államvasut 137.80, Déli vasut —.—, Osztrák aranyjáradék —.—, Olasz járadék 93.30, Laura-kohó 202.35, Harpeni 191.70, Discout —.—, Alpesi —.—, Bécsi bankgyűlés —.—.

New York, december 16. (Kábelüregény.) (Gabonatózside.) (Megnýtás.) Buza decemberre 74.½%.

New York, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza tavasz 79.—, Buza téli 74.—, Buza decemberre 72.½%. Buza májusra 74.½%. Tengeri decemberre 39.½%, Tengeri májusra 39.—, Zab 30.—, Rozs 60.—, Liszt 2.80.

New York, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Káv fair Rio No. 7. 7.—, Káv folyó hora 6.60. Káv májusra 5.—, Petroleum raffined in cases 10.90. Petroleum New Yorkban 9.85, Petroleum Filadelfiában 9.60. Szállítási díj Liverpoolba 2.¼%. Irányzat szilárd.

Chicago, december 16. (Kábelüregény.) (Gabonatózside.) (Megnýtás.) Buza decemberre —.—, Buza májusra 69.½%. Buza februárra 69.½%. Tengeri decemberre 33.—.

Chicago, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza decemberre 69.½%. Buza májusra 69.½%. Tengeri decemberre 30.½%. Tengeri májusra 33.—, Zab decemberre 32.½%. Rozs májusra 24.½%. Rozs decemberre 50.—.

Liverpool, december 16. (Kábelüregény.) (Gabonatózside.) (Zárlat.) Buza decemberre 51.—, Buza májusra 51.—, Tengeri decemberre 36.½%. Tengeri februárra 35.7%.

Baltimore, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza májusra 70.½%.

St. Louis, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza decemberre 73.½%.

Filadelfia, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza Cash 70.—.

San-Francisko, december 16. (Kábelüregény.) (Zárlat.) Buza decemberre 101.½%.

Napirend.

Napló. Vasárnap, december 17. — Római katolikus: A. 3. Lázár pk. — Protestáns: A. 3. Lázár. — Görög-ország: (december 5.) C. 28. Szab. — Zsidó: Tebeth 15. — A nap két reggel 7 óra 29 percek. — Nyugszik délután 3 óra 52 percek. — A hold két délután 4 óra 25 percek. — Nyugszik reggel 7 óra 37 percek.

A miniszterek nem fogadják.
A kereskedelmi csarnok díszülése déli fél 12 órakor. Dr. Schreyer Jakab jubileuma. Este fél 9 órakor diszlokoma a Royal-szállóban.

A magyar athletikai klub birkózási versenye.
A terézvárosi jótékony-nőgyűlés gyermekkinépe a terézvárosi kaszinó dísztermében délután 3 órakor.

Iparhatósági megbízottak választása a főváros összes kerületeiben reggel 8-tól este 8 óráig.
A nemzeti-venede közgyűlése délelőtt 11 órakor Ujvilág-utca 14. szám alatti helyiségében.

A téli kiállítás ünnepélyes megnyitása délután 5 órakor Wlassics miniszter által, meghívott vendégek jelenlétében.

A katolikus-népkör öntözési évtársulatának felszámoló közgyűlése.

A Tiszavölgyi-Társulat közgyűlése délelőtt 10 órakor a megyeháza dísztermében.

Zenés mise a belvárosi főplébánia templomban délelőtt 9 órakor.

Nemzeti Múzeum: Régisírtára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Az iparművészeti társulat karácsonyi kiállítása az iparművészeti muzeumban, nyitva délelőtt 9—12-ig és este 2—4 óráig. Belépődíj nincs.

Oroszok Képtár és a Velazquez-kiállítás az Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Megőzödségi múzeum (Kerepesi-ut 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Természettajsi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.
Akadémiai könyvtár zárva.

Iparművészeti muzeumi könyvtár zárva.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgató Kerepesi-ut 20. l. emelet. Hivatalos órák délelőtt 9-től délután 2 óráig. Telefon szám 24—55. Nyilvános olvasóterem és tudakozó-osztály Kerepesi-ut 22. szám I. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Telefon szám 24—16.

Hazai termékek Állandó kiállítása. Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a Házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéségg aránításokat is eszközöl) a városligeti Iparcsarnokban nyitva délelőtt 9—2-ig, nyáron és a többi évszakokban 9-től 12 óráig és délután 3-tól 5-ig, vagy 6-ig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum külföldi kirendeltségeinek vezetésével megbízott üzletvezetés V. Váci-körut 32. szám.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folles Caprice. VI. Révay-utca 18. Naponta főnyes műsor.

Kis Vigadó. VIII. Nagyfuvaros-utca 4., naponta nagy varié-előadás.

Budapest kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marci és fia hangversenye.

Orient kávéház. Kerepesi-ut. Sági Pista zenekarnak hangversenye és Schreier művésze.

Stefánia-szálloda. Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Páris szálloda. Váci-körut. Éttermek. Elegáns kávéház. Látnyosnyezet: Bachus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kerekpárterem.

Elite szálloda, Budapest, Király-utca 39. Igazgató Mandel Albert.

Petanovits Metropoli szállodája. Naponta hangverseny Kiss Béla híres debreceni zenekara által. Ujonnán berendezett fészes étterem.

Ehm Janos étteremben (ezelőtt Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kitiűnő cigányzene.

Gregorits Ferenc éttermei Duna- és Lipót-utca sarkán. Fővárosi látványosság. Hetenként kétszer katonazene.

Lantos-féle Erdélyi vendéglőben naponta a legkittűnőbb erdélyi ételek és italok. Olcsó árak! Pontos kiszolgálás hölgyek által.

Dobranzki-féle vendéglőben Teréz-körut 4. kapu eredeti torokkőli hus és hortobágyi gulyás.

Írákhis M. bor és sörszarnoka az Urania színház mellett Kerepesi-ut 19. naponként zeneestély. Saját termésű borok.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferő híres szólíták hangversenye.

Bodega-pince, ujonnan fényesen berendezve, a Somossy-mulatóval szemben (Nagymező-utca 20.), naponta éjjel 3 óráig van nyitva.

Naponta hangverseny Dankó Gábor fényes zenekara és Török Pista cimbalomművésze által a Keleti kávéházban, Csömör-ut 14.

Enke kávéház, Kerepesi-ut, naponta Pege Károly zenekara.

Stefánia-kávéház, Kerepesi-ut 73. Naponta az I-ső Magyar Daltársulat előadásai.

MÓKA BÁCISI MESEI.

A Jószerencse.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ennek akkora országa volt, hogy hetvenhét napi járőföld volt az egyik végétől a másikig. De hiába volt ez az ország olyan nagy, szegény király mégis mindig busult, mert abban a nagy országban nem termett semmi, de semmi, az emberek majd hogy éhen nem veszttek.

Pedig nem így volt ám mindig. Azelőtt ott lakott a Jószerencse, tejbene-vajban fürdött mindenki és olyan acélos buza termett a földek, hogy hetedhét országban sem volt párja.

Egyszer csak jött egy nagy fekete felhő, az fölkapta a Jószerencsét s elvitte messzi, messzi. Azóta volt az a nagy nyomoruság.

Mit tehetett szegény király, kidoboltatta az egész országban, hogy aki visszahoza a Jószerencsét, annak adja az egyetlen lányát, meg a fele királyságát.

No iszen volt erre keresés! Akinek csak ép keze, lába volt, az mind elindult a világba, de bizony utóljára mind visszajöttek; egyik se találta meg a Jószerencsét.

Volt abban az országban egy szegény ember, annak volt egy fia, Józsi. Mikor ez meghalott, mit dobolnak, azt mondta az édes apjának: — Mír édes apám, én se maradok itthon, megkeresem a Jószerencsét.

Nem akarta az apja erőszenni, de a gyerek addig kunyorált, amíg mégis elengedte.

Ment a Józsi, mendegélt, ment három nap, meg három éjjel, beért egy rengeteg erdőbe. Amint ott botorkál, odaér egy házhoz. Bemegy, hát az asztalnál egy öreg-öreg asszony bóbiskolt. Odaköszön neki:

— Adj' Isten jó estét, öreganyám!

— Adj' Isten neked is, édes fiam, hol jársz te erre, ahol még a madár se jár?

— Én bizony, öreganyám, a Jószerencsét keresem, ha tudna róla hirt mondani.

— Kilencenkilenc esztendő nyomja a vállamat, most cipelem a századikat és Jószerencsét sohse láttam, még a híre se hallottam. Hanem mivel öreganyádnak szolítottál, itt van ez az oster. Tedd el, talán még hasznát veheted.

Eltette a Józsi az ostort, ment tovább. Ment, mendegélt három nap meg három éjjel rengeteg nagy erdőben, megint ért egy házat. Bemegy, hát az asztalnál még egy öregebb, ráncos képű asszony bóbiskolt. Odaköszön neki:

— Adj' Isten jó estét, öreganyám!

— Adj' Isten neked is, édes fiam, hol jársz te erre, ahol még a madár se jár?

— Én bizony, öreganyám, a Jószerencsét keresem, ha tudna róla hirt mondani.

— Kétszáz esztendő nyomja a vállamat, édes fiam, de a Jószerencse még sohasem volt nálam. Hanem egyszer röpült erre egy fekete felhő, mintha abban lett volna. Azt már nem tudom, merre van mostan. Hanem mivel öreganyádnak szolítottál, itt van ez a vakaró. Tedd el, talán még hasznát veheted.

Eltette a Józsi a vakarót, ment tovább. Ment, mendegélt három nap meg három éjjel rengeteg nagy erdőben, megint ért egy házat. Bemegy, hát az asztalnál ott is bóbiskolt egy öreg asszony, de az olyan öreg volt, hogy ezer, meg ezer ránc volt a képén. Odaköszön neki:

— Adj' Isten jó estét, öreganyám!

— Adj' Isten neked is, édes fiam. Hol jársz te erre, ahol még a madár se jár.

— Én bizony, öreganyám, a Jószerencsét keresem, ha tudna róla hirt mondani.

— Tudok róla, édes fiam, tudok, de azért ha meg is mondom, mégse lesz belőle semmi hasznod. Ott a Jószerencse a tündérvárban, tündérr király feje alatt gyémántskatulyában. Tündérországba a magad lábán el nem juthatsz, ha ezer esztendeig élsz is, s ha el is jutottál, a magad emborségéből akkor se tudod a Jószerencsét megszerezni. Most már elmehetsz Isten hírével!

— Oh édes öreganyám, azt mondta a Józsi, legalább azt mondja meg, mit csinálják ezzel az ostorral, meg ezzel a vakaróval itt ni.

— Összecsapta az öregasszony a kezét és azt mondta:

— Iszen te ezt a két testvéremtől kaptad! No ha azok adtak, adok én is valamit. Itt ez a sarkantyú. Ezt is tedd a többi mellé. Azután ha elmentél innen, menj addig, amig oda nem érsz a vasorru bába házába. Ott szegődj be pásztor-nak. Három munkát ad majd neked, de az oster, a vakaró meg a sarkantyú segítségével mind a hármat megteheted.

Az ostorral subints egyet, s minden ló ott terem melletted. A vakarót csak mutasd s minden ló megjuhászodik. A sarkantyúval csak egyet szorít s nem vet le a legvadabb paripa se.

Szépén megköszöntte a Józsi az öregasszony jó tanácsát, ajándékát, aztán ment tovább. Ment, mendegélt tud' Isten meddig, addig, amig oda nem ért a vasorru bába házához. A vasorru bába

éppen kint volt az udvaron, s mikor meglátta, rákiáltott:

— Mit keresel itt az én házamban?

— Én bizony szolgálatot keresnék, ha kap-hatnék.

— No szerencséd, hogy ezért jöttél. Megfogadlak pásztor-nak. De azt megmondom, jól gond-ját viseld ám a lovaimnak, mert ha nem, vége az életednek.

— Jól van, azt mondja a Józsi, hát mi lesz a dolgom?

— Ott az istállóban husz darab ló, azokat hajtsd ki. De azt megmondom, estére egy se hibázzék.

Lemegy a Józsi az istállóba, hát ott a szemétdombon az istálló mellett egy görhes-görhes csikó. Megsajnáta, odamegy hozzá, megvakarja, kihoz neki egy marék zabot s a kezéből eteti.

Aztán kihajítja a husz lovat és a görhes csikót is melléjük csapja. Hajtja egy darabig, eg szerre csak neki rugaszkodik a husz ló és egy szempillantás alatt úgy elszaladtak, hogy még a poruk is alig látszott, merre mentek.

No 'szen megjött a Józsi, mi lesz most ő vele. Csak a görhes csikó maradt mellette. Bár-csak otthon hagyta volna! Minden lépésnél összeesett, utóljára úgy kellett vinni.

Sirt, ritt szegény Józsi, utóljára észbe jutott az oster. Megsuhintotta, hát egyszerre ott volt mellette a husz ló, szépen haza hajtott.

— No derék legény vagy, azt mondta a vasorru bába a Józsinak, hanem majd meglátjuk holnap.

Aztán lement a lovához, jól megverte őket, minek hagyták magukat haza hajtani. Másnap azt mondta a Józsinak:

— Menj le, vakard meg a husz lovat.

Lemegy a Józsi, de előbb a szemétdombra, ott szépen megvakarja, megetette a görhes csikót, úgy ment be az istállóba.

Hát amint beér, az a husz ló úgy fiá-kolt, kapálódzott már előre, hogy csupa réműlet volt. Hanem a Józsi nem jött meg a maga árnyékától, elővette a vakaróját és mikor ezzel csak közeledett valamelyik lóhoz, úgy megszédült, hogy no. Alita a vakarást, hogy jobban se kell.

Megint megdicsérte a vasorru bába, hogy derék legény, a lovat meg jól elverte, minek hagyták magukat megvakarni. Harmadnap azt mondta a Józsinak:

— Vezesd ki a lovaimat, aztán ülj föl rájuk sorjában, hadd látom, hogyan tudsz nyar-galni?

Odamegy a Józsi a szemétdombra, megva-karja, megeteti a görhes csikót, aztán kiveteli a lovakat egyenkint az udvarra. De akkorra már felkötötte a sarkantyúját, akit az öregasszonytól kapott.

Alighogy fölpatant az első lóra, ez fölágas-kodott, kirugott, aztán fölzállt vele a levegőbe, ott is mindenképpen le akarta dobni. De a Józsi addig szorította a sarkantyúval, amíg leszállt vele a földre és olyan szelid lett, mint a bárányi.

A második ló még vadabb lett, a huszadik meg már olyan, hogy még tüzet is fujt az orrá-ból, de hiába, a Józsi mind megülte őket, egy se bírta levetni.

Nagyon haragudott a vasorru bába, bement az istállóba, elverte a lovat, miért nem dobták le azt a legényt, aztán azt mondta a Józsinak:

— Köszönd, hogy megtetted, amit parancsoltam. Kilencenkilenc szolgálatnak póznán lóg a feje, a tied lett volna a századik. Most már mit kérsz a szolgálatodért?

— Nem kívánok egyebet, csak azt a görhes csikót adja nekem, amelyik ott hentereg a szemétdombon; sajnálom szegényt.

— Mit csinálnál azzal? azt mondta a vasorru bába, inkább válaszz egyet a többi lovak közül.

— De én nekem csak az kell.

Mit volt a vasorru bábanak mit tenni, oda-adta neki a görhes csikót. A Józsi kötőféket tett a fejére, aztán annál fogva fezetete.

Vezeti, vezeti, egyszer csak hátranz, hát mi van ott a görhes csikó helyén? Olyan táltos paripa, hogy annál szebbet még gondolni sem lehet. Arany nyereg volt a hátán, gyémánt kantár a fején.

Még a Józsi jól csodálkozni sem ért rá, már megszólamlott a táltos ló:

— Ezer a szerencséd, hogy olyan jó szived volt és engemet választottál. Tudom, mi a szán-déod. Csak ülj föl rám, elviszlek Tündérországba. Fölült a Józsi, azután röpültek. Röpültek, röpültek, utóljára odaértek Tündérországba, a tündér-király kastélya elé. Itt megállt a ló s azt mondta:

— A nyereg hátuljában van egy köpönyeg, azt vedd rád s ha az rajtad van, senki se láthat. Csak menj be bátran a tündérkastélyba, most éppen mindenki aluszik. Járj végig minden szobá-n, a legutolsóban aluszik a tündérr király. Ne nézd a sok gazdagságot, csak nyulj bátran a feje alá, aztán vedd ki a skatulyát. De ha ki-

vetted, szaladj ám, ahogyan csak bírsz, mert kü-lönben véged van.

Ráveszi a Józsi a köpönyeget, oda jön a kapuhoz, hát ott rettenetes három sarkány al-szik. Mikor elmegey közöttük, fölébred az egyik, szagolgat s elkijátja magát:

— Pajtások, keljete föl, ember járt itten!

Fölugrik a másik kettő, nézgelődik erre is, arra is, de mivel senkit sem látnak, jól elverték a pajtasukat, minek keltette föl őket hiába.

A Józsi akkorra már bent volt az első szo-bában. Anyi arany, ezüst, meg gyémánt volt ottan, hogy majd elvette a szemefényét. Hát még mikor a tizenkettedik szobába ért. Ott volt ám csak a pompa.

De azért valahogyan mégis meglátta a ki-rályt. Ott feküdt egy gyémántos selyemágyon s a koronája úgy ragyogott, mint a fényes nap az égen.

Józsi hamar alányult a vánkos alá, kikapta a skatulyát, de amikor ez megvolt, meg nem állhatta és a koronát is lekapta a tündérr király fejéről. Oda dugta mindkettőt a köpönyege alá és szaladt vele.

Csakhogy amint a koronát lekapta, fölébredt a tündérr király. Mindjárt észrevette, hogy itt nagy hiba van, fölkelte a tündérek, aztán rájuk parancsolt, hogy tüstént be kell a kaput csukni, mert valami tolvaj járt itten.

Osszekeresik a tündérek az egész kastélyt, senkit sem találnak. Csukják be a kaput, hogy ki ne szökhesen, de ezer volt a Józsi szeren-cséje, hogy akkor csukták be, amikor éppen ki-szökött rajta, csak a köpönyege legeszküskéje csipdött oda.

Megtalálják a tündérek a csipet rongyot, mind azt kiálják:

— Valaki volt itten, valaki volt itten, most csak hamar utána!

Fölkapott mindegyik egy szellőparipára, nyar-galtak a Józsi után. Csakhogy a Józsi akkorra már ott volt a táltos lovánál, ez pedig azt mondta neki:

— Mért nem fogadtál nekem szót? Most már megvan a baj. Hanem talán még jó lesz minden. Terítsd a köpönyeget rám is, hogy ne lássanak.

Hamar ráterítette a köpönyeget, azután men-tek, mint a gondolat. A tündérek mind nyomuk-ban, de mivel nem láthattak, el sem érheték őket. Utóljára szerencsén kiértek Tündérország határából, tovább nem volt rajtuk erejük a tün-déreknek.

— No hál' Istennek, azt mondja a táltos, csakhogy megszabadultunk. Ha haza jövünk, csak jelentsd magad a királynál és mondd, hogy meghoztad a Jószerencsét. Ha kérdi, hol van, nyisd ki a skatulyát.

Haza jönnek, fölmegey a Józsi a királyhoz, azt mondja:

— Királyi fölséged, mi lesz annak a jutalma, aki meghozza a Jószerencsét?

— Hej szívesen odaadnám annak az egyet-len lányomat meg a felekirályságomat, de mi haszna adnám, amikor úgy se hozhatja meg senki.

— De bizony meghozza, mert már itt is van. Avval kinyitja a Józsi a skatulyát, hát csak kiugrik belőle a Jószerencse.

Mindjárt megismerte a király, s azt se tudta örömben, mit csináljon. Az ablaka alatt tere-bélyes fák nőttek, zöld rétek, szép vetések tá-madtak, mindenfelé madár szólt. Az egész nép kifutott az utcára, mind nagy örömmel kiáltotta:

— Megjött a Jószerencse, megjött a Jószerencse!

A király a nagy örömré megölelte a Józsi-t, mindjárt papot hívatott és megvolt a hetedhét or-szágra szülő nagy lakodalm. Etek, ittak, hét cigánybanda húzta, járták a nagy táncot, s talán még most is járnak, ha el nem hagyták.

KÜLÖNFÉLÉK.

Találkozás.

Két ismerős köszöntget mosolyogva,
Kívánja titkon egymást a pokolba...
Emitt két ifjú szív egy pillantásban
A mennyországot látja meg egymásban...
S folytatva útjokat tovább haladnak
És mind egyformán a földön maradnak.

Méry Károly.

+ Eskümintá a múlt századból. A nagyváradi levéltár régi írásai között ráakadtak arra az eskü-mintára, amelyet 1727-től kezdve a zsidókkal mon-datnak el a törvényszék előtt. Az eskü így hangzott:

Én N. N. zsidó avagy ha valami más néven neveztetem, úgy hát azon név alatt esküszöm a mindenható Istenre, aki eget és földet és engem is teremtett, hogy én úgy amint itt kezemben tartom az igaz *Kalobent* (?), *széfer thórád*, szóval Moyses érvényben lévő írott teljes törvényét illet-kesnek ismerem az ő császári és királyi Felsége ál-tal törvényesen kirendelt hatóságot arra, hogy neki mindazon dolgokban, melyek nem ellenkeznek a

szent Thórával avagy Isten törvényével, mely alatt t. i. a hatalom fölött ezt az esküt kiveszi, köteles készséggel engedelmeskedjem és parancsát teljesítem. Esküszöm tehát a teremő Istenre, hogy a kérdőpontokra igazán és hiven felelek, egyúttal mindazt elmondom, amit a dologban tudok, s semmiféle kétértelmű szavakat nem használok. A legkisebbet sem kedvezőből, sem ellenszenvből, sem barátságból, sem ellenséges érzületből, sem félelemből, sem megvesztegetésből sem bolmi más okból el nem hallgatom, hanem igazán bevallom úgy, ahogy Isten imádom és magamat azon hatszáz és azon tízparancsolathoz tartom, melyek a kezembe levő szent Thórában meg vannak írva. Ha azonban hamisan esküdnek és alapos igazságot nem mondanék, akkor takarjon be engem az atok, mint ahogy betakar a ruha és az őv s szálljon belém mint a víz és ömöljön el rajtam, mint az clay csontjaimon. Bűnné változzék imádságom. Átkozott legyen az égből és a földön. Testemnek-lelkemnek része se legyen az ígéretekben, melyeket Isten ígért, sem az *Olem habóban*, vagyis az örök életben. Átkozott legyen a kijárásom, sőt és egészen sikos az utam. Éljek éhségben és szomjúságban, szükségben és börtölésben, tőrjek erőszakot és jogtalanságot — és senki rajtam ne segíhessen. Verjen meg az isten tébolylyal és vaksággal. Romoljanak meg szemeim, sötétüljön el a szívem. *Elohim* bocsásson rám daganatokat és lázakat. Tűzvész pusztítson el és jegeső. Üssön ki rajtam a sárgaság, a nedves himlő, a zöld és száraz var lábam talpától térdemig, lábszáramtól fejem tetejéig, hogy soha meg ne gyógyulhassak. Éjjel-nappal szomorú legyen a kedélyem, íjedség és rémlátás kínozzák szívemet és romlás kövesse kezem minden művét. Dobasson ki a gonoszokhoz Izráel minden nemzetsége közül. Kevesbedjenek meg napjaim és tünjek el a teremtet világból és borzalmak közt jöjjön el a végem. Testem ott heverjen éktül az ég madarainak és a föld állatainak és senki azokat onnan el ne kergetse. Emlékem pedig vesszen el a föld szinéről. Amen!

— Akadémikusok mint szenátorjelöltek. A nacionalisták, akik a francia kamarában alig vannak huszan, a nemskára megkezdő szenátorválasztásokat akarják a hatalmuk megnagyobbodására felhasználni. Majd minden kerületben állítanak fel jelöltet a szenatori méltóságra és a párt vezető emberei, akik eddig a törvényhozásban való részvételtől távolították magukat, szintén jelöltetik magukat. Így Jules Lemaitre, François Coppée és Paul Bourget nyíltan hirdetik, hogy kandidálni fognak. A szenátustalan alakítandó nacionalista párt vezére Mercier tábornok lenne, aki tudvalevőleg szintén pályázik a szenátorságra.

— A hidalgó kalandja. Don Lope del Murcia, a gesztenyeerdős Hispánia legdelibb Don Juanjai közül való, aki ugyancsak megadta az árát a kalandvágánynak. Az élvővár spanyol megunta a Carmenek és Mercedesek tüzes pillantásait és ölel karjait s szórakozásainak színhelyét áttette a napokban Párisba. Itt az első nap, amint éhes szemeit a rue Rivoli grisetjein legetette, egyszerre csak úgy éri, mintha az égből pottyant volna a karjába valami. Feleszmél, látja, hogy egy telivér párisi asszonyka az édes teher, aki az ijedségtől még most is remegve mutat az aszfaltra, ahol egy narancshéjban megcsuszott. A spanyol vigasztalni kezdi az asszonykát, azonnal felébred benne a Don Juan, teszi a szépet és udvariasan felajánlja kisérétét. Az asszonyka szabadkózik. Végre, seules — egy cabrioletben. A kocsiiban a csókoknak se vége, se hossza. Aztán megegyeznek, hogy mint férj és feleség egy hotelbe szállnak...

A hidalgó csak ennyire emlékezett, midőn másnap pokoli sötétségben találja magát... Keresgél gyújtó után... Idegen szoba... A feje máz-sányi nehéz. Cseng. Bejő a szobapincér és követeli a szoba árát: 5 frankot. Tarcája után nyul, a benne

levő 5000 franknak nyoma sincs. Lárma. Izgatot kiabálás. S ekkor odaszól a garçon: „Ismerjük már mi az ilyest. Elitta utolsó sousig a pénzt, s a szegény felesége holtrészegen hozta tegnap ide, hogy kialudja a mámorát...” A spanyol dühöng és tehetetlen. Valószínűleg visszavagyódik a Carmonek és Mercedesek karjaiba.

— Guttenberg legelső könyve. A *British-Museum* a napokban egy rendkívül érdekes könyvet szerzett meg: a legelső könyvet, amely *Guttenberg* nyomdájából kikerült. A *British-Museum* az érdekes régiséget egy egyszerű kovácstól vette. A kovácsmester egy antikváriumban vette a könyvet 2 pennyért. Háziura egyszer megpillantotta asztalán a könyvet és látván, hogy az 1450-ből való, bejelentette a dolgot a *British-Museum* titkárnak. A titkár magához kérte a kovácsot könyvével és miután látta, hogy az Guttenberg-nyomatvány, 60 font sterlinget ajánlott fel érte. A kovács a meglepetéstől eleinte nem tudott szóhoz jutni, amit a titkár arra magyarázott, hogy kevesli az összeget. Rögtön 100 fontot ajánlott meg érte. A kovács persze örömmel adta oda 2 penny könyvét ezért az összegért. A könyv különben elég jó állapotban van.

— Bacillusok a szentelt vízben. Ehhez a régi kérdéshez új adatokat szolgáltatott egy olasz tudós. Vizsgálat alá vette a különböző templomok medencéiben levő szentelt vizet, s úgy találta, hogy tele vannak a legveszedelmesebb bacillusokkal. Többek közt a tüdővész bacillusa is megtalálták az egyikben. Most egy olasz orvosi lapban azt tanácsolja, hogy a szentelt víz közé keverjenek egy *pro nullis* szublimátoldatot. Így akarja a szenteltvízből kiűzni a modern kor legveszedelmesebb ördögeit, a bacillusokat.

GŐZEKÉKET, GÖZHENGEREKET

GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden czélszerű nagyságban és a legutányosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a „*vasutállomással szemben.*”

Benczykyné

Rajza Lenke

válogatott regényei

Benczykyné. Saját kezébe ...	50
Benczykyné. Ó az Regény ...	1
Benczykyné. A hegyesség tündére ...	1
Benczykyné. Rang és pénz ...	1
Benczykyné. A vér ...	50
Benczykyné. Közvélemény ...	1
Megrendelhető a	

Budapesti Napló, kiadóhivatalában,

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER ROZA** névre. Csakis ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállító. Bécs, I., Graben 14. Által írtatott és használt szépségcsodák által sikerült.

Törvényesen védve.

Poudre ravissante es. kir. kir. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás románca alatt a bőrkütyök, anyajegyek és himlőhelek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépségcsodák által kitágított líkacsokat összehúzza és az arcnak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégegy 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdőségét, erősíti és a legkínzóbb, biztos hatású toillet-víz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr. az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőten, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokfoltó** darabonként 1 frt 50 kr. és a „**Savon-Ravissante**” kiváló szépségcsodáiban hölgyek és urak részére, darabonként 80 kr. — **Schaffer** Roza asszony **viszavarázsolja** az ő „**KINOIR**”-jával minden megöszült hajnak ifjúkori szinét, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a borsosyzerű feketét. A „**KINOIR**” egyszerű használatra elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tisztára fehérré marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem csodálatos hatásért teljes kezeséget vállalok. Számtalan elismerő és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkreio miatt nem közölhetők. Központi raktár: **ROSA SCHAFFER**, Bécs, I., Kohlmarkt 6. szám.

HIRDETMÉNY.

Ezzenel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsiiban és az állomás helyiségekben elhagyott tárgyak u. n. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az albít felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett el fognak adatni!

Miskolc állomás f. é. dec. hó 14-én d. e. 9 órak.

Kolozsvár p. u. 22-én . . . 9

Bpest ny. p. u. 28-án d. u. 3

Budapest, 1899. december havában.

Az igazgatóság.

Eppen most jelent meg

A magyar színművészet

Szerkesztette: **B. Virágh Géza.**

Előszóval ellátta:

Rákosi Jenő.

Gyönyörű díszmű 250 képpel.

A legjelesebb írók cikkeivel és az összes színészek és színésznők önéletrajzával.

A karácsonyi könyvpiac legremekesebb és legérdekesebb újdonsága.

Ára díszes vászonkötésben 5 frt.

Megrendelhető: a szerkesztőnél, az „Ország-Világ” szerkesztőségében, Budapest, V., Hold-u. 7., továbbá a Budapesti Napló kiadóhivatalában, és valamennyi budapesti könyvkereskedésben.

Karácsonyi ajándéknak ajánlja

BRACHFELD F.

Budapest, V., Dorottya-utca 7.

saját gyártmányú férfi fehérneműt!

1 doboz 6 pár **Hungaria** 4 gombos női előrangú keztyű 9 frt

(A székelyfővárosi állami keztyű varrte'op gyártmánya.)

1 doboz 6 pár francia 4 gombos női keztyű 12 frt

1 Ujdonság! 1 tuc. Cot-batizst férfi zsebkendő 5 frt

1 Ujdonság! 1 tuc. Plastron, Alexanderjakkendő 2.50

1 „Nouveauté!” 1 uc. „somaine heureuse” női zsebkendő dobozzal 15 frt.

1 Különlegességek! Női színházi és bál belépőkendők! Secessió! Pamflagnárnak Secessió.

Utolsó divatu férfi és női harisnyák, illatszerek, kocsis takarók, esernyők, botok stb.

Pénzkölcsön

sorsjegyekre értékpapirokra majdnem a teljes árfolyamig.

Zátogban levő sorsjegyek általam kiváltanak és azokra nagyobb és olcsóbb előleget adok, vagy átveszem a sorsjegyeket a mai napi áron — mint a hírlapokban jegyezve annak — és a tulajdonos ugyanazon sorsjegyeket visszaveheti főlem apró részletfizetés mellett.

Ifj. SCHÖN ARMIN bankháza

(Alapítottat 1854-ben.)

BUDAPEST, Erzsébet-körút 48. sz. a.

(A Royal nagyszállodával szemben.)

Vidéki megbízásokra különös gond fordítottatik.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
Bohéme.

Opera négy felv. Szövegét (Murger nyomán) írta és zenéjét szerzette Leoncavallo Ruggiero.

Személyek:
Marcel Larizza Colline Várady
Rudolf Beck Musette Abrányiné
Schauarnard Takáts Mimi Kaczér M.

Kezdeté 7 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
u. u. 21/2 óraker berleten kívül, mérsékelt helyárakkal.
A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:
Antonia Radványi Diomed Raskó
Iris Blaha S. Silviusz Szardahelyi
Pomponius Solymsi Manlius Ujvári
Heliódorus Kovács Zoltán Endrei
Aspasia Bárdy Curius Delli
Archias Kenodich Melanopis Izsóné

Este:

Blaha Luiza asszony mint vendég.

Kuruc furfang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutalmazott népszínmű 3 felv. dalokkal és táncokkal.
Rákóczi korából. Írta ifj. Bokor J.

Személyek:

Becsköny Krescsányi S. Tetyény Szirmai
Ilona Z. Bárdi G. Bedő Vidor
Högözy Németh Zoltán Blaha L.
Tamás Telligi Katica Gazsi M.

Kezdeté 7/2 óraker.

URÁHIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Vasárnap, december 17-én.
1/3-óraker:

Transvaal.

Írta: György Aladár.
Ezt megelőzői

Magyarország földrajzának vázlata.

Írta Cholnoki Jenőgy. adj. (3 rész 108 kép).

1/2-óraker és 1/3-óraker:

Transvaal.

Írta György Aladár.
Ezt követi:

Küzdelen az északi pólusért.

3 felvonásban, 15 jelenetben és 37 képben. Átdolgozta Cholnoki J. egy. adj.

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat

Téli Kiállítása

a városligeti új műcsarnokban

1899. december 15-től 1900. február 1-ig, nyitva reggel 9-től d. u. 4-ig.

Csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny villamos világítás mellett.

Buffet... Belépődíj egy korona; vasárnap d. u. 1 órától 20 kr.

Cselédek

biztosítását betegség
esetére csak
1 frt 50 kr.
évi díjért
elvállalja — bármely
naptól kezdődőleg — és minden mellékdíj nélkül a „Zion”
jótékonsági egyesület, VII. ker., Erzsébet-körút 26. szám.
Ezenkívül a „Zion”-egylet azt az előnyt is nyújtja,
hogy a cselédváltozásokat nála bejelenteni
nem kell.

(TELEFON: „ZION”-EGYLET).

Nincs egészségesebb, tisztább, jobb, olcsóbb
savanyúvíz
mint a

Kristaly
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGY-FORRÁS

Telefon 43-90 Az üvegért betét 10 kr.
Telefon 43-90 Az üvegért betét 4 kr.

VIDÉKRE CSOMAGOLÁS ÖNKÖLTSÉGEN SZÁMITTATIK.
SZT. LUKÁCSFÜRDŐ KUTYÁLLAJAT R-T-BUDAPEST

Keleti kávéház

Csömöri-ut 14. szám
Villamos megállóhely.
Ma és minden este
hangverseny

Dankó Gábor és kitűnő zenekara

TÖRÖK PISTA

hírneves cimbalom
művész által.

PETÁNOVITS Metropole-szállója.

Ma KISS BÉLA híres debreceni zenekara játszik. Színház után teljesen este KISS BÉLA híres vacsora. Az újonnan berendezett gyönyörű teli kertes konyhával, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehértérterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

„Páris” szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 frttől felj. Fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és söresarnok, Bachusz-pince, látványosság.

„Union-Szálloda”

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározótér 450 mtr. — Olvasótér.

Elite-szálló Budapest,

VII., Király-utca 39.

Az újkor igényeinek megfelelően elegánsan berendezve. Mérsékelt szobákkal, villamos világítás, fürdő a házban. Telefon.

Stefánia-szálloda

VII. ker., Murányi-utca 58. szám.

Kényelmes tiszta szobák 50 krtól feljebb. Villamos megálló Damjanics és Murányi-utca felől. Telefon.

Ehm János éttermei a Nemzeti Színház épületében

Ma és mindennap **Dombi Rudi** Balassa-Gyarmati hírneves zenekara hangversenyez. (azelőtt Szikszay Ferenc). Színház után friss étlap.

Dobránsszky-féle étterem és söresarnokában

Budapest, Teréz-körút 4. Kennitler-utca sarkán. Naponként friss reggeli és pedig **Torockó hus, Hortobágyi gulyás, Emenhalti sajt 5, 7 és 9 krért.** Kitűnő aradhegyaljai borok, gazdag étlap. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás. DREHER-féle sörök.

Putzer György

újonnan átalakított pinceéttermében Deák-ter. ma és mindennap **ILLES GÉZA** jó hírnevű **nemzeti cigány zenekara** hangversenyez. — Borai kizárólag esküis **Putzer Antal** pécsi és baranyai bortermelőtől valók.

BODEGA-PINCE

Az újonnan lényesen berendezett Nagymező-utca 20. (Somossy mulatóval szemben) éjjel 3 óráig van nyitva! éjjel 3 óráig van nyitva!

Szőnyeg-kiállítás.

Szőnyegek
15 kr. méterenkint és följebb.
BUTORSZÖVETEK
39 kr. méterenkint és följebb.
SZÖVÖTT FÜGGÖNYÖK
96 kr. 2 szárny egy ablakra és följebb.
Csipke függönyök
10 kr. méterenkint és följebb.
GYAPJU-POKRÓC
1 frt 60 kr. és följebb.
UTAZÓ TIGRIS-TAKARÓ
3 frt 90 kr. és följebb.
Valódi kínai kecske-szőrme
3 frt 20 kr. teljes nagyságban.
Legnagyobb választék csipke és himzett
kézimunkákban és párnákban
és minden e szakmába vágó cikkekben.
Joannovits Döme
IV., Váci-utca 2. (Városház-tér sarok.)
Alapítatott 1820. évben.
Valódi perzsa- és szírna-szőnyegek.

A legszebb és legmeglepőbb zenélő ajándéktárgyak karácsonyra Sternberg Armin és Testv. cs. és kir. udvari hangszergyárosok karácsonyi kiállításában Kerepesi-ut 36. Ariston, Intona, Ariosa stb. családi hangszerek a legújantyanosabban kaphatók. Zenélő albumok gyönyörű kivitelben 7 frttől feljebb. Zenélő dísz- és phantasiai tárgyak, valamint dohány-, író- és varrókészletnek zenélő a egdusabb választékban.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).
Albrecht Ferenc, igazgató.
Ma két előadás
Délutáni előadás kezdete 4 óraker
mérsékelt helyárak
kiszívánatra

Glöckner

Pepi k. a.

még egyszeri vendéglátéka.
Előadásra kerül:

Hohe Gäste

komikus bohózat
Dorottya... Glöckner Pepi m. v.
Chansons-Revue
előadja:

Glöckner Pepi k. a.

The three Wortley

legszenzációsabb attrakció első fel-
lépte.

Esko,

híres kigyó utánzó.

Esti előadás pontban 8 óraker

A „télikert kávéházban” délutáni 3 órától kezdve Munczy Lajos zenekara hangversenyez.

Jegyek előreváltási díj nélkül válthatók a nappali pénztárnál és Weiss A. nagy szivartörszde IV., Károly-körút 26. sz. A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárosok által készítették.

FOLIES CAPRICE

Les Risots

a felülmulhatlan francia duettista-pár fellépte.
Továbbá

Eine Pfändung im Dampf-bade

ezt megelőzőik:
Die beiden Sonntagsjäger

„Vigyázz! Törékeny!”

Mora Hedvig

Erkély incognito páholyok.
Kitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

A legkitűnőbb

palacksörök.

Pilseni ösforrás

a pilseni polgári sörfözde világhírű gyártmánya. A legfinomabb, komló- és szénsavtartalom tekintetében megközelíthetlen gyártmány, az étvágyat előmozdítja, így gyomorbetegeknek is ajánlható.

Münchener

Bürgerbräu

a bajor sörök gyöngve, malátadús, az ugynevezett malátasörök keletemlen utóíze nélkül. Izletes, üdítő és gazdag szénsavtartalommal. Kaphatók minden csomagozletben és finomabb kávéházakban. Közvetlen megrendelések 10 palacktól kezdve házhoz szállítva.

Mezey és Társa

a pilseni és müncheni polgári sörfözdek vezérképviselői.

Budapest, IX. Ranolder-u. 4.
Telefon 59-60.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
Délután 2 1/2 óraker mérsekelt helyárrakkal:

Nóra.

Színmű 3 felvonásban. Irta Ibsen Henrik. Fordította Reviczky Gyula.
Este:

Cimzetes feleség.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: François de Curel.
Fordította: Kóbor Tamás.
Kezdeté 7 óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
Délután 3 óraker, mérsekelt helyárrakkal mellett

Osztrigás Mici.

Bohózát 3 felv. Irta: Feydeau. Fordította: Béli Izor.
Személyek:

Petypon	Balassa	Corignon	Tapolczai
Gabrielle	Nikó L.	Montigicourt	Gyöngyi
Tábornok	Szathmáry	Marouillet	Bárdi
Olemtine	Almás L.	Viretténé	Makróczyné
Osztr. Mici	Delli E.	Báróné	Bálint R.

Este:

Viszontlátás.

Az „Arany Kakas“ folytatása.

Bohózát 5 felv. Irta: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította: Fái J. Béla.
Személyek:

Dachsmeyer	Szathmáry	Julius	Haraszthy
Dr. Gyárfás	Góth	Sugár	Fenyvessy
Erzsi	Kalmár	Győző	Győző
Rózsa Gabi	Lánczy	Emma	Fécsi P.
Rózsa Klára	Nkó	Tornyai	Bárdi
Fürge Antal	Hegedűs	Horváth	Gál

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Mindenkinek nélkülöshtelen

Alarm zseb-keltőóránk.

Ezt az órát kitűnő pontossági művéért a genfi kiállításon az arany-éremmel tüntették ki és mint legfinomabb fényűzési óra, valamint legmegbízhatóbb szolgálati óra egyaránt kitűnő, tehát oly egységnek, a kik a pap bizonyos szakában fel akarják magukat kelteni, utazóknak, turistáknak, vadászoknak, stb. de oly nagyon elfoglalt egységnek, a kik napközben valamely teendőjükre emlékeztetni akarják magukat, éppenséggel nélkülöshtelen. „Alarm“ szabad. zseb-keltőóránk a különösen ebben az ágazatban világhírű svájci ipar legjobb gyártmányaihoz tartozik és homli olcsó bárpörtekekével össze nem tévesztendő. Sok száz elismerő levéllel és utánrendeléssel rendelkezik, a melyeket sorjában majd közléstünk.

Az elárúsítás közvetlenül magánosok részére is történik három évi irásos jótállással bér- és vámentesen a házba szállítva valódi gyári áron, tehát olcsóbban, mint a kereskedésbe bocsátott kevésbé értékes áru. Tessék a vásárlásnál „Alarm“ gyári legyűnkre figyelni.

„Alarm“ szabad. zseb-keltőóránk az őszeg előzetes be-
kűldése vagy utánvétel mellett szállítjuk:

- a) legfinomabb nikkeltokba valódi arany felhúzó koronával darabját ... 20 frt.
- b) oxidált acéltokban, valódi arany üvegkoronával, egy üveg hengerelel és felhúzó koronával, roppant elegáns, tehát nagyon alkalmas darabja ... 24 frt.
- c) legfinomabb tömör ezüst tokban darabja ... 30 frt.

T. e. Neiken-Pam órágyárnak Zürich.
A megrendelt „Alarm“ szabad. zseb-keltőórát (nikkel tokban) annak idején hány megkapiam és legteljesebb megelégedésemet fejezem ki önének érte stb.
Bausnern Guidó főispán.
Neiken-Pam urak Zürich.
Az óra, melyet december 10-én megküldött, megérkezett és nekem, valamint barátomnak is nagyon tetszett. Kérem, küldjön még postafutóval négy darabot, küldök postautalványon 200 frankot stb.
Konstantinápoly, 1899. január 17.
Falc pasa, a szultán 5 felsege főhadsegede és főállományestere.

Óvás! A más oldalról ajánlott „Unicum“ zseb-keltőóra a művet és kiállítást illetőleg a mi Alarm-óránkkal össze nem hasonlítható; kívánatra ezeket az órákat 5 forinttal darabját szegezük be, hogy az órákban megkülönböztethető órák páncélos vagy dupla láncos oly bízhatóan olcsó áron

Arany-plaque-remontoir-órát

dupla köpenyeggel (ugró fedéllel) becsatunk áruba. — Ezt az órát gyárunk reklámja gyámrant önköltségi áron áruljuk és ez szinte alkalmi vétel mindenkinek, a kik egy mióta aranyból való és a valódi aranyból készült és a szemből is le lehet megkülönböztethető órák páncélos vagy dupla láncos oly bízhatóan olcsó áron

10 frtért díj és vámentes megküldéssel együtt vásárolni akarnak.

Épp ilyen hölgyóra láncsal 11 frt 50.

Az órák művel kitűnőek és kezességünk a nálunk vásárolt órák bármelyikét három évi pontos járát. Az óráknak erős tokjai, valamint a láncok a legújabb módszer ritka a legfinomabb valódi aranyval vannak lemezelve, úgy hogy szívesen viselhetik el aranyzsinórt, amiert kezességük vállalunk.
Eszel az ajánlatunkkal csak azt akarjuk bebizonyítani, hogy a m. t. község nálunk olcsó pénzen nem holmi rongyportékat, hanem tisztességes, tartós árut kap és a mi cégünknek elismeréséért, valódi jó hírneve köszönhető a beérkezett megrendelések legelsőidőben elintézésére.
Nem tessék sajnál költésünknél visszavetnünk és a pénz visszajuttatjuk. Szállítás az őszeg előzetes be-
kűldése vagy utánvétel mellett.
Neiken-Pam órágyár, Zürich.
Szájca a levélpartó 10 kr., levelező-lap 5 kr.

Kedvező karácsonyi vásárlási

alkalmat nyújtok t. vevőimnek és a n. é. közönségnek, a mikor leltározás előtt

szolid, kitűnő minőségű áruimat: férfi-, női- és gyermek fehérneműk, vásznak, asztal- és kávé terítékek, törülközők, zsebkendők, harisnyák, alsóingek, alsónadrágok, Jäger tanár gyapjúruhái, flaneltakarók, divatbarhent, gallérok, kezek, nyak-kendők stb-ől álló nagy készletemet

előnyös, olcsó áron árusítom.

Sigmund József

Budapest, alapítva 1864.
Most IV., Városház-tér 10., a városi győgytár mellett.

Ócska fémek

bevásárlását és eladását eszközi a legjutányosabb napi árák mellett
DEUTSCH IGNAC
Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

Herceg Metternich-réle könygszwarti Richard-forrás.

A világ legkitűnőbb asztali vize!
Feltűnő győgyhatású ómésztési zavaroknál, ugyszintén a légső és húgyhólyag idült burutos bántalmánál.
Magyarországi főraktár és iroda:
Budapest, VIII., József-körút 9. sz.

CIMBALMOK.

Legjobb acél- és réz-kezeikkel, 5 évi jótállással, legcsébb hanggal, részletfizetésre is kaphatók. Saját gyártmányú hangszerek, u. m. cimbalnok, hegedűk, harmonikák, fuvolák, okkarkák, békák stb. — Kitűnő magyar harok. Számos kitüntetést és elismerést a jó munkáért. Nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök meg.
Mogyoróssy Gyula nagy. hangszereipar-telepe Budapest, VIII., Kezsepi-tér 21.

„Magyar Kanária“

Harzi kanári madártenyésztő
Vas-utca 15/a, I. em., 22. szám.
(Ezélőtt: Kerepesi-út 6. sz., III. em. 7. szám.)
Ajánlja a nagyérdemű közönség becsese figyelmébe 10 év óta fennálló elismert hírnevű tenyésztőjét, hol nappal és világitás mellett is gyönyörűen fűtyölő saját tenyésztésű és importált harzi kanarik 5 frttól 12-ig kaphatók. Szétküldés vidékre jótállás mellett utánvétel. Árjegyzékien.
Fiók-üzlet: Hunyadi-tér II. szám, ajtó 4.

- Uri Havelock 7 frttól,
- Női Havelock 9 frttól,
- Fiu Havelock 4 frttól,
- Leány Havelock 5 frttól feljebb.

a tirolinál

Justitz Leopold, lodenruha-specialista
BECS, IX., Währingerstrasse 48.
Telefon 7248. sz.

A tanító egylete házának az osztr. turista, a touring-club és számos kerékpár-egylet stb. szállítja.

- LODEN városi 01-tóny 12.-
- LODEN menscskoff 12.-
- LODEN hajlékony 12.-
- LODEN turista-01-tóny 12.-
- LODEN molnár-01-tóny 10.-
- LODEN süttő-01-tóny 12.-
- LODEN erdőkerülő-01-tóny 10.-
- LODEN erdőszőlő-01-tóny 16.-
- LODEN lónok 10.-
- LODEN vihargallér 5.-
- LODEN gamasni 2.50
- LODEN vihar-01-peny 5.-
- LODEN kerékpáros 5.-
- LODEN galér 5.-
- LODEN drés sapkával minden 10.-
- LODEN iskolai-01-tóny 8.50
- LODEN iskola-köpeny 4.-
- LODEN fu-01-tóny 5.-
- LODEN fu-felsőkabát 5.-
- LODEN ur 01-tóny 12.-
- LODEN mell ny 8.-
- LODEN vadászati 15.-
- LODEN hogyi kabát 7.50
- LODEN vadászka-01-tóny 9.-
- LODEN köpeny 12.-
- LODEN fodakabát 5.-
- LODEN nadrág 4.50
- LODEN rövid 10.-
- LODEN felöltő 10.-
- LODEN zsekkabát 7.-

valamint minden elgondolható ruhadarabot mindenféle fajta (oldenből) a lehető legolcsóbb nagyban árák mellett; minden feltüntetett cikk jobb minőségben is és minden árvalózatban készíthető tartatik. — Mintaképes árjegyzéket ingyen és bérmentve. — Vidéki megrendelések a legjobban elintéztetnek. Nemtetsző akadálytalan kísérletet vagy a teljes öszeg visszautadjuk.

Justitz Leopold, lodenruha-specialista, Bécs, IX., Währingerstr. 48
Hivatalnok nadrág, szürke, tricót ... 5.50
Hivatalnok zubbony almalzöld ... 7.-
Tornanadrág, drap, tricót ... 5.50
Doubé-hajókat ... 7.-

21. Mit 21. vegyünk

karácsonyi és ujévi ajándékba
Löwy P. utodánál (Goldstein Berta) órák és ékszerkeskedő Budapest, Muzem-körút 21. szám.
Schweizi nikel remontoir óra 2.50.
Dupla tula 5 frttól feljebb, 12 karat gyűrűk és függők 2 frttól feljebb, 14 kar. női aranyóra láncsal 12.50.
valamint minden e szakmába vágó áruk jutányos árában 3 évi jótállás mellett. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zongoragyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében, Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsértetnek és hangolások, valamint javítások lelkiismeretesen eszközöltenek. Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

Osztrák-magyar Acetylén-Társaság

mint szövetséget
Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Bécs I., Wipplingerstr. 22. és I., Tiefer Graben 26—28.

Acetylénvilágítási telepeket létesít szállodák, vendéglők, kávéházak, villák, községek, városok stb. részére. Gázfejlesztő készülékeink az eddigieket mind föltűlmutat és a gáz teljesen megtisztítják, úgy hogy az égésnél füst, ártalmas gőzök és bűz nem keletkeznek. Robbanás teljesen ki van zárva. Képviselek minden helységben kereszetenek.

Karácsonyi kiállítás!

Nagy választék mindennemű festett, acél- és oajszinnyomatú szentekpek, imakönyvek, szobrok, zászlók, kegytartók, ifjúsági iratok, képeskönyvek, díszművek, zászlók és egyházzserekről stb. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
BUDAPEST, SZÜTS ÉS TÁRSANÁL IV., Ujvilág-u. 2.
Kossuth Lajos-utca sarok házában.

GRAMOPHON

A legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék!
A legtekéletesebb beszélgép!
(„Gramophon“) 60 frt.
A legújabb csuda!
Gép, amely beszél, énekel, nevet! Gép, amely nemcsak az emberi hangokat utánozza a leghivebben, de egyes hangszerek, sőt egész zenedarabok előadását a legfinomabb hangnyalvatokban adja vissza. Aki ily gépet vesz, bármikor hallgathatja a nemzet csalogányát: Blaha Lujzát, a m. kir. opera, a népszínház, a többi hazai s külföld művészeit és művésznőit, a m. k. honvéd zenekart, a leginresebb cigányzenekarokat, különböző szólókat, duetteket és dalárdákat stb., mindezt oly hangosan s tisztán, mintha csak az illetők előtte énekelnének és játszanának. A gép kezelése egyszerű, azt bármely gyermek kezelheti. Tartós és szilárd szerkezetű. Villanyerő használatá nélkül. Egyszerre százan és ezren hallgathatják és oly erős hang, hogy a szabadban kilométerekre elhallatszik. Fényképezési gépek a legújabb kiállításban, valamint az őszeg kellékek a legjutányosabban Schönwald Imre ékszergyáronál Pécsen, (Király-utca) kaphatók.

Csokoládé. Kunz testvérek

Senki se mulassza el a Chocolate Imperial, Thé Imperialt, Trappistint (likör), a trappista pátérek e föltűlmutatlan finomság készítményeit megismerni.
Kapható: Bálvány-utca 2. sz. és a kereskedésekben.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
Délután 2 1/2 órákor, mérsékelt helyárrakkal:

Szulamit.

Zsidó daljáték 4 felvonásban. Kövessy Albert átdolgozásából írta: Beöthy László és Makai Emil, zenéjét szerzte: Davidsohn Emánuel.

Személyek:

Monaóh Szilágyi Szulamit Szegeő V.
Aron Sarlai Abigail Ledófsky
Absolon Rédey Cingitang Rózsahegy

Este:

Az asszonyregem.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Reiner Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsy Rózsahegy Boriska Fenyvessi
Északy Margó Annuska Hében
Mariska Gombaszögi Mandl Manó Sziklai
Juliska Horváth Rézi Láng Etel

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi december hó 17-én.
Zárva.

Gróf Nádasdy Ferenc

ménegyoroki palackozott

kitűnő borainak
budapesti főraktára

VIII. ker., Üllői-ut 20. szám alatt létezik.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzен. Képes mértékveteli utasítás bérmentve. Még nem felelt a pénz visszazadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállítónál, Budapest IV. Váci-utca 23. Használt ruhák újra becséreltetnek és a legmagasabb árban beszámíttatnak.

Magyar kard- és francia vitor-vivás

Bocsvölgyi Víz Károly, Lónyay-utca 7. sz. alatti legnagyobb kényelemmel benedezett földszinti vivótermében az oktatás szeptember 1-től kezdetét vette.

Vívóleckék és szabad-mérkőzésekre való előkészítő órák a nap bármely szakában adtnak. A díjak egyetemi polgárok és társas csoportok részére mérsékelték.

A Kőbányai Királysörfőző

Góliát Maláta-Kávéja

a legtlálalóbb. Ugyanazon malátából készül, amelyből a hirnves Góliát Malátasör,

melyet Dr. Korányi és Dr. Kétyl budapesti, és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai dícsérnek és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Maláta-Kávé

minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁC és FIAI

budapesti nagykereskedő cég vezérképviselőnél.

A Góliát Malátasör

megrendelhető: a Kőbányai Királysörfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapest, VII., Kertész-utca 30.

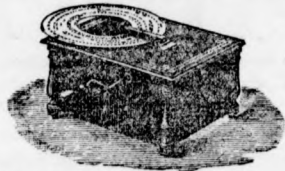

Karácsonyi ajándéknak

legcélszerűbb egy

INTONA

családi hangszer.

E közkedvelt hangszeren el lehet játszani a legszebb és legújabb magyar vagy bármiféle más tetszés szerinti nótát, korlátlan számban, minden zeneismeret nélkül.

Ára 10 frt. Nagyobb alaku 12 frt.
A kóták darabja (érből) 30 krajcár.

Sternberg Ármin és Testvére

csász. és kir. udvari hangszergyárosok.

Általános hangszergyárosok és

karácsonyi kiállítás

Kerepesi-ut 36. szám.

Zongoratermek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sarkán) **Zenepalota.** Számos képpel illusztrált árjegyzék (minden cikkről külön) **ingyen kapható,** csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívánatlik árjegyzék.

Szép

karácsonyi

ajándékok

Palais Royal-ban

kaphatók

Budapest, Koronaherceg-utca 8. sz.

A Richter-féle

Horgony-Kőépítőszekrény

a gyermekek kedven játéká és a legjobb, a mit nekik játék- és foglalkoztató-szerűt ajándékozhatunk.

A Richter-féle Horgony-Kőépítő-szekrények mindenkor kiegészítőszekrények által természetben nagyobbíthatók és azért kétszeresen értékesek. A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények 0.75, 1 1/2, 3, 3 1/2, 4 1/2, 6-10 kor. és azon fölülli áron a világnak minden finomabb játékszerüzletében kaphatók; hanem a Horgony-gyárjegyre ügyelni kértünk és minden kőépítőszekrény „Horgony” nélkül mint utaztat és nem valódi vissza-utastatandó.

Uj! Richter-féle türeim játékok: Sphinx, Manó, Villámharitó, Haragtörő stb. Ár: 70 fillér darabonként. Valódi csak a „Horgony” gyárjegygyel!

A ki gyermekeket akar megajándékozni, hozassa meg magának azonnal az alantjegyzei cégnek új, gazdagon illusztrált árjegyzékét, melynek bektidése ingyen és bérmentve eszközöltetik.

Richter Horgony-Kőépítőszekrény a híres egyetli valódi gyártmány.

Richter F. Ad. és társa. Első osztr. magy. csász. és kir. szab. kőépítőszekrénygyár. Irda és raktár: I. Operup. 16. Bées (Wien) gyár: XIII. (Bismarck). Rudolfst. Nürnberg, Olten (Sváj), Rotterdam, New-York, 215 Pearl Street.

Mai napság a legérdekesebb tudomány a SPIRITIZMUS,

mely egyben legalkalmasabb családi körök folytonos szórakoztatására, mert a folyton meg-megújuló e téren történő felfedezések mindig fogva tartják az érdeklődők figyelmét.

Magyarországon a következő művek jelentek meg és részben leszállított áron kaphatók:

TÖVÖLGYI TITUSZ: A lélek mint egyén, 1 frt 50 kr. helyett 1 frt. Van-e másvilág? (A szellemek országából), 1 forint 50 kr. helyett 1 frt.

HAVAS ANDOR: Levelek a tulvilágról. Ujdonság!! 50 kr. (Ezen alnév alatt egy hirnves író rejlik).

NÉREI ODON: Tájékoztató a spiritizmus történetéből, elméletéből és kísérletezéséről. Ára 30 kr.

ARNOLD JÁNOS: Hogyan kell a spiritizmalizmussal foglalkozó **családi körköket** megalakítani? Ára 1 frt 20 kr.

Hogyan lett **Dr. Cyriák Bernát** a tudós orvosnász, a legnagyobb szkeptikus spiritualista? Közli B. Mikos János. Ára 60 kr.

Spiritizta, vagy a Szellemek naptára 1900. évre, szerkesztette Tövölgyi Titusz. Ára 1 korona.

Megrendelhető a pénz előleges utalványozása vagy utánvét mellett **Szilágyi Béla** könyvkereskedésében és antiquariumában Budapest, IV., Károly-körut 26. szám.

Könyvjegyzékek és a „Könyvkedvelők Kalauza”, melyből az új kiadás sajtó alatt van, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg.

A spiritualista irodalom legjobb műveiről (1899. december 1-től 1900. január 31-ig érvényes nagy

Karácsonyi ármérséklés

katalógusát ingyen küldi bármely címre

Mutze Oszárd könyvkiadóhivatal, Lipse (Leipzig).

DIADAL PEZSGÖBOR

EBERHARDT ANTAL

Promontori legjobb magyar pezsgőbor gyárából Budafok-Promontor. Vezérképviselő:

SOHR BÉLA Budapest, VII., Dembinsky-utca 44. sz.

DIADAL PEZSGÖBOR

Zálogházi

cédulákat veszek.

Eladok

13 lates ezüst evőkészle- teket, grammja 5 kr., gi- randolokat, gyertyatár- kat, hálalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőkészlező 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőkészleket 138 frttól kezdve, és vá- laszték mindennemű ezüst műtörös tárgyak- ban, arany fűrlőnek kö- löggóval, grammja 85 kr., massív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon- toir órák 6 frt.

Grünberger Ármin

Béla

öröksece Budapest, IV., Városház-ter 9. I. em. 23

Harisbazar. Képes árjegyzéket bér- mentve és ingyen.

Klórmentes

Ártalmatlansáért jótállás!

Egy új, hasonlíthatlanul jó mosószer

gyolcs- és pamutfehérneműhöz

SCHICHT-féle fehérítő-szappan

poralakban.

Előnyök: Legnagyobb kiadóság, könnyű munka, a ruha legnagyobb kímélése, vakító fehér, teljesen szagmentes ruha és olcsó ár.

Kapható minden e szakba vágó kiskereskedésben 5, 10, 20 kros és 1 frtos csomagokban.

Tessék figyelni a védjegyre.

Budapesti képviselő: **DEGELLER KÁROLY** ur, Akadémia-utca 9.

Egy háziasszony sem fogja

megbánni az egyszeri kísérletet.

A legnagyobb és legrizetesebb **KARLSHARTI OSLYÁK** **KÖRKALAPNYI ÉS ESŐSTYÁK** **borlaszövetek, pamille-, álnás és** **ES DESSERT-SZELETKÉK** **ROB. JEDLICZKA,** **BUDAPEST,** **VII., Nefelejcs-utca 13.** **VEZÉRKÉPVISÉJE** **AGYÉNYZÉK** **ingyen és bér- mentve.**

Jó és tartós cimballmok

olcsón, jutányos részlettelés mellett is kaphatók

Deutsch Gábornál

Budapest, V., Erzsébet-ter 7., Bécsi-utca sarkán, I. emelet. **Jezűk bérmentve.**

VASBUTOROK | DIVATÁRUK | ÜVEGÁRUK | GYERMEK-RUHÁK | FA-BUTOROK | KALAPOK | UTAZÓ-CIKKEK | CIPŐK | EZÜST-ÉKSZEREK

Nagy és alkalmi teljes körű berendezések

PORCELLAN-ÁRUK | FÜGGŐ-LAMPÁK | TOLLAS-ÉS-TELEFON-ÉKSZEREK

PÁRISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST, VII. KERÉPESI UT. 38.

A NAGY

KARÁCSONYI VÁSÁRT

JÁTEKÁRUK.

MEGNYITOTTA

JÁTEKÁRUK.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK

a közkedvelt egy és két koronás árusztályáról és az összes árucikkeiről ingyen és bérmentve.

FEJYVEREK | JÁTEK-ÁRUK | INGA-ÓRÁK | DISZMŰ-ÁRUK | ZSEB-ÓRÁK | CHINA-EZÜST | ESERNYŐK | SZÖVETEK | KOSÁR-ÁRUK

a legregibb, legkedveltebb magyar élclap.

Az Űstökös

Megjelenik minden héten temérdek képpel. Tartalma: Szatírák, humoreszkek, krónikás adomák. Műjós kalandok, politikai karrikaturák, illusztrált adomák, tréfás versek stb. Előfizetési ára negyedévre 2 frt. Kiadói hivatal: V., Kálmán-utca 2. sz., „Pallas”-nyomda.
A „BUDAPESTI NAPLÓ” magán-előfizetői (tebát ide nem érte a kaszinókat, olvasó köröket s hasonló egyleteket, valamint a kávéházakat és vendéglőket) az „ŰSTÖKÖST” kedvezményes áron rendelhetik meg, u. m. negyedévre 1 frt 50 kr., félévre 3 frt, egész évre 6 frton.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember !!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéltollal és tollszár gyáranak kitűnő gyártmánya!

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatatlanok és jóságuknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtós, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	16
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett	8	1 hálószoba, matt diófa	125
1 mosdó, 2 ajtós, diófa, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	170
2 szekrény, 2 ajtós, diófa, matt	38	1 garnitúra crópe- vagy bourette-behuzat	60
2 ágy, magas, diófa, matt	38	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjjeli szekrény, diófa, márvánnyal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	95
1 kredenc, 4 ajt. fiókos, faragott, feh. márv.	46	1 szalonasztal	10
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 consol márvánnyal és tükör	26
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébetter és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Utolsó hónap.
Nagy Targy-
SORSJÁTÉK

a budapesti poliklinikai egyesület (kórház) javára.
Főnyeremény

~~1000~~ 100,000 korona értékű tárgy ~~1000~~

5 nyeremény á 20.000 korona értékű tárgy stb.
a melyek kívánatra 20% levonással készpénzben is kifizettetnek.
Kétségkívül a legelősebb és legcélszerűbb

karácsonyi ajándék

nyerhető egy sorsjeggyel

~~1000000~~ 1 koronáért. ~~1000000~~

Minden sorsjegy mind a hat húzáson utánfizetés nélkül játszik s így egyetlen egy sorsjeggyel 6 főnyereményt is meg lehet űni.

Első húzás visszavonhatatlanul már 1900. jan. 4-én lesz.

Sorsjegyek kaphatók a nagy

JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉK

kezelőségénél, a Budapesti Poliklinikai Egyesület (kórháza) javára, Budapest, Kossuth Lajos-utca 1., továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalokban, a m. kir. államvasutak személypénztárainál és minden dohánytözsdében.

HEIM-fele Meidinger-kályhák.
A feltaláló Dr. Meidinger tanár úr által kizárólag jogosított
HEIM H., Budapest és Bécs

cs. és kir. udvari szállító.
Legjobb hírnevű cs. és kir. kiz. szab.
KÁLYHÁINK

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

eredeti minőségben csak gyári raktárunkban

BUDAPESTEN, THONÉ-T-udvarban kaphatók.
Ajánljuk továbbá a mi
„**HESTIA**”-szabályozható-, töltő- és ventilációs kályháinkat kettős köpennyel.
FÜSTEMÉSZTŐ KANDALLÓKAT.
Központi légfűtést egész épületek számára.
Szárító-készülétek ipar- és gazdasági celokra.
Prospektusok és árjegyzékek ingyen.

Őszül a haja ??? Ha igen, akkor használja a
Hair Regenerátor
kitűnő szert, mely nem foltja a haját, hanem a haj eredeti színet adja vissza. 4 Üvege 1 forint. 4
Egyedül:
Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárúháza
Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

A világ legjobb fénymáza

A ki lábbelijét szép fényben és tartósan akarja gondozni, vásárolja csak **Fernelendé-fénymáz**át világos lábbelinek csak **Fernelendé természetes bőrkremjét.**

Mindenütt kapható. Cs. k. szab. gyár, alap. 1892. Bécsben. Gyári raktár:

Bécs I. Schulerstrasse 21. szám.
A sok értéktelen utánzat miatt tessék pontosan címre ügyelni
St. Fernelendé.

Karácsonyi
kiállítás

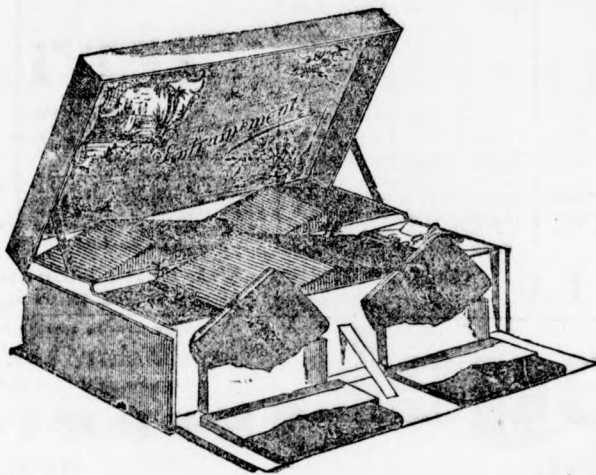
Csász. és kir.

udvari szállító

Karácsonyfa-
diszítések

RIGLER JÓZSEF

Papírműgyár

részvénytársaság

Budapest.

IV., Egyetem-tér 5. sz. sz.

V., Erzsébet-tér 9. sz. sz.

Levélpapír-
különlegességek

Gyár: VI., Rózsa-utca 55. szám.

Kívánatra árjegyzékkel
szolgálunk.

Disznaptárak
és
disztárgyak

Karácsonyi ajándéknak

Legalkalmasabb a könyv, mert nemcsak hogy szórakoztat, hanem tanít, nemesít és szellemi táplálékot nyújt, miért is a karácsony küszöbén felhívjuk a nagyérdemű közönséget az alább felsorolt könyvekre, melyek mind elsőrangú szerzők által íródtak, s így belső tartalmuknál fogva elég garanciát nyújtanak. A külső kiállításra pedig a kiadó társulat anyagi áldozatokat nem kímélt, hogy kiváló díszű és olcsó könyveket hozzon forgalomba.

Az ATHENAEUM irod. és nyomdai r.-társ. kiadásában a következő elsőrangú IFJUSÁGI IRATOK

Forgó bácsi könyvtára.

8—12 éves gyermekek számára.

Eddig 17 kötet jelent meg, melyek egyenként díszes vászonkötésben 1 korona 60 fillér kaphatók:

A 17 kötet a következők:

- I. Nelli és elbeszélések a kandalló mellett. Számos képpel.
- II. A kakuk-óra. Egy lyukas hatos története és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- III. Kis mesekönyv. Grimm-testvérek gyűjteményéből. Válogatott mesék. Számos képpel.
- IV. Apró szindarabok. Számos képpel.
- V. Két karácsonyest és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- VI. Tündérmesék. Számos képpel.
- VII. Aesopus tanulságos meséi. Számos képpel.
- VIII. Bertl és Bertl vagy a hűség és szeretet győzelme. Számos képpel.
- IX. Matyi és Peti vagy az élet egy korallszigeten. Számos képpel.
- X. Az aranyhegy és a kolibri madár. Számos kép.
- XI. Rosszszent Ferke kalandjai vizen és szárazon. Számos képpel.
- XII. Círmos cica naplójából és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- XIII. Regék a görög hajdankorból. Elmeséli: Szidladeni.
- XIV. Ida néni. Kis elbeszélések. Számos képpel.
- XV. A titok. A városi vendég. A piros kendő. Számos képpel.
- XVI. Mit beszélnek a haragok és egyéb elbeszélések. Számos képpel.
- XVII. A két testvér és egyéb elbeszélések. Számos kép.

Eredeti magyar Gyermekek- és Népmesék.

Egybeállította RADÓ VILMOS.
A képeket rajzolta Szemlér Mihály.
Ára képes papírkötésben 3 kor.

Díszes vászonkötésben 4 korona 80 fillér.

jelentek meg:

Derült világ.

Képek és elbeszélések a természetből.

Kiseb gyermekek számára.

Irta Gauss Viktor.

Ára kötve 4 korona.

GYERMEKMESÉK.

Grimm Testvérek után Halász Ignác.

Új kiadás! Ára kötve 3 korona. Új kiadás!

Lázadó hajósnép viszontagságai a csöndes tengeren.

Valódi történet.

Az ifjúság számára írta és rajzolta GYÖRÖK LEO GY.

Számos képpel.

Ára kötve 3 korona.

Gyula bácsi. A mesemondó.

Löschinger Hugó eredeti rajzaival.

Pompás képes mesekönyv.

Ára díszkötésben 6 k.

Hoffmann Ferenc.

A TARKA KÖNYV.

4. javított kiadás, 14 eredeti színes képpel.

Százötven erkölcsi elbeszélés.

Ára vászonkötésben 4 korona 80 fillér.

HOMEROS az ifjúság számára.

ILIAS. Átdolgozta: Havas Adolf.
ODYSSEA. " Görb József.

Preller tizenkét eredeti képével. Ára kötve 3 kor. 60 fl.

HOFFMANN FERENC

közkedveltségű ifjúsági iratai.

1. A tengeren tul. — 2. Vidor Ferkó. — 3. A millió-mos. — 4. A bűnhődés. — A becsület utja. — 8. A milyen az ur, olyan a szolgálja. — 7. A szokás hatalma. — 8. Tisztelet atyádat és anyádat. — 9. A becsületészó. — 10. A helgolandi flu. — 11. A hű szív. — 12. A jó tett is meghozza kamatjait. — 13. A két hű barát. — 14. A magas éjszakon. — 15. A megtért. — 16. A munka jutalma. — 17. A szenvedések iskolája. — 18. A testvérek. — 19. Anyai szeretet. — 20. Az életbiztosítás. — 21. Az igazság napfényre jő. — 22. Az inka kincse. — 23. Egy fedél alatt. — 24. Egy levél a szentírásból. — 25. Hűség és álmok. — 26. Ki mint vet, úgy arat. — 27. Királyfi. — 28. Loango. — 29. Mylord Cat. — 29. Próbák. — 31. Szegény és gazdag. — 33. Ahol legnagyobb a veszély, legközelebb a segítség. — 34. Az árvák. — 35. A látszat csai, az igazság győz.

Ára egy-egy keménykötésbe kötött s négy csinos képpel ellátott kötetnek 1 korona.

STANLEY UTAZÁSAI,

kalandjai és felfedezései Afrikában. Stanley eredeti művei alapján Burdó életrajzi vázlatának felhasználásával.

Irta JANKÓ JÁNOS. Számos képpel és egy térképpel.

Ára kötve 4 korona.

Hetedhét országból.

Mese-gyűjtemény.

Irta Kemenczy Kálmán.

Ára pompás díszkötésben 4 korona 80 fillér.

Tengeren innen, tengeren tul.

Mesekönyv képekkel.

Irta Kemenczy Kálmán. Ára díszkötésben 6 kor.

Minden könyvek megrendelhetők a „Budapesti Napló” kiadóhiv. József-körút 18. és az „Athenaeum” r.-társ. VII., Kerepest-ut 54.

Rendkívüli karácsonyi kedvezmény!

Minden vevő ingyen kap 15 frton felüli bevásárlásnál már egy sorsjegyet, melynek főnyereménye **100.000 korona.**
A sorsjegy utánfizetés nélkül 6 huzásra érvényes.

Innsbrucki cheviott,
sötét alapszínűben különféle csikos kockás és melirozott mintákkal, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 1.35 és 1.50.**

Brocát divat kelme,
tegeth, bordó, barna, zöld, stb. divatszínűben szolid divat mintákkal, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 1.95 és 2.50**

Armura divat kelme,
minden létező alapszínűben legújabb beszövött fekete divat mintákkal, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 2.50 és 3.15.**

Skót divat kelme,
legújabb divat mintákkal minden létező divatszínűben hozzá illő bársony díszszel együtt, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 2.25 és 2.75.**

Angol divat kelme,
legújabb divat mintákkal minden létező alapszínűben, **1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 2.25.**

Kamgarn divat kelme,
legújabb divat mintákkal minden létező alapszínűben, **1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 2.50 és 3 frt.**

Veri divat kelme,
legújabb divat mintákkal, **1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 3.10**

Fekete divat kelmek,
óriási választékban legújabb kisebb és nagyobb divat mintákkal **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 2.75, 3.50 és 4.25, 1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 3.75, 4.25 és 4.75.**

Gabi posztó,
sima alap sötét színekben legelőszérűbb házi ruhákra, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 2.85.**

Ural, melé cheviott,
sima színűben igen célszerű viselet sötét alap, **1 ruha** 7 méter dupla széles **csak 3.65.**

Lady uni,
nehéz minőségű fál posztó sima alap sötét színekben, **1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 3.25 és 3.75.**

Serge cheviott,
tisztá gyapjú kelme, minden létező színekben igen célszerű kelme, **1 ruha** 5 méter 120 cm. széles **csak 4.10 és 5.20.**

Mosó Barchetek,
óriási választékban legújabb szintartó divatos mintákkal, sötét és világos alapszínűben **1 ruha** 7 méter **csak 1.35, 1.50 és 1.95.**

Angol Tourista Flanell,
legjobb minőségben világos alap beszövött csikos vagy kockás mintákkal, **1 ruha** 7 méter 75 cm. széles **csak 1.35, 1.50 és 1.75.**

Pylon flanel,
meglehető vastag minőségben házi ruhákra és pongyolára a legelőszérűbb viselet sötét és világos alap legújabb divat mintákkal **1 ruha** 7 méter **csak 1.95 és 2.75.**

Szövött Barchet,
valódi angol kelmek utanzata legjobb czornagyapot kockás divat mintákkal, **1 ruha** 7 méter **csak 2.50 és 3.25.**

Kávés teríték,
6 személyre virágos mintákkal arosz 6 szalvétával **csak 1.35, finomabb 1.75 és 2.35.**

Ajour kávé teríték,
legjobb virágos divat színekben széles ajour szegélyvel arosz 6 szalvétával **csak 2.75 és 3.50.**

Fehér damaszt teríték,
valódi szeppességi cerna minőség arosz 6 szalvétával **csak 2.45 és 2.95.**

Zsebkendők,
óriási választékban vászon minőségben **12 drb 85, 1.20, 1.75, 2 frt, francia batist** ajour szellel **12 drb 1.95 és 2.40**

Barchet maradékok,
2-4 méteres nagyságban sötét és világos alap különféle színtartós divatmintákkal 1 csomag 20 méter **csak 3.50 finomabb 3.95.**

Mosó flanel maradékok,
2-4 méteres nagyságban csak világos alapszínűben legjobb mintákkal, 1 csomag 20 méter **csak 3.95.**

Himalája flanel maradékok,
2-4 méteres nagyságig, sötét és világos színekben, legjobb divat mintákkal, 1 csomag 20 méter **csak 5.50.**

Karácsonyi ajándék fiatal leányok számára

Zsófia naplója.
Regény, fiatal leányok számára. Irta Szabóné Nogáll Janka. Bájos leírása a pipisike-korból nagy leányvá szerű leány életének, telve csupa érdekes, kedves epizódokkal. Ara album alakban, diszkötésben 3 frt.

Rózsák között.
Elbeszélések fiatal leányok számára. Ara 2 frt 80 kr. Négy elbeszélést tartalmaz ez a kötet. A legjobb, a miket a kitérő író nő fiatal leányoknak írt.

Othton.
Irta Malot Hektor, átdolgozta Tábori Róbertné. Az élet nehéz küzdelmeiben győzedelmeskedő erős akaratnak, tiszta becsületnek valóságos himnusza ez a könyv, melynél szabbat, jobbat és nemesebbet alig adhatnánk az ifjúság kezébe. Ara diszkötésben 3 frt.

Elhagyottan.
A francia akadémia által díjkoszorúzott regény az ifjúság számára. Irta Malot Hektor, Franciából átdolgozta Gausz Viktor. A nagy albuma a könyv ára fényes diszkötésben 3 frt 20 kr.

Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában József-körút 18.

AUER IGNÁC FIA BUDAPEST, VII. ker., Kerepesi-ut 10. szám.
(Nagy karácsonyi árjegyzéket ábrákkal. Vidékre ingyen és bérmentve),

Szőnyegeg, szántó Mór függönyök,

éppúgy ágy- és asztalterítők, pokrócok, szőrmék, flaneltakarók, dívánpárnák stb. =
dus választékban eredeti gyári árakon ajánl
Budapest, Kossuth Lajos-utca 2. sz.
Ferenccel templomával szemben.

BORÁRVERÉSI HIRDETMEY.

A kecskeméti állami „Miklós“ szőlőtelep ez évi termésü borai folyó év december hó 28-án délután 2 órakor a nevezett telepen megtartandó nyilvános szóbeli árverésen eladásra bocsáttanak. Az árverelő kötelesek a megvenni szándékolt borkészlet kikiáltási árának 5%-át az árverelés megkezdése előtt az állami telep igazgatóságához bánatpénzül letenni.

Árverésre kerül:

1. 202 hektoliter fehér asztali bor	16 frt
2. 135 „ zamatos fehér bor	18 „
3. 123 „ vörös bor	20 „

kikiáltási áron.

A borok akként bocsáttatnak árverés alá, hogy a fenti 1., 2. és 3. tételek alatt feltüntetett minden egyes tétel szerinti egész mennyiségre tehető csak ajánlat.

A kikiáltási áron alul teendő ajánlatok egyáltalán nem vétetnek figyelembe s a kikiáltási árt elérő, vagy túlhaladó ajánlatok is csak akkor, ha azok összesége mind a három tétel alatt jelzett teljes bormennyiségre szól, vagyis egy tételre tett ajánlat csak az esetre fogadtatik el, ha a másik kettőre is a kikiáltási árt elérő, vagy azt túlhaladó ajánlat tétel. Az árak hordó nélkül értendők. Az árverésen megvásárolt borok az árverés napjától számítva legkésőbbben 14 nap alatt elszállítandók, előbb azonban a teljes vételár lefizetendő. Az árverés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bánatpénz csatolandó. Az eladandó borok az alant írt igazgatóságnál való egyszerű jelentkezés mellett előzőleg is megzihelhetők. Ugyanonnán bővebb felvilágosítások szerezhetők.

Kecskemét, 1899. évi december hó 14-én.

Az állami „Miklós“ telep igazgatósága.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT!

GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az EGYÉVES ÖNKÉNTESSEGI KÉPESÍTŐ VIZSGÁRA.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.

Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányaikat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló főgimnáziumi tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az új kurzus január 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.

Beiratás naponként délután 4 — 7 óra között.

Karácsonyi ajándékok

a serdültebb ifjúság számára.

UJ! MALOT H. Elhagyottan. A francia akadémia által koszorúzott regény az ifjúság számára. Átdolgozta Gausz Viktor. Az album alakú nagy kötet ára pompás diszkötésben 3 frt 20 kr.

UJ! TUTSÉK ANNA. Rózsák között. Elbeszélések fiatal leányok számára. A nagy kötet ára diszk. 2 frt 80 kr.

TÓTH SÁNDOR dr. Hellas ege alatt. A serdültebb ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszkötésben 2 frt 50 kr.

ROBINSON. De Foe és Campe után írta Sebők Zsigmond. Négy színes és sok színezetlen képpel. Ara 2 frt.

BENEDEK ELEK. Nagypócknál. Egy fiu naplójából. Mühlbeck Károly rajzaival. Ara színes borítékba kötve 2 frt. Díszes egész vászonkötésben 2 frt 40 kr.

BRODY SANDOR. Két magyar Robinson Kalandjai. (Az egri diákok.) Kiss Lajos rajzaival. Igen szép kötésben 2 frt 40 kr.

GAÁL MÓZES. Mindent a hazáért. Történelmi elbeszélés. Sok képpel. Ara diszkötésben 1 frt 60 kr.

JÓKAI MÓR. A rózsák szigete. Sok képpel. Ara diszkötésben 1 frt 60 kr.

JÓKAI MÓR. Ráby Mátyas viszontagságai. A serdültebb ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszkötésben 2 frt 40 kr.

JÓKAI MÓR. Diákok regénye. A serdültebb ifjúság számára. Kiss Lajos rajzaival. Ara egész vászon diszkötésben 3 frt. Egyzerszerű kötésben 2 frt.

MADARASSY LÁSZLÓ. A majomkirály. Két gyermek kalandjai az oroszánok hazájában. Sok képpel, csinos kötésben 1 frt 50 kr.

MALONYÁY DEZSŐ. Nilus országában. Sok képpel. Diszkötésben 1 frt 50 kr.

UJ! MALOT H. Othton. Regény a magyar ifjúság számára. Album-alak. Pompás diszkötésben 3 frt.

ORBOK MÓR. Tréfás számtani feladványok gyűjteménye Ifjak és más korbeliek hasznos szórakoztatására 50 kr.

GÁRDONYI GEZA. A nagypó tréfái. Tréfás mutatóványok adomák. Sok képpel. Ara csinosan bekötve 1 frt.

RÁKOSI JENŐ. A kis Kelemen története. Elbeszélés a magyar ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszk. 1 frt 60 kr.

SIMONYI JENŐ. Az új világ. Kalandosok Amerika művelt és vad vidékein. Körülbelül 80 képpel, igen színesen kötve 2 frt 40 kr.

SZABÓNÉ NOGÁLL JANKA. Biri és egyéb elbeszélések. Fiatal leányok számára. 10 képpel. Ara diszkötésben 2 frt.

SZABÓNÉ NOGÁLL JANKA. A piros hóbitások és egyéb elbeszélések. Fiatal leányok számára. 8 képpel. Ara diszkötésben 2 frt 80 kr.

UJ! SZABÓNÉ NOGÁLL JANKA. Zsófia naplója. Elbeszélés. Regény fiatal leányok számára. Nagyalku pompás kemény kötésben 3 frt.

Szádl. Csuliztan vagy rózsáskert. Fordította dr. Erdődi Béla. 1 frt 50 kr. Diszkötésben 2 frt 50 kr.

TÁBORI ROBERT. Szabadsághősök. Történelmi elbeszélés az ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszkötésben 1 frt 60 kr.

TÁBORI ROBERT. Kong-Kheou vagy a becsületszó. May K. után az ifjúság számára átdolgozva. Sok képpel. Ara diszkötésben 1 frt 60 kr.

TÁBORI ROBERT. A hajdu király. Rodostóban. Rákóczy lelke. Sok képpel. Pompás diszkötésben 3 frt.

TÁBORI ROBERT. Bergencsicia. Regényes elbeszélés az ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszköt. 1 frt 50 kr.

TÁBORI ROBERT. A temesvári királybíró. Regényes elbeszélés az ifjúság számára. Sok képpel. Ara diszkötésben 1 frt 40 kr.

H-alaku acél patkó-sarok

Tetőemen olcsóbbi árak.
Folyton gőz; oszlóképes lehetetlen.
Biztos lépés által a lovat kiméli.

Kaszab és Breuer
Budapest, Külső Váci-út 91.
Patkoló anyagok és csavar-áruk gyára.

Muszáj nevetni azokon az áron, melyekért

GROF DÁNIEL nagy áruházában József-körút 78. Práter-utca sarkán vásárolni lehet

1 női flanel szoknya	79 kr.	Fűzők	57, 67 és 1 frt 08 kr.	1 grátiosa ernyő	95 kr.	1 bélelt trikó nadrág	49 és 57 kr.	1 5 réti gallér	12 kr.
1 " " " " " " " "	89 kr.	Fűző valódi halcsont	1,58 kr.	1 sima uri ing	90 és 1,42 kr.	3 pár téli harisnya kötött	42 kr.	1 pár 5 réti-kézlejt	80 kr.
1 " " " " " " " "	90 kr.	6 szom. színes teríték	1,89, 2,40 kr.	1 redőn uri ing	97 és 1,18 kr.	Külön téli kesztyű	16 és 22 kr.	1 vég 30 rőf vászon	8,40 kr.
1 pár tereharisza kötött harisnya	55 kr.	6 törülköző	84, 98 kr.	1 finom köppur alomnadrág	43 kr.	Pianó női blouzek	1,50 kr.	1 vég 30 rőf rumburgi	4,97 kr.
1 női vászon ing	49 kr.	6 damaszt törülköző	1,86, 1,55 kr.	1 finom köppur alomnadrág kivarrva	59 kr.	Külön mosó harismitok	16 kr.	1 vég 60 rőf rumburgi	8,40 kr.
1 pár női bőrkesztyű	97 kr.			1 bélelt trikó ing	49 és 57 kr.	6 darab zsebkendő	28, 42 és 58 kr.	1 vég 90 rőf kanavász	8,90 kr.

Posztó és barchet kendők minden árban. Vidékre pontosan üld utánvéttel.

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.
Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.
Vizzsűrők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!
Hygienikus, minden visszaélést kizáró
„UNICUM“ szyfonfejek
Ries és Berkovits szabadalma.

IDEAL

elsőrendű cseh szikvizüvegek.
RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:
Sarakelcsorbulás és piszkolerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb ex-
plosió-ellentállóképességgel bírnak.
Legizlésebb façon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg alja a fenti védjeggyel van ol-
látva.

A dr. Luis I. Phelan
által feltalált
Whitely Health
Exerciser
amerik.
szoba-torna-
szer.

Szaktekintélyek
által ajánlva. Sok
1000 példányban
alkalmazva.
A legalkalmasabb
Karácsonyi
ajándék.
Magyarországi
képviselők
Geitner
és **Rausch**
BUDAPEST,
Andrássy-ut 8. sz.

Arak nők és gyermekeknek 8 frt 50 kr.
Férfiaknak 9 frt 75 kr.
Athletáknak 11 frt.
Használati utasítás mel-
lékelve.

Karácsonyfa-diszítések

pompás karácsonyi ajándékok
legfinomabb cukorkák, két-
szersüitek, tea-sütemény,
cecoládé, ceemgék

Fitzinger Alajos és Fia
utóda
cukor-díszmű, cukornemű és
kétzersüiti gyárában
BUDAPEST,
VII. ker., Csömör-ut 71. szám.
Villamos közúti vasúti
összeköttetés.

Telefon. Vidéki megrendelések utánvéttel.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

10,000 frt tisztanyereséget

a legkisebb rizikóval
érhet el évente mindenki, a ki egy egyesületbe
az egész osztrák-magyar monarchiában megen-
gedett, biztos értékpapirosok kihasználására
mint tag belép.

Havillaték 6 frt, fél illeték 3 frt.
Tagsági feltételeket ezen **kiválóan szolid** intézményről ingyen
és bérmentve küld

(Levelek 10 kr., levelezőlapok 5 kr. postadíj.)
A Commerce- & Creditbank
Nieuwe Witsenkade 13. igazgatósága.

Ügyes képviselők keresetnek.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és buda-
pesti katonakórházakban), részben magánorvos
tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgyszófolysákokat, bujakó-
ros sebeket, syphilit, az önfertőzöttség utóbjait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira fel-
karolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által magümléseket, nőknél felfőrfolyást befec-
kenedést nélkül, a legmakasabb hőbortagóságok-
ket, valamint ifjúkori hűnök következtében be-
állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
jött háigierinebjákat gyógyít a legújabb gyógy-
mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráig 4 óráig: este 7-8 óráig.
Nőeknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárát.
Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltunk; eset-
leg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Geitner és Rauschnál

Budapest,
Andrássy-ut 8. szám.

Alkalmos és praktikus karácsonyi és ujévi ajándékok.

Korcsolyák. Szerszámok.

Szigeti Lajos

szígyártó, nyereggyártó és bőrdandós.
Cs. és kir. udv. szállító. — Ő fensége József
főherceg és Coburg herceg udvari szállítója.

Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

legelőszerebb a minden izlésnek és
árnak megfelelő, a legjobb minőségű
utazó-bőrdandók, kész-, oldal-, uri-
és nő-táskák, berendezett és külön-
féle betehető **necessaire**, vadászta-
risznyák, fegyvertokok és kaset-
ták, kocsi- és lószerszámok, női,
uri- és gyermek nyeregszerek,
hajó agarász ostarok, lovagló-vesszők és botok,
szivarka- és pénztárcák monogrammal vagy címerekkel, d
választék leszállított áron. Képes árjegyzék bérmentve.

Specialista sérvkötőkben!
Kellő-féle cs. és kir. szab. sérv-
kötője a legújabb szerkezetű,
és emerre a legújabb éle-
szennek ezen genében. Nem
csuszik, nem okoz kellemet-
len nyomást s megfolya a
legmegsebbebb követelmé-
nyeknek!

Arak: Egyoldali 6 forint.
Kétoldali 12
Meg nem felelő kiseréltetik.
Képes árjegyzék díjkröztöl-
vel küld a gyár.

KELETI J.,
BUDAPEST,
IV. ker., Koronaherceg-utca 17

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziasor ellentállt az idő
megpróbálásának, mert már több mint 30
év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-
dörzöselőket alkalmaztatik küszvényéni,
csuszni, tagszaggatásnál és meghüleséknél
és az orvosok által bedörzöselőkre is
mindig gyakrabban rendeltek. A valódi
Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-
Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer,
hanem igazi népszerű háziasor, melynek
egy háztartásban sem kellene hiányozni.
40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban
majdnem minden gyógyszerárban készlet-
ben van; főraktár: Török József gyógy-
szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-
val igen óvatossá legynék, mert több kiseb-
bértékű utánzat van forgalomban. Ki nem
akar megkárosodni, az minden egyes üveget
"Horgony" védjegy és Richter cégjegye
nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADY
cs. és kir. udvari szállítók.

Készpénzes jelzálogkölcson

vidéki nagyvárosi bérházakra és földbirtokra
az eddigi érték 2/3-részig adatik.

Birtokbérlok és katonatiszteknek személyhitelre
előnyösen eszközöltetnek külföldi pénzintézettil.
Bővebbet
HOFFMAN JAKAB,
Tab, Somogy megye.

A legszebb karácsonyi ajándékok

nagynak és kicsinynek meka-
nikus zenevető kiszeré-
lhető hangjegyekkel, u. m.
szimfonion, fogóorgó, grammofon, manopon, arizon, in-
tona, ariza, fénis, miron, stb. Továbbá albumok, brókörök
és más phantasia-tárgyak. Elsőrendű beszerzési forrás:

Brunnbauer F. és Fia,

cs. k. szab. zene-műru-gyára
BECS, VII. Zieglergasse 53.
Telefon 8001. Alapítástól 1858. Telefon 8051.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ÜNNEPI • AJÁNDÉKOK A • SERDÜLŐ IFJUSÁGNAK

SERDÜLŐ KORBAN LEVŐ IFJUSÁGNAK VALÓ KÖNYVEK MEGVÁLASZTÁSA SZINTE ERKÖLCSI FELELŐSÉGGEL JÁR • EZÉRT LEGHELYESEBBEN CSELEKSZIK, A KI ISMERETLEN IRÓK KÖNYVEIVEL VALÓ KISÉRLETEZÉS HELYETT AZ ITT FÖLSOROLT, KIVALÓAN JÓ KÖNYVEK KÖZÜL VALÓBAT.

A karácsonyi, leányoknak való, ifjusági iratok gyöngye:

Rhoden Emma

„A kis makrancos“

című műve

ifj. Lónyay Sándorné remek fordításában

és kiváló diszkötésben

Ára 2 frt 50 kr.

Ezen 13-15 éves leányoknak való ifjusági iratból Németországban 100,000 példány lett eladva.

Megjelent és kapható:

Sachs és Pollák könyvkiadásában Budapest VI., Andrásy-ut 37. valamint minden könyvkereskedésben.

Neustein Fülöp
Cukrozott hashajtó labdacskái

(NEUSTEIN-féle ERZSÉBET labdacskók)

A pillák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb állnak: mentek minden ártalmas anyagot, az altszervek bajainak legjobb eredményeit használva, gyengéd és hashajtó, vértisztító; egy gyógyszer sem jobb a melletti oty ártalmaitól, mint a pillák a

SZÉKSZORULÁS

a legfőbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Készítsünk határozatlan mennyiségű Fülöp hashajtó labdacskait. Valódi csak, ha minden doboz körvényleg bejegyelt védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót és Neustein Fülöp gyógyszer“ aláírással van ellátva. A kereskedő a könyvkereskedő védőjelmű csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP
„Szent-Lipóthoz“ című gyógyszerára
WIEN, I., PLANKENGASSE 6.
Raktár BUDAPESTEN:
TÜRÖK JÓZSEF gyógyszerára, Király-utca 12. szám.

Fűszer és csemege.

Narancs	
Mocsai faj-narancs	1.10
Jafa, óriás narancs	1.40
Mandarin narancs 50 drb	2.00
Citrom szép variós	1.30
Máni gózi	1.30
Cardi, olasz 5-6 róza	1.40
Citrus, 1 horodó 60 db	1.40
Vajkócska, frisse téli	3.75
Aszalt citra legzebb	2.00
Alma erdélyi faj	1.80
Tea	
Cross orkadi tea	1.50
Cross kevé, tea legfin.	2.00
Tea világ tea	2.50
Uzvari kevérek tea	3.00
Török tea igen fin.	1.00
Török tea 1 doboz	1.00
Rum	
Rum, finom csallái 1 üveg	1.00
Jamaika-rum 8 csallag	1.50
Ananas-rum legfin. angol	2.00
Pejodalmi rum, angol	2.40
Ananas-puncs esszencia	1.40
Tea, magyar finom	1.50
Cocacó, Martell Medicinal	4.00
Kávé	
Jamaika, legfinom., kilója	1.25
Cuba-portorico	1.40
Cuba igen finom	1.40
Cuba-Potosi legfinomabb	2.10
Csemege	
Dalozs, kilója	0.80
Dalozs, irau, muskat kilja	1.30
Malaga, legzebb türök kilja	1.40
Cukor grán. franc. kilja	1.80
Mogyoró, feltölt orkadi, kilja	1.25
Csokoládé, orkadi kilója	2.00
Francia macska	1.00
Pápa legfinomabb	0.40
Csokoládé finom vegyes déli-gyümölcs kilós doboz	1.40
Csokoládé fin. vanil. félkiló	0.70
Csokoládé, kilója 1.30 és 1.60	
Csokoládé-keverék darabja	0.25
Sardina, 15, 25, 35, 65 és	0.90
Török kávé (old és fark)	1.00
1 doboz 65 kr., nagy dob.	1.80
100 darab bajor cigi	1.00
Ceviz 1/2 üveg doboz	1.50
Dez. kávé, valódi kilja	1.20
Bécsi vanil. val. párja 8 és	1.12
Impériálé legfin. 6 drb	1.20
Göngyölcsi, valódi, kilója	1.50
Camembert, valódi, 1 drb	0.60
Pragya szőlő, kilója	1.90
Lipót tea 1. kilója 50 és	0.90
Ciga bajor, bizált száza	1.00

PINTÉR GYULA
cs. és kir. udvari fűszerkereskedés
Budapest, IV. ker., Keoskeméti-utca 15. sz.

De Amicis: SZIV. A gyermekek számára. A világirodalom egyik legjelesebb és legkedveltebb ifjusági könyve. Olaszból fordította: Radó Antal. Második teljes magyar kiadás. Színes nyomású vászonk. 2.80 frt.

Baróti Lajos: EZER ÉV. Kilencvenkét rajz a magyar történelem díszes és szomorú eseményeiből, harminchétf képpel, melyek mind híres festmények másolatai. Függelékül kilencz korpok a régi népek történelméből és a francia forradalomról. Színes vászonkötésben. 1.50 frt.

Börök Károly: KOLUMBUS. Amerika nagy felfedezőjéről a magyar ifjuság számára. Kolumbusz ifjúkorai kezdődik a könyv. Foglalkozik nagyratörő terveivel, a spanyol udvarnál való megjelölésével, négy felfedező-útjával, a kubai expedícióval és végül Kolumbusz halálával és jellemével. Egy színes és sokképetes kép díszíti a kötetet, melynek ára 2.40 frt.

Cervantes: DON QUIJOTE DE LA MANCHA. A szerdés kiadásból a magyar ifjuság számára. A Radó Antal. Dorog Gusztávnak a legkiválóbb Don Quijote-kiadásához készült rajzaival. Díszes vászonkötésben. 2.80 frt.

Cooper J. F.: BÖRHARISNYA-ELBESZÉLÉSEK. A legkedveltebb indián-történetek vannak egybefoglalva a világszerte ismert Bórharisnyá-című szériában és című könyvben. A Vadlő, Az utolsó Mohikán, Utórád. Az Ötvenegye telepítvényesei és Bórharisnyá utolsó kalandjai. Hat finom színes képpel, negyedrét alakban, színes nyomású táblában. 2.00 frt.

ROBINSON CRUSÓÉ ÉLETE ÉS KALANDJAI. A magyar ifjuság számára Radó Antal dolgozta át Defoé halhatatlan könyvét, az eredeti angol kiadásból. Egy színes és sok képetes illusztráció az ifjusági irodalom legnépszerűbb alakjának kalandos életétörténetét, melynek ára 1.80 frt. A nagyobb alakú, negyedrét kiadásé, amelyhez öt színes és számos képet is van, színes nyomású táblában. 2.40 frt.

Erdődi Béla: A SZENTFÖLDÖN. A bibliai eseményekről mesésen és érdekesen mesélte el Jeruzsálem, Galilea, Hebron és Samária földjének eleven színeivel és eleven lélekkel alkotott képe, bennsivatja a régi világ életét, szokásait, a földön lefolytak. Igen élvezetes és tanulságos olvasmány, mely nagy hatással van a fiatal lélekre. A szántás képművészet és a földművelés története. 2.00 frt. vászonkötésben 2.80 frt, nagyobb alakú díszkiadásban 4.00 frt.

Erdődi Béla: A FARÁOK ORSZÁGÁBAN. Az ókori Egyiptomról és a mai modern állam, földrajzi, politikai és műveltségi viszonyai nagyon átalakulásokon mentek keresztül, melyek sok kellemes elbeszélés hangon ez a könyv. Hatvan két kép van a kötetben, néprajziak, tájképek, látképek és régi műemlékek másolatai. Ára füvve képpel és egy térképpel füvve 2.00 frt, vászonkötésben 2.80 frt, nagyobb alakú díszkiadásban 4.00 frt.

Erdődi Béla: SZICZILIA ÉS MALTA. Európa legszebb pontjairól, a természeti szépségeiben tökéletes Szicília és Malta szívszavú és jótélelt ismertesse. Gyönyörű olvasmány, a mely sok újjal és szép képpel gyarapítja az olvasó lelkét, megvilágítja a földet. Ára füvve képpel és egy térképpel füvve 2.00 frt, vászonkötésben 2.80 frt.

Földes Géza: A FEKETE KIRÁLY. A Dósa György-féle lazaadás idejében jászódit a fekete király története. Tull Odón sok szép képet rajzolt az érdekes elbeszéléshez, mely díszes vászonkötésben, igen szép van kiállítva. 2.00 frt.

Földes Géza: PORBÓL LETTÜNK. Két elbeszélés az ifjuság számára. 1.00 frt.

Nagy László képpel 1.00 frt.

Gracza Gy.: KOSSUTH LAJOS ÉLETE ÉS MŰKÖDÉSE. Kossuth Lajos tüneményes pályafutásának bőszavú története. A gyermek Kossuth ismeretesebb kezdődik a könyv, mely aztán végigkíséri fejlődésének minden stádiumát. A szabadságharc eseményeit, a melynek központja volt az önbüntetés száműzetésében, a melyben megfogadott és meghalt. A hazaszeretőkönknek nevezhetjük ezt a könyvet, a melyhez Szemer Mihály, Cserepi Árpád, Homicsko és mások rajzoltak jellemzetes képeket. Díszes kötetben 3.00 frt.

Jakab Odón: ARGIRIUS. Tündérmesék négy énekben. Legkedveltebb és legérdekesebb néprajzi történetek az Argirus király és Tündér Inna történetjének költői feldolgozása. Magyarosan, népiesen mondta el a mesemondó a ki szívesebben szíves képeket rajzolt hozzá, Goró Lajos a műveve neve, az is azon volt, hogy magyarosan állítsa elénk a mese kedves alakjait. Nem fukázdott a képekkel, 8 fényvázolású és sok szöveggel van a kötetben, amelynek ára pazar díszkötésben mégis csak 5.00 frt.

Jakab Odón: SZILÁGYI ÉS HAJMÁSI. Múltó párja az Argirus történetéből. A török rabsághoz selymes magyaroktól a török császár leányához való szerelméről, s az egyik vitézség és szerelmestörténet gyászos haláláról. Neogrady Antal, a jeles festő négy fényvázolattal és sok szöveggel kíséri a díszesen kötött könyvet, melynek ára 1.80 frt.

Megjelentek és kaphatók:
LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés. BUDAPEST, Andrásy-út 21. KEDESENEK KIADÓHIVATALÁBAN.
Továbbá megrendelhető a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában VIII. ker., József-körut 18. szám.

Kölcsey Ferenc: PARAINESIS. Az ifjuság legfőbb barátja, legjobbtanácsadója ez a könyv. Sok évtized múlt el azóta, hogy a költő ezt a prózai művét Kálmán öccsének ajánlva megírta. Elteltviszonyaik sok átalakuláson mentek át, háborúk, viharok, a irodalmi irányok jöttek-mentek, de a Parainesis nem avult el, most is olyan korszerű, mint volt akkor, amikor először olvasták. Ára díszkötésben 1.00 frt.

MAGYAR NÉPMONDÁK. Gazdag gyűjteménye szebbnél szebb magyar népmondáknak, amelyek nagyrészt csak hírből ismernek. Történelem és néphit olvasóknak egy-egy bájos történetben ebben a kötetben. Eber Lajos kiváló festőművésztől több színes képet készített a kötetet, melynek gyűjtője Radó Vilmos. Díszkötésben 2.80 frt.

MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETE. Irta dr. Baróti Lajos. Egyetlen ilyen fajta magyar könyv van dr. Csánky Dező, Török István és hat centiméter széles, tehát a mellyezésben is életr. Tühegyi betűkkel van nyomtatva és nagytű üveg nélkül, amely nélkülözve van hozzá - bájosan lehet olvasni. Történetek és szomorú végzettségűek másolatai díszítik a kis kötetet. Táblázatán fényvázolású Árpád palatza emeltetése van megörökítve. Ára selymkötésben 1.20 frt.

HOMEROS ODYSSEÁJA. Kempf József fordította le az ifjuság számára Odysseus történetét. A könyv igen díszes kiállításban sok képpel jelez. 2.40 frt.

IFJUSÁGI KÖNYVTÁR. Az ifjusági könyvtár első kötetét Kempf József tanár írta, s „Törjál háborúró“ szől. A régi görög világ lelke arad felelő és könyvtári az arany alma, Páris iektető, Iphigenia feldolgozása. Szép Heléna és Menelaos, Hektor és Andromache, Achilles. A hosszú háború és szomorú végzettség van megírva ebben a kötetben, amelyben Prelter híres Homeros képeivel is találkozunk. Ára 1.00 frt. A második kötetben Gaál Mózes, a magyar ifjusági irodalom egyik legkiválóbb művelője mutat be néhány diadalokat, komoly és humoros történeteket keretében. Ára szép vászonkötésben 1.00 frt. A harmadik kötet: „Odysseus kalandozásai“. Irta Kempf József. Az Odysseus és az Iliás a görög nép biblijája, s az ifjuság legkedveltebb könyve. Prelternek sok képe mutatja Odysseus kalandozásainak helyét, a hangulatos, csöndes saigeteket és ligeteket s a viharos tengert. Ára díszes vászonkötésben 1.00 frt.

Mantegazza: A MUNKA ÖRÖME ÉS DICSEGE. Dr. Kerékgyártó Elek érdeme, hogy a magyar ifjuság hozzáadottát Mantegazza híres könyvéhez, mely a legelső útutásra a ifjuságkatalógus esztendőben a világtörténetből a magyar történetből s a minden-nyelvi elétből vett példákait buzdítja munkára az ifjuság. Ára díszes vászonkötésben 2.40 frt.

Dr. Pallagi Gyula: RAJZOK A TERMÉSZET KÖRÉBÖL. Könnyen érthető és élvezetes előadások a világlásról a vilámlásról és a testek halmozatáról. Ára művészi borítékban 80 kr., kövve 1.00 frt.

RAJZOK MÁTYÁS KIRÁLY KORÁBÓL. Csánki ténétről négy kedves elbeszélés a nagy király történetéből. Az első háromban maga Mátyás és Desző király mint katoná, Mátyás király mint uralkodó és Mátyás király menyegzője. Ára vászonkötésben, sok szép képpel és Mátyás király aláírásával 50 kr.

Pap János: KÉPES TERMEZETRAJZ. Körülbelül négytizenhet színes táblán és rengeteg sok szöveggel ismereti a természet három birtalmát: az állat-, növény- és asványországot. Elvezetes és tanulságos olvasni és nézegetni egyaránt. Ára színes vászonkötésben 3.60 frt.

Radó Antal: EZERÉV ÉJSZAKA REGÉI. A világ legjobbjából meséi. Színesben gazdagabbak a szírványával, ragyogósságuk kappratos, fantáziájuk igen ismer sem égi, sem földi határokból. Ára díszkötésben színes képpel, nagy nyílcsaládról alakban 3.00 frt.

TERMÉSZETTUDOMÁNYI OLVASMÁNYOK. Három kötetből álló sorozat, melyet Szerényi Hugó szerkesztett. Természeti tüneményekről, életjelenségekről és idegen világok természeti viszonyairól szól. Igen érdekes olvasmányok, számtalan képpel. Az I. kötet 2.40 frt, II. kötet vászonkötésben 2.30 frt, a III. kötet 1.80 frt.

Vaszary Kolozs: TÖRTÉNELMI ÉLETRAJZOK. Hunyady Jánosról, Szilágyi Erzsébetről, Festetics Györgyről, a Georgrion alapítójáról, Fejér György történetéről és Nagy Alfréd angol királyról szóló tanulmányok, inkább olvasmányok. A hercegprímásnak ehhez a könyvéhez írt előszava János festőművésztől készült több szép képet. Ára díszkötésben 2.80 frt.

Zalinsky Mihály: A SZÉPTAN ELŐCSARNOKA. Az esztétika alapvető szabályait foglalja magában ez az elegáns, izéles kiállítású könyv mely gazdagon el van látva műalkotásokkal és művészek képmásával. 2.50 frt.

25 kiftüntetés, díszokmány, arany- és ezüst érem.

Finom puncs-likörök és eszenciák gyára

Lichtwitz E. és Tsa.

Troppau (Osztrák-Szilézia), gyártelep Bordeauxban. cs. és kir. udvari szállított ajánlják készítményeiket: Allás, Getreidekúmmel (roszkármag), Eckau 00. sarrozó, barátlíkor, anizett, kakao a la vanille, coraúca, coraúca triple sec, Mocco Peppermint, (borsmentás), sherry brandy, Vanille Eberschen stb.

Ujdonság: Timur Khán (gyomorerősítő gyümölcsök), Chinói triple sec, bordeaux-puncs, orosz (Arroc) puncskrem, ananas-puncs stb.

Legfinomabb hegyi málna té, francia grenadine, francia konyak, jamaikai rum, whisky stb. behozatala. Kaphatók az összes jobbfejta fűszer- és csemegeboltokban.

Emmerichi Kávepörkölkök

a legismertebbek és leghasználtabbak, mivel működő képességük és hasznosságuk ki van próbálva. Szállíthatók 3, 5, 8, egész 100 kg. tartalomra, kezeli gép-üzemre. Legújabb szerkezetek. Szabad. GYORSPORKÖLÖK exhaustorral, gözmentesen pörkölt és gözmentesen hűt. Előnyös szabad. GYORSPÖRKÖLÖK kezi üzemre.

Szabad. gáz-kávépörkölkök 1/2, 1/4, 1/2, 1 egész 40 kg.-ig. Működőképes őrlők kávéban, fűszernek, drogáknak stb.

Emmerichi gépgyár és vasöntő
van Gülpén, Lensing & von Gimborn
EMMERICH, Rhein.

1899. évi 4885. számhoz.

Árverési hirdetmény.

A kizsalfvi Garam-rak helyen levő 1317/99 m² fenýműfa f. évi december hó 30-án délelött 10 órakor az alóirott m. kir. erdőhivatal helyiségében nyilvános árverésen eladásra kerül.

Kikiáltási ár 5469 frt 66 kr. Bánatpénz 1000 frt.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőhivatalnál megtekinthetők.

Zarnócán, 1899. évi december hó 9-én.

M. kir. erdőhivatal.

Weiner Mátyás

női divat ruháza, BUDAPEST, Andrassy-ut 3. sz.

Nagy karácsonyi vásárt

rendez mélyen leszállított árak mellett.

6 mtr duplaszélű Loden
1 fnt 95 kr.
6 mtr kockakelme
2 fnt 10 kr.
6 mtr duplaszélű sima chev-
vot, tegeth, bordó vagy
mint divatszövet 2.70.

5 mtr 120 cm széles női
posztó zöld, bordó,
szürke, tegeth és fekete,
sima színekben
3 fnt 25 kr.

A
Világ
*** vége.**

Duplaszélű divatszöve-
tek méterje
20, 35, 50, 55, 85,
95, 1.20 és feljebb.

Duplaszélű, fekete divat-
kelmek, sima, vagy mint-
ázott méterje
45, 55, 65 krajcár
és feljebb.

6 mtr duplaszélű fekete
2 fnt 90, 3 fnt 25 kr.
6 mtr duplaszélű divat-
szövet, szép minták, divat-
os színek
3 fnt 60 kr.

5 mtr 120 cm. széles divat-
szövet, dus színválaszték
4 fnt 35 kr.
5 mtr 120 cm. széles legjobb
minőségű fekete szövet
3.75, 4.50, 5.50.

FLAMMARION
CAMILLE világhírű
képes műve pompás
kötésben már 5
frtnyi rendeléssel
is ingyen mellékel-
tetik december
végéig.

Fekete mintázott sa-
lyemruha méterje
88 kr.
Fekete brokát selym-
ruha méterje
1 fnt 10 kr. és feljebb.

Ruha-bársonyok minden
színekben
58 kr. és feljebb.
Míróir selyem, hullámos,
minden méterje
88 kr.

8 mtr divatbarohet
1 fnt 52 kr.
8 mtr Stefania-flanell
1 fnt 52 kr.
8 mtr színtartó Levantin
1 fnt 90 kr.

8 mtr jól mosható flannel
világos színekben
1 fnt 52 kr.
8 mtr színtartó levantin
1 fnt 44 kr.

Színtartó, jómínőségű bar-
chetek méterje
22, 32, 40, 65 kr.-ig.
Mósszínű flannel méterje
19, 24 kr.

Levantin legjobb minőség
méterje
18 krajcár.
Stefania-flanell, jól mos-
ható, méterje
18 krajcár.

Ezen ruhák tetszetős dobozokban elhelyezve, selyem vagy bársonydiszszel
együtt 40 kr.-tól 75 kr.-ig drágábbak.

Minták
vidékre
ingyen és
bérmentve.

Nem tetsző árak kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

Ezen cikkek olcsóságuknál fogva rohamosan fogytak, miért is kérem a n. é. közönséget, szíves-
kedjenek szükségletüket idejekorán megrendelni.

Minták
vidékre
ingyen és
bérmentve.

**Képes
levelező-lapok.**

Magyar művészek újabb alkotásai után.
Finom fénynyomat. Hazai készítmény.
Baditz Ottó: Vagyok olyan legény mint te.
Bihari Sándor: Munka után.
Innocent Ferenc: Fátolytánc.
Karvaly József: Vászárfa.
Konek Ida: Havasi páztorok.
Margitai Tihámér: Rontó Pál historija.
Márk Lajos: Ezernyelcszázhuszban.
Márk Lajos: Terefera és Szerelmi dal.
Neogrady Antal: Vesztett boldogság.
Neogrady Antal: Az erdő titka.
Nádler Róbert: Alszik a baba.
Pechán József: Utolsó gyufa.
Senyey Károly: Szökőkút, Kecsekapászor.
Szemes Pülöp: Kása nem étel.
Tolcs Edg: Enyelgés.
Tolnay Akos: Diana és Enyelgés.
Vajda Zsigmond: Kedélyes birak.
Vajda Zsigmond: Kedves ró.
20 darab ára 1 fnt bérmentes küldéssel.
Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII. József-körút 18. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatal mindíg közölni kell.

Zongorák
Pianinók
Harmóniumok
kitűnő gyártmányok, olcsón és jótartás mellett kaphatók

Deutsch Gábor-nál
zongoraterem Budapest, V. Erzsébet-tér 7. szám. I. em (Bécsi-utca sarkán.)

Az országos magyar gyorsíró egyesület
Báthori Dezso
középsikolai tanár ur vezetése alatt
új magyar és német-nyelvű gép- és gyorsírási tanfolyamot nyit. Jelentkezéseket felvesz a „YOST” írógép

reszvénytársaság
Erzsébet-körút 9-11
New-York palota a

Mandarin narancsok.
Tíz forintot meghaladó rendelvényeket bérmentesen eljuttatunk szállított.
Mandarin, válogat. 100 db 4.-
Mess. narancs, nagy, 100 db 2.50
Igen nagy 100 3.-
Jaffa-narancs, mag nél. 100 6.-
Tunisi datolya ar. s. 1 kg. — 30
Feh. francia datolya, 1 kg. 1.30
Legf. malaga-szőlő 1 kgr. 1.30
Válogatott füge 1 füzér — 20
Válog. szőlőfüge 1 kgr. — 40
Görz őrségi maroni 5 kgr. 1.10
Fin. vanília csokoládé 1 kg. 1.30
Szaloncukor legf. kev. 1 kg. 1.50
Karácsonyi cukorkák, díszesen kiállítva 1 dbz 150 drb 1.50
Legfinomabb giardinetti 1.40
Francia cukrozott gyümölcs 1.80
Szárdina 1 kis doboz 12 kr. —
1 nagy doboz — 28
Bécsi tornás virsli 1 n. pár. — 11
Strachin-sajt 1 kgr. — 150
Svájci imperial 8 drb — 50
Emmenthali sajt, val. 1 kg. 1.40
Karánsebesi csiga 100 db. — 80
Svájci selyemcukor 1 kgr. 1.90
Carroll, 8 nagy róza. 1.10
Lef. tejesütemény 1 kgr. 1.30
Középn. sütemény 1 kg. 1.20
Fejedelmi rum legf. 2.40, Jamaica rum legf. 1.50, Házartási rum, legf. 1.30, Brazíliai rum, legf. 1.10, Hőmentesítő — 37
Csakár-keve-torta legf. 10 dkg. — 80
Csók-eréme-bonbon 1 kg. 1.89

Frommer Elemér
ezredéves kiállításán kitüntetést érdeme-üzlete, Budapest, Váci-körút 30.

Karácsonyi és újévi ajándékok
kaphatók Budapest, IV. k. Károly-körút 26. sz. LÖWY PAULA az „arany forrás”-hoz címzett éra- és ékszerkereskedésében:
Nikkel-remonitör órák 1 fnt 90. Valódi svájci nikkel remonitör órák 2 fnt 90. Fekete acél órák 3 fnt 25. Ezüst remonitör órák 4 fnt 50. Tula remonitör órák dupla fedélű 6 fnt 90. Tallérozott órák 4 fnt 75. Arany női remonitör órák 9 fnt 90. 14 karat arany férfi remonitör órák 17 fnt 60. 14 karat arany fülbevalók 1.80. 14 karat tömör aranygyűrűk 2 fnt 75. Nyakláncok, csinos szívek, inga- és ébresztőórák izléses kivitelben olcsón számíttatnak. Vidéki megbízások pontosan eszközöltetnek. Minden óráért 3 évi jótállás.

Zálogházi
cédulákat vesznek a legmagasabb árakon,
eladók 13 latos
e z s t-éveszközök
6 1/2 kr.ért, gyertyatartókat, giardinellókat, tálcákat, tácaikat, 6 kr., barokk és figurális stílusban 8 kr.ért grammonkót 6 pár 13 latos ezüst évszékű 894 fnt. teljes átkészítésre — 2 szomszóra 142 fnt. Nagy választék brilliánsokban 14 karátos férfi aranyláncok, kőfogóval, 25 kr.ért grammonkint.

Alkalmos karácsonyi és újévi ajándékok.
FUCHS DÁVID
Váci-utca 10. I. em. 5.

Szabadalmakat
kieszközt és értékesít az összes államokban
WEISZ SÁNDOR
tízes szabadelmi ügyvivő Budapest, Teréz-körút 15. (Andrássy-ut sarkán)
Szabadalmak értékesítésére vonatkozó közzétételnyilvánításokba betekintés vehető.

Hölgyeim.
Sajnálatos, hogy a hölgyek nem idejében látanak az araféltetéshez, melytől a napugarak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll a szép fehér, tiszta arccal bíró. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdetést és ajánlást arccremekből nem bírnak választani. Legyenek teljes bizalommal hozzám, kísértésk meg csak egyszer Mille Fleurs-Crémét, meg vagyok győződve, hogy céljukat elérik. — Mille-Fleurs-Crémé próbatétele 50 kr. könyvvél; Mille-Fleurs-poudre, fehér, róza v. creol (bar-nálnak), 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógyszerár. Király-utca 12. — Továbbá oszakis nálam kapható a Mille Fleurs-hajvíz, mely bármily ősz hajnak 1/2 óra alatt eredeti színet visszaadja, 2 üveg 3 fnt utasítással (2 héig elegendő), fekete, barna és arany-szőkébe kapható. Nem elegendő ajánlatom a t. hölgyeknek a homlokukot, mely rövid ideig használat után a redőket végképp kismítja, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ily kétsz. évekig eltarthat, drbja 1 fnt 50 kr. utasítással. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcon vagy ajk körül, ezt fájdalom nélkül egy pillanat alatt el távolíthatjuk az általam küldött próba üveggel 60 kr. utasítással. Vörös kezeket v. ha még oly elhanyagoltak is, kézpaattmál által gyönyörű fehér puává változik, 1 próbatétele 35 kr. utasítással. Számos olímoré levelekkel bizonyíthatom felsorolt cikkeim bámulatos hatásait, melyekért és biztos eredményért kezdeszem. — Utánvételel titoktartás mellett akár itt Budapestben, vagy bárholra küldöm. MANDL, IDA, Budapest, VII. ker., Bothien-utca 12. sz./No.

ÉNZT
SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPAPIROKRA
(visszahozható tetsző szerinti kisebb részletekben is) bármily összeget ingyen olcsón ad
KOVÁRY ÁRMIN
bank- és váltóüzlete osztályszármak-főeljáró.
17. ker. Ferenclák-tér, Gróf Csizáky-palota

magán- és zenekari hegedűim, csellóim
örög, száradt hangszerfából, lágy, nemes, erős hanggal. Hegedű 10, 15, 20, 30, 50-100 fnt. Cselló 15, 20, 30-150 fnt. Hangverseny hegedűvönök, angol, formaburkú, vessző 3, 4, 5 fnt, valódi ezüst veretel 6, 8, 10 fnt. Egy jó mesterhegedű ébenfa-hozzávalóval, jó vonóval, záros fatokkal, postadíjmentesen 10 fnt. Diákhegedű 2, 50, 3, 4, 5, 6 fnt. Javításkor művészi munkával. Elégeltdelenség esetén utánvételel visszaveszem. Öreg hegedűket, csellókat vásárolok, cserébe is fogadok. Arjegyzők ingyen.

Müller József
hangszergyára
Schönbach, Csehország

Alkalmos karácsonyi
ajándékokat tartalmazó könyvjegyzékek mélyen leszállított árakkal most jelent meg. Kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.
Ruzitska Ármin
Világirodalmi antiquarium, könyv- és zeneműkereskedése
BUDAPEST,
IV., Múzeum-körút 3. szám.

Ünnepködöss tömegesapdák.
Fatkányoknak 2 fnt. egertök 1 fnt 20 kr. Egy éjjelen 40 drbot is forrak minden felügyelet nélkül, nem marad semmi szag n. Anuk és önműködően igazodnak. Svábcsapdák „Eclipse”, több ezer svábcsapdák és muskát fog egy éjjel át, drbja 1.20. Mindegyik a legjobb eredmény. Szétné kiadást utánvételel.

FEI TH M., Bécs, II., Taborstrasse 11/b.

Szállodai, vendéglői és kávéházi személyzet elhelyező iroda a legszolidabb intézkedéssel
Engel Miksa
v. a.
Budapest,
VII. ker., Dohány-uta 26.
9050

Alkalmos karácsonyi
ajándékokat tartalmazó könyvjegyzékek mélyen leszállított árakkal most jelent meg. Kívánatra ingyen és bérmentve küldöm.
Ruzitska Ármin
Világirodalmi antiquarium, könyv- és zeneműkereskedése
BUDAPEST,
IV., Múzeum-körút 3. szám.

Hallatlan!
164 gyönyörű darabot csak 1 fnt 90 kr.ért.
Egy gyönyörűen aranyozott óra 3 évi jótállással, aranyozott láncsal, 1 gyönyörű úri gyűrű kint, drágakövel, 1 prima bérpénztárcs, 1 romantika dupla arany kézes és ingomb, 1 prima zsel-illott-tükör toltóba, 1 elegáns svábcsapda, 5 drágaköves, állatiasan díszített kék jux tárgy, 1 legfin szivartárcsa 3 drb hasznos tárgy urknak és hölgyeknek, 1 igen olcsón megkötött, pártai vidomság, 1 pár fülbevaló simli brilliáns, igen szép, 20 darab angol tárgy levelezőhez és még 120 darab a házban szükséges egyéb tárgy. Ezen gyönyörű 164 darab az órával együtt, mely egymaga is megéri a pénzt, 1 fnt 90 kr.ért csak rövid ideig kapható a bécsi körponti rakéta által!

P. Lust
Krakow Postfach 36.
Nem tetsző azonnal visszavétetik.

Ritka alkalom
(míg a készlet tart)
Athenaeum Lexikon
4 rész, 2 kötetben, 16 fnt helyett 6 fnt
Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában, József-körút 18. sz.

CIMBALMOK
kitűnő csengő hanggal az ezredéves kiállítás érdeméremmel és díszoklevéllel kitüntetve öt évi jótállás mellett, jutányosan kaphatók.
Karácsonyi ajándékoknak kis címbalombal 18 fnt.
Varga Pál
címbalomgyártó
Budapest, Rókk Szilárd-utca 3. sz.
Képes árjegyzék ingyen.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkkel 2 kr. Címvel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLO részére

a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következők dohányszédében:

Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkán.

Nemeskürty-féle tőzsde Peltőf-tér.

Wolzenferd Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 50.

Sopronyi V. dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 35.

Szántó Mór tőzsdejében. Kecskeméti-utca 14.

„Mary“.
A pénteki lapban is írtam. Nem mehettek, az okokat megírtam. A terv olyan szép, hogy sirni szeretnék, olyan édes szép napok lettek volna. Jobban szeretem az én édes szép hajós feleségemet, mint valaha. Beteg vagyok, annyira vágyakozom utánad. Imádlak. 5405.

21.
Szerdán hazamegyek. A küldött címre írjak? Csókok. 2695.

Miért akarod,
hogy fejlejtsek, az nagyon elszomorított. Remélem, hogy nem úgy értetted. Nemde édes? Hisz az borzasztó lenne. Úgy érzem, nem változtal meg, csak szójárárs volt töled, mert én jobban imádlak, mint valaha. Mennyire örülök a viszontlátásnak, gondolni sem merek reá. Életem, fenntartom egyedül Te vagy és irigylem mindazokat, kikkel beszélsz vagy mulatsz. Am azért ne haragudj, szörközzél csak, de szersz úgy mikép azt igazán megérdemli a te kis feleséged. 5411

„Faust“.
Várom édes leveleket, a melyben mindenről írsz! Addig is csókokkal örököl edes Istenem! 5412

Előre!
haladt idény miatt készíték mérték után saját méhnyomban elegáns úri 610-nyók vagy hosszú télikabátokat csak 18 vagy 20 frtig valódi gyapjuszövetmáradékból. Seiler R. férfi-szabó Dohány-utca 92. Minták küldetnek. 5414

Okmány szerző-
vátalat. „Esketési Ügyvivőség“ mindenféle okmány megszerzése. Keresztült viszi és elvállalja a házassági diszpenzációkat, nev-magyarosítás, mindenféle tiszti és katonai engedély megszerését jogtanácsosa segítségével. Ezenkívül eljár mindennemű családi diszkrét ügyekben, úgy örökfelfogadási, átlampolgársági ügyekben. Amerikai és egyéb külföldi megbízásokat lebonyolít stb. Ügyvivő: Margit Zoltán. Hivatal: Budapest, Erzsébet-körút 7. sz. I. em. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésre a vállalkozás. 5271

Kocsi.

Levelet vettem, miután visszajöttem, de nem Bécsből, hanem Brassóból és miután jövő héten Kolozsvárra kell mennem, úgy azt hiszem, csak karácsony után utazhatom Bécsbe, most valamivel jobban vagyok és miután az ünnepek előtt látni szeretném, ha idebe engedi, úgy jövő szombat rendes időben, rendes helyen várja Biztos. 5404

Tisztességes

és előkelő családból való, harmincezer forinttal rendelkező, özvegy keresztény nő, férjhez menni óhajt egy szintén özvegy, ötven év körüli gyermektelen tisztességes mult, huszzer frt készpénzzel rendelkező gazdálkodóhoz vagy uriemberhez. Komoly ajánlatokat a kiadóhivatal „Előkelő“ címen továbbít. 1057

Két hölgy.

kik néhány száz forinttal rendelkeznek, szeretnének egy dohányszédet vagy ehhez hasonló üzletet avenni, a mely szerény, de biztos jövővel rendelkező. Ajánlatokat „biztos jövődel“ címen a lap kiadóhivatalába kérek. 5413.

Házassági ajánlat.
Egy sertéskezeskedő 24 éves, igen jól nevelt árva, kinek 80.000 frt készpénzösszege van és nagyanyja után ugyanennyi foga örökölni, férjhez menni óhajt. Komoly ajánlatokat küldjek be teljes címüket „Sertéskezeskedő“ jelleg alatt a lap kiadóhivatalába. Titoktartás becsulatszóval biztosított. 5409.

Jong english

lady wanted for giving english lessons. Adr. in the exp. 1059

Wein Károly és Társai.

Szepeességi vászon-gyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Wein Károly és Társai.

Szepeességi vászon-gyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Remek szőnyegdiván

használt bőrszékék, kreddenz meglepő olcsón azonnal eladó. Gyár-utca 25. Kárpitosmesternél 5408

Kedvező alkalom

kinálkozik intelligens urnak vagy hölgynek, ki 2-3000 frt fölé felett rendelkezik, verseny nélküli üzletet megvételre által, melynek nagy jövője van, magának szép cselekvést biztosítani. Szives ajánlatot „Eletpályá 2000“ jelleg alatt a lap kiadóhivatalához címeznd. 5415

Üveges-segéd

egy özvegyhez kisebb vidéki városba azonnali helyésre felvételük. Idősebbek előnyben részesülnek. Cím a kiadóhivatalban. 1052

Fiatal.

keresztény fűszerkezeskedő-segéd, egy vidéki fogyasztási szövetkezethez, (a fővárosokhoz közel) azonnali felvételük. Cím a kiadóhivatalban. 1053

Csapláros

üzletvezető felvételük kitűnő körképben, biztos jövődelre, óvadékkal. Cím a kiadóhivatalban. 1054

Betűszedő.

ki a magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is tökéletesen bírja, alkalmazást nyer. Cím a kiadóhivatalban. 1055

Gyakornok.

ki a magyar és német nyelvben jártas, jó és szép írással, egy fővárosi biztosító intézethez felvételük. Ajánlatokat a kiadóhivatal „Szorgalmas“ jelleg alatt továbbít. 1058

Megnyeléseket!

kutatásokat házasságlekell, szolgálati személyné, ügyintéző magukat megcsaltnak vélt urak és hölgyek részére, discret módon és lelkiismeretesen lelesztik, kereskedők, privátügynökök hitelképessegről felvilágosítást nyújtok. Hazassági esetekben megbízható felvilágosítást adók, a házassaludok vagyoni helyzetük, úgy előéletükről, titoktartásért és eredményért minden tekintetben kezeskedem. Bővebb felvilágosítást ad a „Patria“ kiadóhivatala Budapesten, Izabella-utca 69. 5408

Az „Erstes Wiener Gärtnereheim“

(Első bécsi Kertész-otthonban, Bécs I. Nagtergasse 29. sz., elméletileg és gyakorlatilag képzett, kipróbált kertigazgatók, főkértészek kertezésk és segítékek folyton elő vannak jegyzve. Tessék személyesen vagy levelel után az állásközvetítő osztály elnökségéhez fordulni. Az érdeklődők csak alkalmas pályázók ajánlatainak gyorsan. A közvetítési díjtalannal történik. Ugyanott park- és kerti tervezékek a legbiztosabban elkészíttetnek. 2695

Wein Károly és Társai.

Szepeességi vászon-gyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Singer egész új

varrógép betűszedő miatt azonnal eladó. Bővebbet a lap kiadóhivatala 2691

Tőzsdeinek

alkalmas helyiségek keresésk kibérelés céljából. Ajánlatot kérek „Tőzsde“ jelleg alatt a laphoz.

Wein Károly és Társai.

Szepeességi vászon-gyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Egy forintért

karácsonyi ajándékok és pedig:

100 darab legfinomabb elefánteset levélpapírt borítókkal aranyozott, remekszép dobozban, 1 kitűnő bélyegzőt bármilyen monogrammal, 1 rézecsétnyomat két tetszős szerinti betűvel és 1 festékes párnát fényezett plédhobozban adnak: 5416

ADLER TESTVÉREK

papírkereskedők, optikus, bélyeggyár és vésőműintézet, Budapest, József-körút 50-61. Vidéki megrendeléseknél kérjük (postadíjmegtakarítás szempontjából) a pénz-beküldést; meg nem felelő árut visszaváltunk! 5407

Kereskedő-segéd.

ki a rőfös, fűszer-és vaszkaknában jártas, január elsőjére felvételük 30 forint havi fizetés, lakás, fűtés és világítás mellett. Cím a kiadóhivatalban. 1056

Francia tanítónő

kerestetik. Ajánlatok kéretnek „Tríanon“ jellegével a laphoz. 1036

Ujságkihordók

azonnal felvételnek. Cím a kiadóban.

Pénzbeszedő,

ki egy nagyobb intézetnél alkalmazva volt, 1200 frt óvadékkal hasonló állást keres. Ugyanőkök kizárva. Cím a kiadóban. 2694

Fiatal

fűszer-segéd, ki a közeli házakhoz fát, szemet és egyéb portákat elhord, azonnal felvételük. Cím a kiadóhivatalban. 1047

Házvezetőnő,

a ki egyszerűs mind kormora, kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2692

Megvételre

keresk körülbelül 100 holdas birtokot Erdélyben, ajánlatok a lap kiadóhivatalhoz „Birtok“ címen küldendők. 5382

Antik

porcelánt, butorokat, képeket, fegyvereket, érmekeket, ékszereket, egyáltalán minden fajta régi tárgyakat a külföld származású legmagasabb áron vásárol Réthi Zsigmond Budapest, IV., Granátos-utca 8. 5352

Butorozott szoba

a Dohány-utca-ban, a Kerepesi-ut és Népszínházhoz közel, elegáns butorozva, intelligens családnál 1 esetleg 2 ur számára kiadó. 2649

Szőrmeapokák,

barétek, muflók elkészítést és béllését mérésékel árban elvállalom. Leveleket „G. S.“ jellegével a kiadóhivatal továbbít (ugyanott a cím is megtudható). 2671.

Wein Károly és Társai.

Szepeességi vászon-gyárosok. Főraktára: Budapest, Koronaherceg-utca 8. szám.

Egy jó forgalmu

dohánytőzsde kerestetik megvételre. Átirás a verő dolga. Közvetítők kizárva. Ajánlatok „W. J.“ jellegével a kiadóhivatalba kéretnek. 2687

Házassaludéok,

Lakást és állást keresők részére a ma megjelent Budapesti Általános Tudósító gazdag választékot és a legmegbízhatóbb anyagot tartalmaz. Olvasásra és hirdetésre különösen ajánlatuk. 10 kért kapható minden ügyfélre a VI., Váci-körút 10. sz. Vidéki megrendeléseknél 12 kr. bélyeg mellékelendő. 5416

Pénz-

előleget

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre (visszafelezhető tetsző szerinti kisebb részletekben is) bármely összegre igen olcsón ad Kormos Gyula és Tsa bank- és váltó-üzlet, osztálysorsjávok felárúsító, Budapest, V. Dorottya-utca 5. sz.

Zengora-mester

azonnal állandó alkalmazást nyer egy jobb vendégülben. Cím a kiadóhivatalban. 1039

Óvadékképes

27 éves fiatal ember 200-300 forint óvadékkal alkalmazást keres mint nappali pénztáros vagy pénzbeszedő. Cím a kiadóban. 5388

Ügyvédjelölt

tételes szigorlati előlektökre ügyvédi irodába ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2696

Ügyes

varróleány és tanulóleány felvételük. Cím a kiadóhivatalban. 1048

Gazdatisztt

kerestetik, a ki magyar, német és tót nyelvet tökéletesen bírja, és önállóan nagyob gazdaságot már vezetett, ajánlatok, referenciák és kívánt fizetésének megnevezése mellett B. K. cím alatt a kiadóhivatalhoz címezndők. 5400

Karácsonyi

ujdonságok

a legszebb kivitelben, bámulatos olcsó árban kaphatók, illatszerez Casetták 1 frt 50 kről 12 frtig francia és angol illatokkal Lux Mihály drogua és illatszerez üzletben, Budapest, Muzeum-körút 7. 5359

Jelenen

érettségizett

technikus házitanítói állást, másolat vagy más egyéb teendő ellátását szerény feltételek mellett elvállalná. Gyorsírásban jártas. Ajánlatot „Technikus“ címen kér a kiadóhivatalba. 2659.

Jókaí

100 kötetes nemzeti diszkardások, „Pallas Lexikon“, „Millennárius Magyar Nemzet“ és a „Nagy Köpös Világtörténelmet“, karácsonyi és újévi ajándéku alkalmas diszmuveket előcs havi részletre lehet beszerzeni. Ajánlatokat „Olcsó részlet“ címen a kiadóhivatal továbbít. 5362

Közhűgésnél,

rekedtségnél vagy 30 kr. Réthi-féle pemete-fűcukorkát.

Csakis

a Megay Róbert „Bohème“ tortája valódi Miskolcrol, ára bérmentve bárkora 1 frt 25 kr. minden előkelő eseméye-üzletben kapható. 8930

ERÉNYI-féle

kitűntetett „NERVIN“ nagy üveggel 80 krajcár. Legjobb: esz. köszvény, csontbántalmak, derékfájás és szaggatás ellen. 8930

Menyasszonyok!

Völegények!
A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a notári akadályok alól való felmentések készítése s a kihirdetések körüli eljárások sok vesződséggel, pénz- és idő-pazarlással járnak. Legelőszérubb tehát egy a fővárosi, mint vidéki házassaludéknak az „Országos Esketési Ügyvivőség“-hez VII., Kerepesi-ut 14. fordulni, hol csekély díjért néhány nap alatt minden elvégzetetik. 5416

Ocska és új

ajtók, ablakok méret után, felvasalva, tökéletesen készen, olcsón kaphatók EISLER ÁRMİN építő-asztalosnál Budapest, V. Nádor-u. 61. (a Lipót-körút sarkán. 1039

Ajándeku

karácsonyra legjobban ajánlom kitűnő hangszeremet. Tessék nagy képes árjegyzékemet kérni, melyet ingyen és bérmentve küldök. Bátorány Dezső hangszerkészítő Bpest, Kerepesi-utca 57/A.

Tattersalli jégpálya

Budapest legnagyobb és legjobban világitott nyilvános jégpályája. 12000 négyzetméterre 20000 gyertyafényű villamvilágítás. Vízretelege legnyilvános helyen csupán 20 centiméter, tehát minden legkisebb veszőly teljesen kizárva. Kettős hószigetelő rétegzetelt a lehető legtöbb jégnapokat biztosítják. Vasár- és ünneppnapokon, valamint hetente négy alkalommal (katonazene). „Keleti pályaudvar“ feliratu villamosokkal közvetlen összeköttetés. Melegedők, női-férfi öltözék, kuffut. Muzeum-körút, Bussuth-utca, Nagy-körutakból a Baross, Kerepesi, Királyi és Podmaniczky-utacák sarkain jelzőtáblák. Idényjegy 8, napjegy 1 korona.

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Harzi kanári madarak

különleges kitűnő faj, úgy este lámpánál mint nappal gyönyörűen, hosszsan, több változatostulajkú enekelnek, 5 frt 50 kr., 7, 8, 10, 12 frt drbjá, nőstények 1 frt 50 kr. darabja, egy fehér selyem-szobakutya, 8 hónap kapható NOVÁK I. Budapest, Nefelets-utca II. sz. Postai szállítás és legnyilvános hidegben is állás mellett. 5349

Készpénz kölesön birtokokra és hazakra

valódi készpénz háromnegyed részéig, II. helyre is 20-60 évi örökségre. Birtokok felmondhat bármikor, pénzintézet el-leubon nem. Lebonnyóltas 14 nap alatt. Konvertálás helyes-és illetékmentesen. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis letelekényi kivonat, valamint katasztrai birtokv. másolat. Ingatlan- és Jölzálog-Forgalmi-Intézet, Budapest, VI., Váci-körút 39

En Csillag Anna

180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmánya pómádmé 14 évi használata következtében nőt olyan nagyra. Ezt a pomádet a legheuresbe tekintélyek egyetlen szernek ismerték el a haj kihullása ellen, a hajnövekedés elősegítésére, uraknál gyarapítja a teljes erős szakáll növesztés és már rövid használat után a hajnak és a szakállnak természetes fényt és tömörséget ad és megőrzi a kora megőszüléstől a legkisebb gyöngyön. I. tégely ára: 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt. Postal szállítás naponta az összes előzetes beklédése vagy postal utánvet mellett az egész világba a gyárból, a Nova az összes megrendeléseket küldendők. Csillag Anna, BECS, Seilergasse 14. sz.

En Csillag Anna

180 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, a magam találmánya pómádmé 14 évi használata következtében nőt olyan nagyra. Ezt a pomádet a legheuresbe tekintélyek egyetlen szernek ismerték el a haj kihullása ellen, a hajnövekedés elősegítésére, uraknál gyarapítja a teljes erős szakáll növesztés és már rövid használat után a hajnak és a szakállnak természetes fényt és tömörséget ad és megőrzi a kora megőszüléstől a legkisebb gyöngyön. I. tégely ára: 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt. Postal szállítás naponta az összes előzetes beklédése vagy postal utánvet mellett az egész világba a gyárból, a Nova az összes megrendeléseket küldendők. Csillag Anna, BECS, Seilergasse 14. sz.

En

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, december 16.

Értékület. A tőzsdén az elmúlt héten sem változtak a rossz viszonyok. A gazdasági állapot rendezetlen és az ausztriai zavaros helyzet megbénítja az üzletet. A nemzetközi értékek nagyon hanyatlottak, különösen az Osztrák-Magyar Államvasut-részvények ezek jelentékenyen, mert Budapesten és Bécsben nagyon kedvezőtlen hírek terjedtek el a társaság helyzetéről és az ideai osztalékról. A rimamurányi részvényekben élénk volt a kereslet arra a hírre, hogy sikerül a társaságnak a hernádvölgyi vasművel megegyezésre jutni. Evvel megszűnnék a harc, amely a vasipar terén folyik és a vasgyárak egyesülhetnének. A hét vége felé azonban a rimamurányi részvényekben is lanyhára vált az irányzat és az emelkedett árfolyamok nem maradtak meg. A renték hanyatlottak.

A helyi értékek piacán csendes volt a hangulat és az árfolyamok alig változtak.

Gabonatüzlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló számára) A lefolyt héten az időjárásban végre bekövetkezett a várt fordulat. Az eddigi száraz időjárással ellentétben erősen csökkent a hőmérséklet és tartós fagy mellett, bőséges az egész országra kiterjedő havazás állott be, amelynek a vetések meleg takaró alá jutottak. A hét vége felé a hőmérséklet ismét emelkedő volt ugyan és enyhe idő következett be, valószínű azonban, hogy ez csak rövid ideig tart és rövidesen ismét fagyos idő valószínű. A vízállás továbbra is csökkenő, és azonban még nem játszik szerepet, a hajózás mindenütt szünetel. A folyókon egyébként erős jégzajlás van.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg a hangulat és az árak keveset változtak. A forgalom korlátolt, a fogyasztás nagyjából továbbra is tartózkodó és a spekuláció lételem. Csupán a tengerentúli piacokon érvényesült szilárdabb felfogás, az argentinai termés nagyon kedvező ugyan, a tulajdonosok azonban tartózkodóbbak lettek és az ország belsejéből a hozatalok is — dacára a Bradstreets jelentésének, mely szerint a látható készletek circa 2,000,000 bushellel gyarapodtak — mérsékeltek. Kedvező vételkedv mellett az árak egyenlegként alig változtak. Angliában az árak ugyancsak változatlanok maradtak, a hangulat azonban barátságos. Ugyanezen viszonyok dominálnak a francia piacokon is, mi mellett a fogyasztás azonban csak mérsékelt beszerzéseket eszközölt. A többi kontinentális piacokon is korlátozott a forgalom és az árakban alig mutatkozik változás.

Nálunk kenyérmagvak élénk forgalom mellett jó keresletnek örvendtek, a nélkül azonban, hogy nagyobb mérvű emelkedés volna konstatalható, a hét végével némi visszaesés is következett be. Takar-

mány-cikkre — tengeri kivételével, mely emelkedő — keveset változtak.

Az üzlet részéről a következőket jelenthetjük: *Buza* gyenge vételkedv mellett lanya hangulatban indult, annál inkább, mert a határidőre is — a kedvezőbb időjárás által befolyásolva — esőkező irányt követett. A malmok tartózkodása azonban csak rövid ideig tartott. Egyrészt a csökkent lisztkészlet, másrészt a nyersáru készletek kiegészítésének szükségessége és a tartósan gyenge vasuti hozatalok a malmokat erősebb beszerzésekre ösztönözték, mi mellett a tulajdonosok felemelt követeléseit is megadták. Különösen prompt áru részesült jó figyelembe, míg szállítási áru nehezen talált elhelyezést. Az aralony főleg jó középminőségű áruban nyer kifejezést, mely 15 krajcarral javult, míg finom árut, melyet egyébként csak gyengén kínálnak, 5—10 krajcarral emelkedett. Különös érdeklődéssel találtak szorb áru, melyet a legmagasabb napi áron fizettek. Az őrlési forgalom kedvezménye e hó folyamán megszűnik és így a malmok parkoltak meg minél nagyobb beszerzéseket eszközölni, hogy így a lisztkivétel céljából előjegyéseket tessenek. A hét végén a kereslet, a beallott enyhe időjárás folytán, csökkent és a nyert aralony egy kis része elveszett. Az összforgalom körülbelül 150,000 mm., közötte 88,000 mm. szorb áru.

Rozs iránt ugyancsak jobb érdeklődés mutatkozott. A forgalom kedvezőbb és a kínált mennyiségek ugy fogyasztás, mint szállítási célokra könnyebben találtak elhelyezést. Az irányzat szilárdan alakult és az árak a teljes mult heti vívón maradtak. Középminőségű áru 6.—6.10 forint, jobb és prima áru 6.15—6.25 forintig jegyez budapesti paritásra, míg helyben 6.35 forintig fizettek 3 óra. Nyíri szarmazék csak szórányosan voltak forgalomban és inkább névlegesben 5.65 forintig jegyeznek debreceni paritásra.

Arpa (takarmány és táplálási célokra) tartósan el van hanyagolva és alig talal vevőre. Az árakban nincs jelentősebb változás és helyben minőség szerint 5.40—5.70 között alakultak helyben. Szorb áru nincs piacon. Állomásokon atvéve jobb arpa üzletelen maradt.

Zab mérsékeltlen volt kínálva, a kereslet azonban ugyancsak korlátolt. Finom, fehér áru hiányzik és így minőségek szilárdan tartottak, míg merkantiláruban az irányzat nyomott. Az árak szint és tisztaság szerint 4.90—5.10 forint, finom áru 5.35—5.40 forint között alakultak helyben.

Tengeri (ó) csak szórányosan van forgalomban. Tekintettel a gyenge kérésekre, az árak szilárdan tartottak és helyben 5.75 frtig jegyeznek. Új tengeriben állomásokon atvéve a belöldi* fogyasztás részére jobb érdeklődés nyilvánult és aránylag mérsékelt kínálat mellett arában ismét ca. 10 krajcarral emelkedett. Prompt szállításra budapesti paritásra 4.57½ forintig helyben és Kőbányán 4.70—4.75 frtig fizetnek.

Kávé (Belük István kávé-nagykereskedő jelentése) Az angolok nagy veresége minden nagyobb kereskedő városban óriási panikót idézett elő. Tudva azt, hogy az angolok dominálnak nem csak a tengeri, hanem őszeköttesek révén a szárazföldi kereskedelmis is. — Így veszesség befolyással van a kereskedelmre is s ez az oka annak a nyomott hangulatnak, mely a pénzpiacra van, és bár az angolok erősen dolgoznak azon, hogy papírjuk, valamint árutöredékük urakodó legyen, kevés részben sikerült elérniük, mintan az említett vizsaiyok folytán a bizalom csökkent. Hamburg. Kevés, de meglehetősen szép áru

jött, az ár változatlan, Rioba 4—5 pf. engedmény volt. Többi áru csekély árváltozással kelt el. Santos sup. 48.50. Good Average 40—44. Rio 55—60. Portorico. — Ceylon 145—178.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága tegnap *Matkovits* Sándor elnökletével ülést tartott. *Gelléri* Mór igazgató bemutatta a kereskedelemügyi miniszter leiratát, amelyben a részletirányeltről szóló törvénytervezet felől az egyesületi véleményét kér. A tervezet tárgyalását a bizottság január első hetében tartandó egyetemes szakosztályi ülésre tűzte ki. A kereskedelemügyi miniszter véleményét kíván az egyesületől az ipartörvény 59. §-ának módosításáról szóló törvénytervezetre nézve is. A tervezetet az egyesület ipartestületi és kisipari szakosztályai már tárgyalták és általánosabban helyeselték. A végrehajtó bizottság hozzájárult a szakosztályok véleményéhez, tekintettel arra, hogy ez az újabb javaslat határozott javulást jelent a megrendelések gyűjtését korlátozó eredeti javaslatához képest, melylyel szemben az egyesület annak idején állást foglalt. A javaslat tiltó rendelkezései alól létesítendő kivételekre nézve a bizottság irásos ankétet rendez. Az egyesület nemrég megkeresést intézett az állandó országház építkezésének végrehajtó bizottságához az országház szőnyegszükségletének beszerzése ügyében. Erre a megkeresésre *Tarkovitch* József államtitkár, az országház építő-bizottság elnöke, megnyugtató választ küldött, amely szerint a még határolt telemes szőnyegszükségletet kizárólag hazai forrásból fogják beszerezni.

Az erdészeti közszolgálat rendezése. A közszolgálatnak egy ága sem volt olyan rosszul fizetett, mint az erdészeti. Kedvezőtlen fizetési viszonyok mellett az akadémiát végzett erdész évekig csekély napiadj és nyugdíjnyújtás nélkül díjnoskodott. *Darányi* miniszter nagyobb változtatásokat eszközölt az erdészek helyzetének javítása érdekében. Eltérülte a műszaki díjnoki állásokat s helyette erdőgyakor-noki állásokat létesített jobb fizetéssel és nyugdíj-jogosultsággal. E mellett állandóan javítja az erdészek előmeneteli viszonyait. Tavaly újabb 160 erdőgyakor-nok, 25 erdészjelölt állást szerzettett s az erdészje-lölteket szabályszerű lakáspénzzel látta el. Jövő évben pedig ötvenhat erdési állás lesz a földművelés-ügyi tárca költségvetésének parlamenti letargyalasa után betöltve. Az erdőállítók fizetése minden vonalon 50%-kal javult. *Darányi* földművelési minisztert a közszolgálat javitása mellett az elv vezet, hogy a közszégi és törvényhatósági erdők állami kezelésbe történő vételével, mintan így nagyobb hivatalnok-i karra van szükség, megfelelően képzett pályázók álljanak rendelkezésre, akik a terhes közszolgálat jelentékeny és felelősségterhes munkájával arányos fizetést huzzanak.

Fizetésektelenségek. A bécsi *Creditoren Verein* a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Ruzsonyi* Endre divatáru kereskedő *Arad*, *Schittenhelm* Antal kereskedő, *Obersdorf*, *Colig* István kereskedő *Zágráb*, *Wiener* Ignac és fia bórkereskedő-cég *Székesfehérvár*, *Sole* Ferenc kereskedő *Roztok*, *Randi* József ruhakereskedő *Ehrwald*, *Ranodi* Alajos volt ruhakereskedő *Enrwald*, *Pisoni* Anastasio kereskedő *Calvius*.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára *Budapest* 18.— frt pénzben, 18.50 forint aruban. *Bécsben* a kontingental készáru 19.— forint pénzben, 19.10 forint aruban.

REGÉNY.

Öreg asszony nem vén asszony.

(16)

— REGÉNY. —

Irtá: GEROLAMO ROVETTA.

A kocsi, melyben utasaink ültek, éppen az étterem előtt állott meg és ezért lehetett, hogy *Cäcilia* grófné szörnyű éhséget, *Gegis* ellenben olyan szomjúságot érzett, mintha egy tenger sem volna képes oltani.

A gróf kiszállott, *Cäcilia* grófné számára tejes kávért rendelt süteménnyel, a fiúnak pedig egy pohár málnaszörpöt.

— Hát ön, grófné, nem varancsolna valamit?

— Köszönöm, semmit, gróf!

— Csak fizesse ön ki, majd estére összeszámolunk mindent, a jegyet is, szót a fiatal grófné *Ariberti*hez, aki ismét a kávéház felé indult.

Míg a pincérek, akik őt az első osztályuból látták kiszállni és a szivartárcán diszlo koronát is megpillantották, *Prandino*t folyton gróf urnak szólították, álla alatt egyszerre egy kéz szorítását érezte, mely mintha vasból lett volna és amint hirtelen hátrafordulva, megismerte az illetőt, aki ilyen bizalmasan bánt vele, vörös lett, mint a rák és tisztellettelenen levette a kalapját.

A bizalmaskodó ur nem volt más, mint *Pinochio* lovag, az észak-és délnyugati területvezető aligazgatója, ugyanaz, akihez *Ariberti* gróf folyamodványában olyan melegen ajánlta magát egy állás elnyeréséért.

— O! bravo, bravo, bravissimo! Hisz ez *Prandino*eska! Hát hová utazunk?

— Velencébe utazom!

— Lám, lám, Velencébe? Oh, kis hamis? Velencébe! Bravo, bravo, bravissimo! Én is voltam ott pár nap előtt és még e héten valószínűleg újra ott leszek.

— Valóban? Igazán nagyon boldoggá tenne, ha lovag uralral ott találkozhattam!

A nagy boldogságot, melyről *Prandino* beszélt, nem lehetett közpénznek venni, mert az csak úgy mondva volt.

— Minden bizonyval! Vagy a *Lidón*, vagy a téren, vagy pedig a *Procuraziák* alatt viszontlátjuk egymást, — bravo, bravo, bravissimo — — Hát *Ursolina* néni, hogy van?

— Nagyon jól, köszönöm, lovag ur.

— Oh, apropos, *Prandino*eska, jó híreket fog kapni télem.

— Adja az isten!

— Csak legalább halkabban beszélne — gondolta szegény *Prandino*, aki tükön állt, mert úgy képzelte, mintha minden ember megállna és őt bámulná. De *Pinochio* lovag egyszerű ember volt, aki az összes pályaudvarokon úgy érezte magát, mintha otthon volna — hangosan beszélt tehát és teli szájjal, mert éppen valami meleg süteményt evett.

— Tegnap *Veronában* voltam és beszéltem a kereskedelmi ügyek igazgatójával. Azt mondta nekem, hogy siettetni fogja az ön kinevezését. E hó végén, vagy legkésőbb jövő hónap közepén meglesz az állás. Természetesen ki lesz tűzve bizonyos próbaidő, mint a gyakornoknál szokás, de —

— Beszállni Velence felé!

— Beszámotot kérek! Ezer köszönet, lovag!

— És *Prandino* menekülni akart.

— Oh, van még idő —

— De, tetszik tudni — nem szeretnék —

— az ajtókat becsukják.

— Hát csak menjen, menjen! Majd *Velence*ben találkozunk.

— Isten önnel, lovag ur! — — És ezzel *Prandino* sietve fuott *Elizához*, ahol egy rendkívül kellemetlen meglepetés várt reá.

A grófnél szemben, tehát az ő helyén egy kövér, középkorú, rosszul öltözött ur ült, evikkel az orrán. Mézdedesen beszélt és a grófné, ki előre hajolva hallgatta, úgy bámult rá, mint egy tengeri harsa.

D'Abala asszony kissé közelebb jött az anyjához, míg *Gegio* a szemüveges ur ölében ült, aki cirógatta és ölegette.

Alig hogy *Prandino* megismerte, pedig ráismert azonnal, lábai inogni kezdtek, lélegzete elállt és szeme elborult. Csak úgy botlott be a kocsi, vörvörös lett, idegenül mosolygott, mintha üdvözölni akarná a társaságot, — de most hiába volt a kedveskedés, nem ügyelt reá senki.

Csak hogy közönyösséget szinleljen, elkezdte a *Gegio* haját simogatni, de ez mérgeesen hátrafordult és mintha csak azért is bosszantani akarná *Prandino*t, elkezdte új barátjának a kezét csokolgatni.

— Menj, *Gegio*, ne légy olyan tolakodó.

— Ismerik az urak egymást? — kérdezte azután *Eliza* a másiktól, *Prandino*ra mutatva.

— Azt hiszem, igen — látásból, de bemutatva még nem lettünk egymásnak.

— *Ariberti* gróf — *Mantico* márk.

Az őrnagy megfordult, komoly és előkelő tartással és elkezdte *Prandino*t szemüvegén keresztül bámulni, nem mintha egy ember, hanem mintha egy szobor állana előtte. *Prandino* ellenben, aki feszeltelenek akart látszani, fölemelkedett, odament hozzá, kezét fogott vele és annyira megrázta a kezét, hogy a kézelő, melyet *Gegio* a cseresznyével bemoeskölt, egészen kicsuszott a kabátujjából.

(Folytatása következik.)

